

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 25 / Sayı: 298 / Ekim 2006

Komploya cevabımız ateşkesi başarıya dönüştürmektir

Örgütsel çizgide sağlam duracağız
örgütlenmemizi daha da büyüteceğiz ve kazanacağız

● Ateşkes bir barış değil. Karşılıklı bir ateşkes de yok. Karşılıklı ateşkesi böyle bir mücadele ile yaratmak, böyle bir ateşkes karşı tarafı zorlamak istiyoruz. Bazıları biz böyle deyince hemen, 'görüyor musunuz, ateşi durdurmaktan yana değiller, oyun yapıyorlar' diyorlar. Gerillaya katıl-sın diye gençliğe bir çağrı yapmıştık, Türk basını ayyuka çıkarmış bu sözleri; 'görüyor musunuz baklayı ağızlarından çıkardılar, gerçek niyetlerini ortaya koydular, savaştan vazgeçmemişler' diye yazıyorlar. Vazgeçmedik tabii.

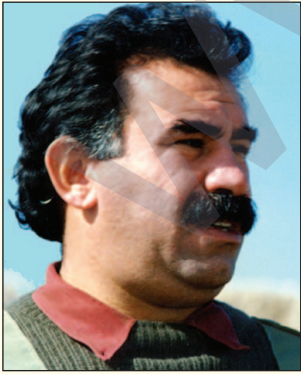
Meşru savunma çizgimiz esastır. Anlaşma olduğu zaman da o çizgiye göre olacak. Herkes şunu iyi bilsin ki, Kürt halkı kendini savunacak. Kaderini cellatlarının eline veremeyecek. 20. yüzyıl aşılmıştır. Kürt halkı ya yok olacak ya da kendi savunmasını yapacak. Biz kurbanlık koyun değiliz. Bir mücadele yürütüyoruz. 'Saldırın, savaş edin, vurun, kırın' demiyoruz kimseye. Demokratik meşru savunma çizgisine uygun, örgütlenmemizi geliştirmek istiyoruz. Bundan daha doğal bir hak da olamaz.

devamı 2'de

Önder Apo'nun VI. Kongre'ye sunduğu Politik Rapor'dan

Yaşamı özgürlük ve yarım kalan işlerimi tamamlamak için istiyorum

Her şeyden önce, yaşadığım amansız sürecin bazı özelliklerini derinliğine anlamak önemlidir. Mesele benim şahsi durumum değil, ondan çok daha kapsamlı bir gerçeklik yaşanmaktadır. Görünüşte TC nin, daha çok da onun doğrudan ve dolaylı müttefiklerinin amansız baskısının çok büyük bir takibe dönüştüğünü belirtmem gerekir. Bu, orduların takibinden de öteye, boğucu, soluk aldırtmayan, hatta gün ışığına bile çıkmaya fırsat vermeyen, çok karanlık bir biçimde ve görünmez güçlerce yürütülen, yine en dostum diyenlerin dahi alet olmaktan kendilerini kurtaramadıkları ve yiğitçe tek bir sesin bile cesurca dile getirmekten korktuğu bir takip durumudur. Bunları belirtmemin nedeni, ne şimdiye kadar yaşadığımız ayamazlık konusunda sizleri uyarmak ne de çok zor durumda olduğumu, çekindiğimi belirtmektir. Benim şahsımda en başta takip altına alınan bu halkın kimliği ve özgürlük umutlarıdır. Yürütül-mek istenen, daha da derinliğine bir jenosid gerçekliğidir.

devamı 16'da

Türkülerimiz yankılanırdı zindanın duvarlarında

Çiğliklarımızın çarptığı taş binalar dehşet veriyordu hepimize. Korkumuz mahpusluktan değildi. Ne de olsa bu da düşlerimizin, delikanlı eylemlerimizin zamansız bedeli idi. Bunları zulme kafa tutan her devrimci yaşamıştır diye avutabiliydik kendimizi ve esaretimizin acısını dindirmeye çalışırdık belki. Ve gelecek umutlarımızla besleyebiliydik direncimizi. Besledik de.

Evet belki bunların hepsi, okuduğumuz kitaplarda yazılan, 'kavganın kanunları' idi. Ama burası Diyarbakır Zindanı'dı. Burada gördüklerimizin hiçbirisi o kitaplarda yazılanlara benzemiyordu.

devamı 23'te

İçindekiler

Sosyalizm ve halkların
özgürlük seçeneği
05'te

Vicdan devrimi kadroların
sorumlu davranmasını
emretmektir
08'de

Anarşizmin dünü bugünü ve
devrimci ortama yansması
-II-

14'te

Yeni toplum modeli ya da kök
toplumun özüne dönüş
20'de

Ekim şehitleri mücadele
geleneğimize anlam kazandıran
en soylu değerimizdir
19'da

Ve şimdi seni senin özlediğin
gibi özlüyoruz
24'te

Örgütsel çizgide sağlam duracağız örgütlenmemizi daha da büyüteceğiz ve kazanacağız

Halk Savunma Komitesi Başkanlığı

“Ateşkes yeni bir mücadele dönemidir. Mücadele bitmiş değil, tek yanlı ateşkestir. Siyasi mücadeleyi öne çıkarıyoruz. Meşru savunma çizgisi, demokratik siyasi mücadele temelinde bir savunma konumunu ifade ediyor. Askeri saldırılarla ileri düzeyde yüz yüze geldiğinde, silahlı savunma da gündeme geliyor. Onlar biraz zayıflatılıp geriletildiğinde, siyasi mücadele öne çıkıyor. Dolayısıyla silahlı savunmayı geriye çekiyoruz. Bu, gayet anlaşılır, açık bir durum”

“bu sağlam devlet sözüdür, o zaman demek ki devlet söz vermiş oluyor” dedi. Bu yanlış. Böyle bir söz içermiyor. Devlet öyle bütünlüklü bir şey değil. Karar alıyor, ama kararı açık ve resmi bir biçimde olmazsa, çok da güvenilecek bir durum değil. Oyun olarak da yapabilirler. Mesela yanlış yönlendirmek için yapabilirler. Önderlik, *“ben taktikte ustayım, taktiğimin özü de karışımı yanılığa düşürmek. Onunla kazanıyorum başarıları. Başarılı çalışmalarını önemli ölçüde bu yaklaşımla yürütüyorum”* diyordu. Tabii savaşan güçler birbirlerini yanılmak da, oyuna da getirmek isterler. Niye biz oyuna getiriyoruz demememiz gerekiyor ki.

Diğer yandan, bazı çevreler böyle katilim, iş yapma sözünü veriyorlarsa, onları da hemen başarılı olacakmış gibi görmememiz gerekiyor. Kısaca şu hususlar var: Mevcut etkenleri ne görmezden gelmeli, dolayısıyla dikkate almama, hesaba katmama gibi bir tutum içinde olmamız ne de böylesi etkenleri kadri mutlakmış, yani doğruymuş, başarı getirecekmiş gibi görmeliyiz. Yani dikkate alıp bir çaba içine girmeliyiz. Ama başarılı da olmayabilir, içinde oyun da olabilir. Bütün bu ihtimalleri de he-

saba katarak çalışmalarımızı yürütmeliyiz. Ona göre mücadele etmeliyiz. Geçmişte ateşkes olunca -özellikle 1998 ateşkesinde- daha öncesinden yeterince ders çıkaramadık. Yani bir yandan sağlam güvenceler derken, diğer yandan bu tutumu tam sürdüremedik. Bazı şeyleri çok abarttık. Ardından ona dayanarak kompo saldırısı dayatıldı. Biz zorlandık tabii. Çok hazırlıklı değildik. Örneğin Önderliğin üzerine gelineceği, Önderliğin Suriye'den çıkmaya zorlanacağı gibi şeyler yoktu hesabımızda. Ona göre hiçbir hazırlığımız da yoktu. Her şey birden bire oldu, dayatmalarla oldu, hazırlıksız oldu. Dolayısıyla kompo saldırıları karşısındaki süreci doğru, etkili yürütmeyişimizin altında bu da vardı. Biraz hafife aldık. Kompo bütünlüklü görülmedi. Öyle oldu ki bir yandan kompo saldırıyor, diğer yandan ateşkes halindedir ve kongreye çekilmişiz. Bütün kadro ve komuta gücü VI. Kongre'de toplanmış, kendi kendisi ile uğraşır. Bu ortam, komponun 15 Şubat saldırısını gerçekleştirmesine fırsat verdi.

Demek ki, ateşkes ortamını iyi değerlendiremedik, doğru anlayamadık. Ateşkes ile birlikte kompo dayatıldı, onu göremedik. Onun yerine işte 'ateşkes oldu, biz kongre yaparız, savaş olmadığının göre Önderliğe yönelik bir şey olmaz, dolayısıyla Önderlik daha yeni mevziler kazanır, yürür gideriz' sandık. Bu, yanlış bir hesap oldu. Doğru değildir. Ateşkes nedenlerine böyle eğilmememiz lazım. Bugün için de bu tür olgular var. Yani mevcut ortam değerlendirildiğinde, bir ateşkes süreci başlatmak zorunluluk oldu. Herkesten çağrı geldi. Cevapsız bırakamazdık. Bir de oluşmuş bir politik ortam var. Türkiye topyekün savaşı bir yıl uyguladı, ama başarılı olmadı. İşte ABD İran gerginliği artıyor, savaşa doğru gidiyor. Hem Türkiye'nin, hem ABD'nin, hem de İran'ın ve diğer güçlerin yeni politik açıklamaları yapmaları gerekiyor. Daha derin çatışmaya doğru giden bir bölge gerçeği var. Bunun öncesinde, politik ortam çok karmaşık, çok yoğun. Dolayısıyla politika yapma imkanı var. Fırsatlar oluşmuş, politik yöntemlerle de bazı açıklamalar sağlama, Kürt sorununun demokratik çözümünü yönünde bazı politik adımlar atılabileceği olasılığı eskiye göre daha çok güçlenmiş. İşte bunları değerlendirmek istiyoruz. Böyle bir politik ortama dayalı birçok çağrı var. Hem bu ortamı değerlendirmek hem de bu çağrılara cevap olmak üzere yeni bir ateşkes sürecine giriyor. Bu süreci böyle tanımlamamız, değerlendirmemiz yerindedir.

Böyle bir mücadele ile karşılıklı ateşkesi yaratmak istiyoruz

Çeşitli etkenler var mı, var. Çağrılar var; barıştan, demokrasiden, diyalogdan söz ediyorlar. Ama unutmayalım ki, herkes kendi çıkarı için yapıyor bunu. Kendi çıkarları elverdiği ölçüde yaparlar. Yoksa çıkarları dışında bir demokrasi, barış, Kürt sorununu ele alışı yoktur. Ona göre davranmamız, yaklaşmamız gerekiyor. Bu bakımdan bazı çevrelerin yaptıkları kendi çıkarlarına göredir. Bazıları oyun da yapıyor olabilir. Çeşitli güçlerden gelen çağrılar, mesajlar oyun da olabilir. Bu ihtimal var, hem de eskisinden daha fazla. Geçmişte de örneklerini gördük. Şimdi de göreceğiz. Bazı iyi niyetli güçler var; çağrı yapıyorlar, demokratik çözümden yanalar, ona inanıyoruz, ama güçleri ne kadardır, gerçekten ne kadar başarılı olurlar, belli değil. Bizim çabamız onları ne kadar başarıya götürür, o da belli değil. Bütün bunlar çalışmaya bağlı. Kısaca, sadece olumlu etkenler yok. Olumsuz etkenler de var. Fakat ölçtüğümüzde, tartıştığımızda, siyaset yapma imkanı daha fazla, daha ağırlıklı. Onun için de ateşi durdurarak siyasi mücadeleyi öne çıkarıyoruz. Siyaset tarzıyla, siyasi mücadele ile Kürt sorununun demokratik çözüm sürecini ilerletmek istiyoruz. İşin özü budur.

Ateşkes bir barış değil. Karşılıklı bir ateşkes de yok. Karşılıklı ateşkesi böyle bir mücadele ile yaratmak, böyle bir ateşkes, karşı tarafı zorlamak istiyoruz. Bazıları biz böyle deyince hemen, 'vay görüyor musunuz, ateşi durduramaktan yana değil, oyun yapıyorlar' diyorlar. Gerillaya katılsın diye gençliğe bir çağrı yapmıştık, Türk basını ayyuka çıkarmış şimdi; 'görüyor musunuz baklayı ağızlarından çıkardılar, gerçek niyetlerini ortaya koydular, savaştan vazgeçmemişler' diye yazıyor. Vazgeçmedik tabii. Meşru savunma çizgimiz esas. Anlaşma olduğu zaman da o çizgiye göre olacak. Kürt halkı kendini savunacak. Kaderini cellatlarının eline vermeyecek. 20. yüzyıl aşılımıştır. Ya yok olacak ya da kendi savunmasını yapacak. PKK de öyle kurbanlık koyun değil. Bir mücadele yürütüyoruz. 'Saldırın, savaş edin, vurun, kırın' demiyoruz kimseye. Demokratik meşru savunma çizgisine uygun, örgütlenmemizi geliştirmek istiyoruz. Bundan daha doğal bir hakkımız olamaz. Bundan vazgeçmemiz isteniyor. Bunu anlamamız isteniyor. Bu, düşman eğilimidir. Biz tasfiye etmek isteyen güçlerin eğilimidir.

Bu her zaman da vardı. Ve ilginçtir, mesele Almanya'nın politikasında biz bunu somut gördük. Düsseldorf yargılamalarında savcının bir iddianamesi vardı, özü şu: 'PKK'ye karşı her şeyi yapmak serbesttir, bu demokrasiyi ifade eder, PKK'nin kendini koruması ise terörizmdir. PKK'nin iyiliği için bir söz bile söyleyemezsin. PKK'yi yok etmek için şiddet bile kullanabilirsin. O da demokratiktir. PKK kendini savunmak için söz söylese, bu terörizmdir.' Bu nedir? İnkarcılık sistemi bunu ifade ediyor. Seni yok sayıyor. Hangi biçimde olursa olsun, bir kere varolman suç, günah. Onun için bu tür yaklaşımlar var. Onu görüyoruz. Bu bir zihniyettir. Zihniyet sistemden kaynaklanıyor. 20. yüzyıl sistemidir. O sistem de zihniyette tam aşılımış değil.

Ateşkes yeni bir mücadele dönemidir

Onun için yaptığımız, siyasi bir mücadeledir. Ateşkes yeni bir mücadele dönemidir. Mücadele bitmiş değil, tek yanlı ateşkestir. Siyasi mücadeleyi öne çıkarıyoruz. Meşru savunma çizgisi, demokratik siyasi mücadele temelinde bir savunma konumunu ifade ediyor. Askeri saldırılarla ileri düzeyde yüz yüze geldiğinde, silahlı savunma da gündeme geliyor. Onlar biraz zayıflatılıp geriletildiğinde, siyasi mücadele öne çıkıyor. Dolayısıyla silahlı savunmayı geriye çekiyoruz. Bu, gayet anlaşılır, açık bir durum. Bizim doğru anlamamız lazım. Bir anlaşma yok. Oyun da olabilir, bizi buna dayanarak tasfiye etmek, yok etmek isteyenler var. Bütün bunları bilerek, görerek siyasi mücadeleyi öne çıkarmanın, bu mevcut siyasi ortam açısından bize daha çok kazandıracaklarını hesap ettiğimiz için ve böyle bir mücadele yürütmek amacıyla ateşkes sürecine girmişiz. Bunu çok iyi anlamalı, kavramalıyız. Onun için de görev ve sorumluluklarımızı en küçük bir gevşemeye yer vermeden, rehavete düşmeden, yanlış anlamadan, disipliniimizi kaybetmeden, bir anımızı bile boşa geçirmeden sahip çıkmalıyız. Diğer tehlikeli oluyor. Geçen süreçlerden bizim çıkaracağımız en önemli ders budur.

1993'te de, 1996'da da iyi değerlendirilmedi. Gerilla sağlam duramadı, çeteci saldırıları boşa çıkaramadı. Dolayısıyla sabote oldu. 1998'deki durum ise çok daha rehavetti. Mesela birçok kayıp verdik. Güney'de de oldu, Kuzey'de de oldu. Ardından kompo saldırı ve biz savunma yapamadık. Demek ki öyle anlamamız gerekiyor. Birincisi, ateşkes gerçeğini doğru anlamamız önemli. İkincisi, bu ateşkes yaklaşım.

Bu geçen sürecin yankıları neler oldu? Bu süreç tartışılıyor. Önderlik, 7 Eylül'de ateşkes çağrısı yapmıştı. Bu, bir süre kamuoyuna açıklanmadı. Tartışmalar olurken, örgütümüz hazırlandı. Yetkili kurullarını topladı, kararlar çıkarttı. Nihayetinde, 1 Ekim itibarıyla yeni bir tek yanlı ateşkes süreci içine girildi. Önderliğin çağrısı büyük yankı yaptı. Aslında ilk çağrı olduğunda açıklansaydı, yankısı daha büyük olabilirdi, birçok çevreyi de harekete geçirebilirdi. Belki biz yeterince hazır olmayabilirdik. Ancak yine de ay sonunda yapılan açıklama ve bu temelde örgüt kararının da Önderlik çağrısı ile peş peşe açıklanması genelde yankı buldu. Hala tartışılıyor. Belli bir süredir iç ve dış basının gündeminde bu var. Herkes yer vermiş durumda. Tabii kendilerine göre değerlendiriyor. Bu değerlendirmeler nasıldır, çeşitli güçler nasıl ele alıyor? Tabii hemen bu geçen kısa süreç içerisinde bir

9 Ekim komplosunun 9. yılına girdik. 9. kompo yılına girerken, gündemleştirdiğimiz ateşkes süreci neyi ifade ediyor, çeşitli güçler nasıl yaklaşıyorlar, biz nasıl yaklaşmalıyız? Dolayısıyla da bu ateşkesle birlikte komplo-nun 9. yılına daha güçlü bir mücadeleyi nasıl dayatabiliriz? Bu soruları yanıtlamamız önem arz ediyor.

9 Ekim komplosu başlatıldığında da şimdiki gibi bir ateşkes süreci devam ediyordu. 1 Eylül 1998'de Önderliğimiz ateşkes ilan etmişti. Stratejik değişim yapılacağına açıklamasını yapmıştı. Süreci yeni bir süreç olarak tanımlamıştı. Şimdi de yeni bir ateşkes sürecindeyiz. Bu komplo-nun 8. yıldönümünü ve 9. yılına girişini de yeni bir ateşkes süreci ile karşılıyoruz. Bir benzerlik var. Dolayısıyla çıkartacağımız dersler var. 9. yıl mücadelesinin başarıyla nasıl geliştirilebileceğini bilince çıkartmamız ve pratikleştirmemiz açısından bu önemli.

1998'de, çeşitli çevrelerin ateşkes için çağrıları, yaklaşımları büyük ölçüde bir oyun oldu. Biz, siyasetimiz gereği her zaman ateşkesleri kendi irademizle ilan ediyoruz. Fakat bu, aklımıza öyle geldiği için ya da rüyada görerek değil, siyasi durumu değerlendirerek; çeşitli siyasi çevrelerin görüşlerine, çağrılarına bakarak oluyor. Dolayısıyla birçok etkilenmeyi de ifade ediyor. O zaman da birçok çağrı vardı. Hatta 'ateş durdurulsun, biz Kürt sorununu çözeriz, arabulucu oluruz' diyen birçok çevre öne de çıkıyordu. Örneğin Avrupa'da ortaya çıktı. Ama Önderlik, ateşkes temelinde Avrupa'ya gidince, hiçbiri sahip çıkmadı. Sahte dostlar derken, onları ifade etti Önderlik. Yine Türkiye cephesinde de bazı mesajlar vardı. Daha sonra basında açıklandı belgeler. Devlet adına, devlet içindeki bir kesim adına arabulucular vardı. Ateşkes süreci ile birlikte, yeni gelişmelerin olabileceği yönünde güvenceler vermişlerdi.

Daha önce de iki ateşkes süreci sabote edildiği, başarısızlıkla sonuçlandığı için, sağlam güvencelerin olması temelinde yeni ateşkesle gidilebileceği yönünde bir görüş vardı. Bizim görüşümüz de öyleydi. Önderlik bize de sorduğunda, öyle ifade etmiştik. Önderliğin görüşü de öyleydi. Şunu çok net söyledi bize: *“Sağlam güvenceler olmazsa yapmayız.”* Ondan sonra ateşkes ilan edildiğine göre, Önderliğe ateşkes yönünde bazı güvenceler verilmişti. Çeşitli askerî çevrelerden gelen böyle çağrılar, öneriler vardı. Sivil çevrelerden gelenler vardı. Bu yönlü arabuluculuk yapanlar vardı. Belgeler getirmişlerdi, bunları daha sonra basına verdik. Ancak yürümedi. Sonra bu ne oldu? Hepsi oyun muydu, yoksa bir şey yapmaya güçleri mi yetmedi, bilemiyoruz tam ayrıntıyı. Oyun olarak değerlendirenler var. O da bir görüş aslında. Güçleri yetmemiş de olabilir. Bizim her iki olasılığı da hesaba katmamız, dikkate almamız gerekiyor.

1998'de ateşkesle birlikte dayatılan komployu göremedik

Bunları şimdiki ateşkes açısından söylüyorum: Biz, 9. kompo yılına ateşkes temelinde bir mücadele ile giriyoruz. Bu ateşkes süreci nedir, ne değildir, bunu anlamamız gerekiyor. O nedenle şu çıkıyor ortaya: Yani oyunlar mı oluyor, olabilir. O olasılıkları da dikkate alacağız. Bazı güçler var, güçleri sınırlı. Başarılı olmazlar, onu da dikkate alacağız. Ateşkesi böyle anlayacağız. Eskiden böyle anlamadık. Mesela birisi, herhangi bir devlet kurumu ya da yetkilisi adına bir şey söylese,

SOSYALİZM VE HALKLARIN ÖZGÜRLÜK SEÇENEĞİ

Ekim Devrimi'nin 89. ve enternasyonalist devrimci Ernesto Che Guevara'nın katledilişinin 38. yılını geride bırakırken, tarihsel yönden olduğu kadar güncellik ve gelecek açısından bu iki olguyu yeniden ele almak ve bunların etrafında düğümlenen sosyalist mücadele gerçeğini yaşadığı sorunlar ve içinde bulunduğu aşama itibarıyla yeniden değerlendirmek, özgürlük iddiamızın bir gereğidir. Tarihsel miras olarak günümüze ulaşan deneyim ve kişilikleri doğru okumak, demokratik sosyalist mücadele örgütü olarak, toplumsal özgürlük ve eşitlik sorunlarına getirdiğimiz çözümlere de derinlik kazandıracaktır. Hele hele söz konusu miras, sosyal mücadelelerde birer durak ve sembol niteliğindeyse, bu daha da önemli bir hale gelmektedir. Ekim Devrimi ve Che'nin 20. yüzyıl dünyasının kuşağını boydan boya etkilemesi düşünüldüğünde, hem gerçekleşme düzeyiyle ifade ettiği anlamı değerlendirmek hem de sonrasındaki etki düzeyiyle ele almak kaçınılmazdır.

Tarihsel toplumsal gelişme, çok yönlü ve karmaşık gelişimine rağmen önemli duraklara ve sembollere sahiptir. Olay ve olgular, bulunduğu çağa etki düzeyi ile orantılı olarak zamanın kilometre taşı olma özelliğini kazanır. Deyim yerindeyse, o dönemin sosyal, siyasal, kültürel ve sanatsal momenti haline gelir. Hele hele bir ilk özelliğini taşıyorsa, durum daha da derinlikli olur. Etrafında toplumsallık ve toplumsallığı bağlayan derin idealler toplanmışsa, bu olgular sadece bulunduğu çağı etkilemekle kalmaz, ötesine de taşar. Biz bunlara 'gerçekleşmeler' diyoruz. 'Gerçekleşme'nin kendisi ve kişilikler, toplumsallığın en üst düzeydeki değerlerine dönüşür. Artık hem bir miras deneyim hem de semboldür. Uygulama düzeyinden kaynaklı eleştiri ve çözümler daha iyiyi açığa çıkarmanın yöntemidir ve asla bu özelliklerin reddi anlamına gelmez. Uygulamanın kritiği, kuşkusuz ilerlemenin ve daha iyinin bir yöntemi olarak süreklileşecektir. Ancak mirasın kendisi ve sembol, aynı yöntemi sürdürülenlerce bir tarihsel değerleşme unsuru olarak yürütülen mücadeleler için dayanak olmaya devam edecektir.

Sosyal mücadeleler tarihi ele alındığında, yukarıdaki belirlemeler daha da anlaşılır olmaktadır. Sosyal mücadelelerin kesintisizliği içerisinde tarihsel süreç damgasını vuran ender gerçekleşmelerle karşılaşırız. Yine kimi kişiliklerin etrafında biriken derin toplumsallık düzeyinin çağa ve tarihe damgasını vuracak düzeyde iz bıraktığını görüyoruz. Köle isyanları ve Spartaküs'ten tutalım dinler tarihi ve peygamberlere, Magna Carta'dan tutalım Jean D'arc'a, Avrupa'da 16. yüzyıl ayaklanmalarından ütöpik sosyalistlere kadar sosyal mücadeleler tarihi böylesi bir özelliğe sahiptir.

Gerçekleşmelerin ve kişiliklerin nihai başarısı bir yana her koşulda yarattığı derin etkiyle toplumsallığı nasıl etkilediği ve etkilerini günümüze kadar nasıl hissettirdiği, hem dinler gerçeğinde hem de çağdaş demokrasinin ulaştığı düzeyle daha iyi görülmektedir. Her biri tarihte önemli bir durak olan söz konusu sosyal olgu ve kişilikler içinde yaşadığı zaman dilimi ile sınırlı bir olay değil, kendi dönemlerini kuşaklar boyu ve günümüz boyutuyla derinden etkilemişlerdir.

Ekim Devrimi'nin yıldönümü ile Che'nin katlediliş yıldönümünü bu perspektifle ele almak, sadece anlamlı bir durum değil, demokratik sosyalizmde demokratik komünal ruhla ciddi bir yürüyüşün sahibi olmanın da bir gereğidir.

Yıkılan sosyalizm değil sosyalizmin devletle olamayacağı gerçeğidir

Ekim Devrimi, sosyalist mücadeleler tarihi açısından devasa bir deneyimdir. Bugün demokratik sosyalizmin yeni açılımlarla doğrultusunu güçlendirmesinin en önemli gerekçelerinden biri; Ekim Devrimi'nin kendisi olmaktadır. Günümüzde devlet ve iktidar dışı sosyalizm arayışlarının olması, Ekim Devrimi deneyiminin ortaya çıkardığı sonuçlarla ilgilidir. 1871 Paris Komünü'nün hemen ardından Marks ve Engels tarafından, "diğer sınıf ve unsurların devrimci yönetimce baskı altına alınması ve üretim güçlerinin kamulaştırılarak denetiminin merkezi bir işçi devleti etrafında sağlanması" tespitinden varılan, 'yavaş yavaş sönmeye doğru gidecek olan' proletarya devleti hedefi, Rusya'da Bolşevikler tarafından çarlığın yıkılarak Ekim Devrimi'nin yapılmasıyla başarılmıştır. Bütün gücüyle devlete yönelen ve iktidarı ele geçiren yığınların proletarya diktatörlüğü ile 70 yıl boyunca sürdürdüğü sürecin sonunda sosyalist mücadeleler, toplumsallık, devlet, eşitlik özgürlük, iktidar, ekoloji, birey ve kadın konularında kendisini yeniden tanımlamak ve ele almak durumunda kaldı.

17 Ekim Devrimi'nin 70 yıllık deneyimi sonunda yıkılan, sosyalizmin kendisi değil, sosyalizmin devletle olamayacağı gerçeğidir. Nasıl ki komünalite, eşitlik ve özgürlük devletli toplumun ortaya çıkışıyla geriye itilmişse, bunların yeniden tarihsel gelişmenin öncü rolünü oynaması için de devletli toplumun aşılması gerekmektedir. Reel sosyalizm gerçeği, bunu çok açık şekilde ortaya sermiştir. Yine sosyalizmin önemli terorisyenlerinden biri olan Marks'ın devletçi sosyalizm için sunduğu teorik çerçevenin aşılma durumu da yaşanmıştır.

Sorunun kendisi, Ekim Devrimi ve sonrasındaki gelişmeler değildir. Bu devrimin yönünü tayin eden, toplumsal değerlendirmeye ölçüsüdür. Zaten devlet seçeneği Ekim Devrimi'ne kaynaklık eden de bu ölçünün kendisidir. Marksist kuramın, siyasal devrim ve tezlerin taşıdığı hiyerarşik ve devletçi karakter, bunların başında gelmektedir. Bu durumu Demokratik Sosyalizm Önderliği "Savaş, proletarya diktatörlüğü, devletçilik neredeyse kutsallaştırılır. Halbuki devlet, iktidar, savaş, ordu sınıflı toplum uygarlığının ürünü olup, ege-men sömürücü kesimin vazgeçilmez ya-

şam aygıtlarıdır. Bu araçları proletaryanın eline vermek, kendini daha başından onlara benzetmek demektir. Nitekim reel sosyalizmde bu araçların hepsi en yetkince kullanıldı ve zafer elde edildi. Fakat 70 yıl sonra anlaşıldı ki kapitalizmin en çalpulcu biçimi -Batı Avrupa kapitalizmi onun yanında adeta yedi suyla yıkanmıştır- kurulmuştur. Kapitalizmin en totaliter, antidemokratik biçimi söz konusudur. Bunun altında devlet anlayışı yatmaktadır" sözleriyle eleştirmektedir. Eşitlik, özgürlük mücadelesinde tarihsel bir role sahip olan Marks ve ardi sıra gelen sürecin sosyalizm anlamında başarılı bir sonuca ulaşmamasının en temel nedenlerinden biri böyle ele alınabilir.

Aynı şekilde, ekonomik tezlerle dayalı

hakimiyetine endekslenmeye çözülememiştir. Zaten toplumsal cinsiyet sorununun bunu bizzat yaratan güçlerle çözülmesi de mümkün değildir. Refahı yükselterek, adil dağılımı sağlayarak iş ve rol bölümünü sağlayamacağı; salt sınıf eşitliği ile toplumsal cinsiyetin ortadan kaldırılmayaacağı, yani toplumsal cinsiyetçiliğin sadece cinsiyetleri bölmek üzerinden oluşmadığı, onun üzerinden çok köklü bir toplumsal kuruluşun gerçekleştiği görüldü. 'Bir ekonomik refahın kimler tarafından ele geçirileceği önemlidir. Dolayısıyla kadın bunun ele geçirilmesine katkı sunarsa, daha sonra özgürleşir' belirlemesi bir yanılgıydı. Bu belirlemenin toplumsal cinsiyet probleminin çözülmesine katkısı çok zayıf oldu.

Yine sözkonusu sınıf tezlerinin Ekim

alt ve üst yapı ilişkilerinin değerlendirilişi ve kapsamlı bir tarih toplum perspektifine ulaşılabilmesi de reel sosyalist pratiğin başında gelmektedir. Alt yapının (toplumsallığın) üst yapı (devlet ve iktidar) tarafından belirlendiği, bunun sosyalizmi geliştirme önünde engel olduğu, dolayısıyla üst yapının ele geçirilerek, toplumun tüm üretim ilişkileri başta olmak üzere yeniden belirlenmesi gerektiği anlayışı, daha baştan, toplumun devletleştirilmesinden başka bir şey getirmemiştir. Devleti toplumun dışına atma ve toplumu devletin içinden çekmeye dayalı sosyalizm yerine, işçi devletinin toplumu yeniden biçimlendirmesi, yani toplumun işçiler adına yeniden devletleştirilmesi, benimsenen durum olmuştur.

Kapitalizmin kaçınılmazlığını da içinde barındıran 'sınıf savaşları tarihi' tezi, toplum bilimine ekonomist ve sınıf ağırlıklı bir yaklaşımı getirmiştir. Ekoloji ve kadın özgürlüğünün çok kapsamlı ele alınmaması, burjuva kalıplarına eklenmiş bir devrim yaklaşımının aşamamının kendisidir. Cins sorunu, iktidara veya bir sınıf

Devrimi'nde açığa çıkardığı pratik, irdelenmeye değerdir. Sınıf kavramı, Demokratik Sosyalizm Önderliği tarafından toplumsal üretime göre tanımlanırken, Lenin artı değere, üretim etrafındaki role göre tanımlamıştır. Reber Apo Lenin'deki artı değer tanımını, ücreti verilmiş emek tanımını aşmaması anlamında küçük burjuva sınırlarında buldu. Önderlik şunu söylüyor: Üretimin niteliği bir sınıfı ya demokratik yapar, ya egemen sömürücü yapar. Bir sınıfın iktidara sahip olması onu sosyalist yapmaz. Demokratik yapmaz. Hatta bir sınıfın zannedildiği gibi doğal sosyalist olması onu geleceğin sınıfı hiç yapmaz. Sovyetler Birliği'nde sınıfın demokratikleşmesi, iktidarı ele geçirmeye bağlandı ve sonuçta sınıf demokratikleşmedi. En antidemokratik sınıf proletaryadan çıktı. Sovyetler Birliği'ndeki bütün devlet başkanları eski proletarya önderleri olmuştur. Üretimin niteliğini değiştirmeden sınıf çelişkinin çözülemeyeceği görülmüştür. Onu iktidara bağlayarak çözüme esas alınmıştır.

Kuşkusuz Ekim Devrimi, tüm bu tezlerle

dayanan ve aşılması kaçınılmaz olan bir büyük deneyim olarak tarihteki yerini almıştır. Reel sosyalizmin çözülüşü, bu noktada sosyalizmin lehine sonuçlar doğurmuştur. Dünya halklarının eşitlik, özgürlük arayışlarını kendi etrafında düğümlenen ve oyalayan sistemin çöküşü, devletçi sosyalizmin bir çözüm olamayacağı gerçeğinin anlaşılması, demokratik sosyalizmin önünün açılması anlamına da gelmiştir.

Kapitalist sisteme ait tüm kavramların tartışma konusu olduğu bir süreci yaşıyoruz

Dolayısıyla Sovyetlerin yıkılmasıyla Emperyalist kampın sosyalizme topyekün saldırısı ve toplumsal umutsuzluğun derinleştirilmesi açısından 'tarihin sonu' teorilerini yaygınlaştırması sadece bir psikolojik saldırıdan ibarettir. Ekim Devrimi ile gerçekleşen Sovyetler Birliği'nin yıkılışı için sadece şu söylenebilir: Sosyalizm kazanmıştır. Özünde devletçi hiyerarşik uygarlığın kendisi olan, ancak ezilenler adına yürütülen ve toplumsallığın devlete yenildiği süreç aşılması; komünal demokratik toplumun eşitlik ve özgürlük arayışları, doğasına denk şekilde yeniden hız kazanmıştır. Kapitalist uygarlığın Sovyetler şahsında sosyalizmin üzerine yüklediği sorunlar, yine esas sahiplerine dönmüştür. Devletçi sosyalizmin ve tezlerin dogmaya dönüşen yönleri devrimci hareketler tarafından değerlendirilerek, yeni çözüm modellerinin geliştirilmesine yol açmıştır. Özellikle 1968 devrimci perspektifleri ve gençlik hareketleri, devletçi sosyalizmden sıyrılan yeni paradigmasal değişimlerin başlangıç süreci olarak ele alınabilir. Önderlik "denilebilir ki 1970'ler, 1918 Devrimi'nden beri marksizme bağlanmış birçok entelektüel akımın gücünü yitirmesiyle, başta yeni sol, ekoloji, kadın hareketleri olmak üzere birçok yeni akımla tanışmanın dönemi oldu. Kapitalizm kadar reel sosyalizm ve versiyonlarına duyulan derin güvenin sarsılmasıyla ve 1950'ler sonrasının ikinci büyük bilimsel devrimiyle sosyal bilim ve kültürel alandaki yeni gelişmeler de beraberinde feminizme, ekolojiye, etnolojiye geniş açılımlar getirdi" sözleriyle, yeni paradigma arayışında sosyalist mücadelelerin evrildiği mücadele biçimlerine işaret etmektedir.

1990'lı yıllarla aşılın devletçi sosyalizme paralel şekilde küresel çapta yayılan kapitalist sistem de bir kriz ve kaos sürecine girmiştir. Toplumsallığa çok yönlü saldırılarına karşın, kendi içinde krizli ve kaosu bir dönemi yaşamaktadır. Küresel emperyalizmin 11 Eylül olayları ardından geliştirdiği yeni konseptin dünya halklarını yakından etkilediği, ABD öncülüğünde devrimci hareketlere karşı başlattığı saldırı kampına karşın, yeni dönemin, sosyalizmin başarısı için çok daha elverişli olduğunu vurgulamak gerekir.

Kapitalist sisteme ait tüm kavramların tartışma konusu olduğu bir süreci yaşıyoruz. Otoriter ve totaliter yapıyla sistemin sürdürülemezliği, her geçen gün biraz daha açığa çıkmaktadır. Sürdürülemezlik kriz demektir. Sorunun sistem açısından en yakıcı yönü ise, krizin dönemsel olmaktan öteye yapısal bir karakter taşımasıdır. Sistem eksenli zihniyet, siyaset ve örgütlenmeler işlevlerini yitirmişlerdir. Sistem eksenli tüm çözüm arayışları ve girişimler de kısır döngüden öteye geçememektedir. Gelişen noktada, sistem ve ona bağlı oluşmuş kültür, yaşam biçimi ve ilişkiler de aşılma karşılığında karşı karşıyadır. Bu yapıyla, insanlığın sorunlarına ve ihtiyaçlarına cevap veremez duruma gelmiştir. Krizi yaratan ise sistemin kendisidir.

Birçok bilim adamı önümüzdeki yirmi beş-elli yıl içerisinde kapitalist sistemin aşılabileceğini varsaymaktadır. Önümüzdeki elli yıl içerisinde, belki de insanlığın kaderini yüzlerce yıl boyunca belirleyecek bir sistem oluşacak. Kaos sürecinden çıkış ise sisteme alternatif paradigmanın ortaya koyacakları düşünsel, örgütsel, eylemsel ve yönetsel mücadelelere bağlı olacaktır.

"Ekim devrimiyle gerçekleşen Sovyetler Birliği'nin yıkılışı için sadece şu söylenebilir: Sosyalizm kazanmıştır. Özünde devletçi hiyerarşik uygarlığın kendisi olan ancak ezilenler adına yürütülen ve toplumsallığın devlete yenildiği süreç aşılması, komünal demokratik toplumun eşitlik ve özgürlük arayışları doğasına denk şekilde yeniden hız kazanmıştır. Kapitalist uygarlığın Sovyetler şahsında sosyalizmin üzerine yüklediği sorunlar yine esas sahiplerine dönmüştür"

Kaos'tan nasıl bir sistemle çıkılacağı sorusu bugün insanlığın cevabını aradığı en yakıcı soru olmaktadır. Dünyamızda yaşanmakta olan problemler, çelişki ve çatışmalar, sistemin içinde bulunduğu kriz ve çözüm arayışlarının bir sonucudur. Bu süreçte girmeyen sosyal kesim, örgüt ve birey yoktur. Şu ya da bu oranda her kesim ve güç etkilenmiştir. Bu, sistemin krize girmesinin ya da kaos aralığından geçişin yaratmış olduğu bir zorlanmadır. Kaos ortamının etkileri ya da bunalımı herkese yansımaktadır. Birçok güç bu ortamdan nasıl çıkabileceğini kestirememektedir. Yaşanan değişim bile çoğu zaman anlaşıl-mamaktadır. Çünkü sistemin içine girdiği kaos aralığı, eskiden kullanılan birçok kavramı anlamsızlaştırmıştır. Geline süreçte ulusal, devletçi, milliyetçi ve marksist birçok kavram işlevselliğini yitirmiştir. Artık 20. yüzyıl kavramlarıyla iş yapmak, mücadele yürütmek mümkün değildir.

Toplumun temel işleyiş tarzı tez sentez antitezdir

Doğada olduğu gibi toplumda da dengeler çok çeşitlilik üzerine kuruludur. Doğa ve toplum dengesinin korunabilmesi, söz konusu çok çeşitliliğin varolma özgürlüğüne bağlıdır. Toplumsal sistemler doğada olduğu gibi tez, antitez, sentez haline geldiklerinde birbirini taşıyabilirler. Hiç kuşkusuz aralarındaki mücadele önemli gelişmelere yol açar. Tez hiçbir zaman eski halinde kalmaz, bir biçimde sürekli etkileşir ve değişim geçirir. Antitez oluşurken, sentez mutlak öncülünü yok etmez. Tüm bilimlerin doğruladığı bir gerçeklik; olguların değişim ve dönüşümünde karşılıklı birbirini beslemenin ve bir arada varolmanın özgürlüğüdür. Yok etme durumları nadiren görülen olgulardır. Hakim olan yan, farklılıkların bir arada birbirlerini beslemesidir. Bundan, çelişkilerin nötrleştiği, mücadelenin duracağı anlamı çıkmaz. Aksine, mücadele sürekli'dir. Bu kuralın bozulması durumunda –özellikle kaos aralığı süreçlerinde olduğu gibi– doğanın da toplumun da dengesi bozulur. Toplumun önemli bir kesimini egemenlik altına alma ve yaşam hakkı tanımama durumları ortaya çıkar.

Evrenin ve toplumun temel işleyiş tarzı tez, antitez ve sentezdir. Tüm oluşumlar ikili nitelikte olup, her şey karşıtıyla varılmaktadır. Hareketi mümkün kılan, bu çelişkili yapı olmaktadır. Evrenin ve toplumun bu temel işleyiş birbirini yok ederek değil, sürekli bir gelişme, bastırma ve geri letme biçiminde gelişir. Hiçbir şey yok olmaz, bir önceki bir sonrakinin içinde varlığını sürdürür. Sonraki öncekini kapsar. Ancak doğasal ve toplumsal gelişmeler, düz ve kesintisiz bir çizgi halinde değil, çoklu

tercihlere açık gelişmenin yaşandığı en büyük düşünce devrimlerinden biri olarak karşımıza çıkar. Tüm olay ve olgular dünyasında özgür tercihe yer bırakan bir gelişme gücü olmazsa, hareket, dolayısıyla yaşam varolamaz. Yoksa sınırsız evreni ve doğa çeşitliliğini nasıl izah edebiliriz.

Çeşitlilik özgürlük gerektirir. Düz çizgisel yaklaşım aynılığı, dolayısıyla seçimsizliği zorlar. Bu düşünce sistematigi, toplumun değişimini, değişmez zorunlu toplum yasalarına bağlar. Kapitalist devletçi toplumun varolmasını ve onun politikalarını zorunluluk ve ilerici olarak nitelendirir. Oysa tarihsel toplumsal sistemleri zorunlu yasaların sonucundan ziyade, dönemin ideolojik, politik ve ahlaki durumlarının mücadele tarzıyla bağlantılandırmak daha çözümleyici bir yaklaşımdır.

İnsanlık tarihi düz bir çizgide ilerlememektedir. İleriye gidişlerin yanı sıra, tarihin çeşitli dönemlerinde durağanlık ve geriye gidişler de olabilmektedir. Toplumun dönüşüm dinamikleri, sadece üretim araçlarıyla ilişkilerinin uygunluk yarasınca açıklanamaz. Aksi halde sömürü, baskı, katliam ve savaşların zorunlu toplum yasası ile izah edilmesi bilimsellikte çelişir. Bu, her şeyin

“Çeşitlilik özgürlük gerektirir. Düz çizgisel yaklaşım aynılığı, dolayısıyla seçimsizliği zorlar.

Bu düşünce sistematigi toplumun değişimini, değişmez zorunlu toplum yasalarına bağlar.

Kapitalist devletçi toplumun varolmasını, politikalarını zorunluluk ve ilerici olarak nitelendirir.

Oysa tarihsel toplumsal sistemleri zorunlu yasaların sonucundan ziyade dönemin ideolojik, politik ve ahlaki durumlarının mücadele tarzıyla bağlantılandırmak daha çözümleyici bir yaklaşımdır”

önceden tayin edildiği kaderci bir yaklaşımdır ve özgürlük, eşitlik, demokrasi mücadelesi yürütenler açısından büyük bir talihsizliktir. Hiyerarşik devletçi toplum politikalarının olumlanması anlamına gelmektedir. Egemen ideolojinin sosyal bilimlere çarpıtılarak, ezilenlerin kafasına yerleştirildiği çarpıtılmış bir düşünce sistematigi'dir. Hiçbir şey egemenlere bundan daha iyi hizmet edemezdi herhalde. Böyle olduğu sürece ezilenlerin egemenlerin sisteminden çıkmaları zordur. Reel sosyalizmin en ciddi yanılgısı, politikalarının bu kalıplara hapis olmasıdır. O halde kaos aralığından geçmekte olduğumuz bu süreçte sistemin dışına çıkmak, sisteme alternatif yeni bir toplum oluşturmak, öncelikle zihniyet alanında yapılabilecek bir devrimle, yeni çağın özelliklerini kapsayan bilimsel bir bakış açısı oluşturmakla mümkündür. Bu da demokratik ekolojik toplum paradigmasına girmekten geçecektir.

20. yüzyılın ikinci yarısından sonra önemli gelişmeler yaşandı. Bilimsel, teknolojik ve ekonomik alandaki gelişmeler, sisteme ait tüm temel kavramları tartışmaya açtı.

Gelişmelerin en önemli sonuçlarından birisi, Sovyet blokunun çözülmesiyle, diğeri ve en önemlisi, kapitalist sistemin yapısal bir krize sürüklenmesidir. Bu, küresel boyutlu uluslararası kurum ve kuruluşların yoğunlaşmasına yol açarken, kendisiyle birlikte yeni ilişki, oluşum ve düzenlemeleri de söz konusu kuruluşların ihtiyaçları olarak ortaya çıkardı. Yeni dünya düzeni, küreselleşme, imparatorluk vs gibi kavramlar, işte bu gelişmelerin bir sonucu olarak tartışılmaya başlandı. Sermayenin serbest dolaşım duvarlarına bağlı olarak gelişen gümrük duvarlarını kaldırma ihtiyacı ve küresel bir imparatorluk yaratma girişimleri, önünde en önemli engel olarak ulus devletleri ve onunla bağlantılı örgütlenme ve politikaları buldu. Bir yandan küresel boyutlu gelişmeler yaşanırken, buna bağlı olarak da 20. yüzyıla ait düşünce, siyaset, örgütlenme ve ilişkiler tarihsel işlevlerini tamamlamış oldular.

20. yüzyıla ait ekonomik, sosyal, kültürel, askeri oluşumlar miadını doldurarak yerlerini yeni gelişmelere bırakırken, eski ile yeni arasında da kıyasıya bir mücadele yaşanmaktadır. Bu durumuyla artık kendisini sürdürmez duruma gelen sistem, dünyamızın sorunlarına çözüm üretmek bir yana, sorunların asıl nedeni olması itibarıyla yapısal bir kriz içerisine girmiş bulunmaktadır.

ABD ve İngiltere'nin 11 Eylül olayları sonrası Ortadoğu'ya yapmış oldukları müdahale, bu krizi giderme ya da engel olarak gördükleri olguları temizleme, yeni bir sistem yaratma girişimi olarak gelişse de olaylar beklendiği gibi olmadı. Bölge devletlerinin ve fanatik örgütlerin direnişlerine çarpan bu politikalar, dünyaya yeni bir biçim vermek şöyle kalsın, aksine, kendilerini çelişki ve çatışmalar içerisinde bularak, sistemin krizini daha da derinleştirdi.

Tüm dünyaya rağmen güvenlik gerekçesi ileri sürülerek Ortadoğu'ya yapılmış olan müdahale, bir sistem oluşturma girişimidir. Bu temelde süren çelişki ve çatışmalar aslında bir sistem savaşdır. Mevcut sistemle, oluşturulması öngörülen küresel sistem arasında bir savaş. Gelişmeler sadece vurgulandığı boyutlar çerçevesinde cereyan etmemekte, daha da önemlisi, adı geçen güçlerle, yükselmekte olan değerler ya da sistem karşıtı hareketler arasında da kıyasıya mücadeleye ve çözüm yöntemlerini de ortaya çıkarmaktadır. Özcesi çelişki, çatışma ve savaşların bu kadar yoğunlaşmasında sistemin ekonomik olarak gelişme dinamiğini yitirmesi; cinslerarası sorunların aşılma bir yana, inceltilecek hala sürdürülüyor olması; ekolojik sorunlar nedeniyle dünyanın yaşa-

gizlemeye hizmet etmektedir. Devlet tahli-li sosyal bilim yeterince açıklayamadığı bir konu olmaktadır. Devleti doğru çözümlenmeden hiçbir sosyal olguya ve soruna doğru yaklaşmak mümkün değildir.

Devleti toplum içinde toplum, alt toplum üstünde bir üst toplum; alt toplum içinde hakimiyet ve parçalanmayı yaratan bir olgu olarak nitelendirebiliriz. Devleti herhangi bir otorite olarak değil, askeri ve siyasi otorite olarak görmek daha gerçekçidir. Bir yıkılıp bir kurulan, kesintilere uğrayan bir olgu olarak görmek, devletin özünü anlamamak olur. Biçimi ne olursa olsun özü değişmemektedir. İlk devlet biçimi olan Sümerler'den bugüne, devlet özünde değişmemiştir. Kurulduğundan bu yana devletin iki işlevi olmuştur: Bir, baskı otorite aracı olarak devlet. İki, kamusal üretim ve güvenlik aracı olarak devlet.

Kamu yönetimi ve güvenlik sorunlarının baskı ve otorite olmaksızın çözülebileceği gerçeği, devletin bu yönüne gerek olmadığını göstermektedir. Bu anlamda, devlet toplumsal bir zorunluluk değildir. Demokrasi için mücadele yürütenlerin ve ezilenlerin devleti olamaz. Reel sosyalizm örneğinde görüldüğü gibi, proletarya adına kurulan proletarya diktatörlüğü, geri dönüp adına kurulduğu halk kesimleri üzerinde bir egemenlik aracına dönüşebilmiştir. Devletin özü otorite, hiyerarşi, baskı ve şiddettir. Araçları şiddet araçlarıdır. Bu, sadece korunma amaçlı değil, daha çok saldırı amaçlıdır. Bugün şiddet ve savaş araçlarının bu kadar yoğunlaştırılması, dünyamızı ve insanlığı tehdit eder bir duruma gelmiştir. Yüz milyonlarca insan açlık sınırında yaşarken, silahlara çok büyük harcamalar yapılmaktadır. Bugün sadece ABD'nin yıllık savunma bütçesi 400 milyar dolardır. Silah satışı dünyanın birçok yerinde önemli bir gelir sektörüdür. En son teknik buluşlar silah sanayiinde kullanılmaktadır. Bu da savaşları körüklemektedir.

Devletin doğru tanımlanmaması devletin başına da bela olmuş gibidir. Kendini bazen gizleyerek, bazen çekici kılarak, çoklukla da korkutarak, cezalandırarak, tanınmaz hale getiren devlet, toplumsal bunalımın temeli haline gelmiştir. Ulus devlet, kendi halkının iktidarı olduğunu söylese de devlet hiçbir zaman ulusun devleti olmamıştır. Halklar arasında düşmanlığı ya da ayrılığı körükleyerek, boğazlaşmanın bir aracı haline gelmiştir. Sorunların kaynağını devlette ararken, yerine kaos ve karmaşayı koymaktan yana değiliz. Günümüzde devletin yerini alacak alternatif bir oluşum yaratmadan

larda yoğunlaşırken, dünyanın büyük bir kesimi açlık ve yoksulluk sınırındadır. Uluslararası şirketler gümrük duvarını kaldırmak isteseler de, sermayenin merkezleşmesinden vazgeçmemişlerdir. IMF, Dünya Bankası gibi sermaye kuruluşları, geri kalmış ülkelerin önüne daha fazla borçlanmasına, üretim ve yatırımın durdurulmasına, ekonomilerin iflası ile karşı karşıya gelmesine yol açan bağımlı politikalar koymaktadır. Üretim ve sermayenin ipleri uluslararası sermaye kuruluşları elindedir. Bu şirketler kararları daha çok sermaye dolaşımındaki yüksek faiz girdileri ile elde etmektedir. Bugün üretim ve yatırımların kar garantisinin olmaması, yatırımları frenlemektedir. Dünya piyasalarında ve borsalarda büyük bir sermaye dolaşımı seyretmesine karşın, bunların yatırımlara dönüştürülmesini sistem kabullenmemektedir. Bu da zengin ülkelerle yoksullar arasında varolan ekonomik gelişmişlik ve üretim farkını korumaktadır ve gelişmiş ülkeler ile geri kalmış ülkeler arasındaki çelişkileri derinleştirmektedir. Bu, dünyaya güvenlik ve terör sorunu olarak yansımaktadır.

Sistem, ekonomik gelişme dinamiğini yitirmiştir. Çünkü sermaye dolaşımı kırsala kadar girmiş, ucuz işgücü potansiyelini tüketmiştir. Üretim maliyetlerinin yükselmesinin yanı sıra, demokrasi mücadelesinin bir sonucu olarak vergilerin yükselmesi, şirketlerin kar oranını düşürmüş, bu da yatırımları durdurmuştur. Tekniğin gelişmesi işsizliği çığ gibi büyütürken, işsiz olan vatandaşına asgari yaşam koşulları sağlamakla yükümlü olan devlet için işsizlik, ciddi bir sorun olmaktadır. Sistem, açlığa, yoksulluğa, işsizliğe; gelir dağılımındaki adaletsizliğe; sermayenin yatırıma dönüştürülmemesine; faizlerle sağlanan haksız kazanca çözüm bulmak zorundadır. Ne var ki sistemin ekonomi politikaları bunların bir toplamıdır. Sistem bunlarsız varolmayacağına göre, mevcut ekonomi politikaları aşmak, sistemin aşılmasıyla bağlantılıdır. Ekonomik sorunların çözümü yeni bir ekonomi politika ile mümkündür. Meta, pazar ve rant ilişkilerine göre değil, üretimi ve yatırımı esas alan, üretimin toplum tarafından daha adil paylaşıldığı bir ekonomi politika geliştirilmeden ne sistemin sorunları aşılabilir ne de alternatif bir ekonomi politika geliştirilebilir.

Kadın olmak bir utanç konusu durumuna getirilmiştir

Çağımızın en önemli sorunlarından birisi de cins sorunudur. Cins sorunu, hiyerarşik devletçi toplumun ortaya çıkmasıyla başladı. Uygarlıkla birlikte kadın, toplum içindeki konumunu yitirir. Doğal, eşitlikçi anaerik toplumun yerini hiyerarşik devletçi toplumun almasıyla, kadın tüm haklarını kaybeder. Erkek egemenlikli toplum ve aile kurumu, kadını erkeğe tabi kılar. Kadının yaşadıkları sanki doğal ilişkilerimiz gibi, tüm ahlaki, bilimsel ve siyasi tutumlarda kabul görür. Kadın üzerindeki egemenlik, sınıfsal, sosyal, ulusal egemenlikleri de yaratır. Kadın olmak bir utanç konusu durumuna getirilmiştir. Hiçbir kadının kadın olarak doğmak istememesi, onun bu konumu ile ilgilidir. Erkek, kadına bu köleliği kabul ettirmeden, köleliği topluma yayamazdı. Erkeğin kadını egemenlik altına almasıyla, uygarlığın tüm kötülükleri başlamış oldu. Kapitalist toplumda kadın üzerindeki baskı eskisi gibi kaba olmayıp daha da inceltilecek sürdürülmektedir. Her şeyin metalaştırılarak alınıp satıldığı kapitalizmde, kadın da bundan payını almıştır. Cinselliği tam bir meta olarak pazarlanmaktadır. Kadın bedeni, cinsellik imajı yaratılarak tam bir pazar malzemesi yapılmış ve saldırıya açık duruma getirilmiştir.

Düşürülen kadın, düşürülen erkek ve toplumdur da. Bu bağımlılık ilişkilerinde eşit ve özgür ilişki olamaz. Kadının toplum içindeki konumu, erkekle kıyaslanamayacak kadar geridir. Erkek egemenlikli sistem, toplumsal düzenden aileye kadar içerilmiştir. Kadın, yönetici olma durumun-

“Kar amaçlı sanayileşme ve ekonomi politikaları, yaşadığımız doğanın sonunu getirilebilecek kadar ciddi risk yaratmaktadır. Büyük devletlerin depolarındaki nükleer ve kimyasal silahlar, dünyamızı bir anda yok edebilecek kadar tehlike oluşturmaktadır. Her gün binlerce hektar ormanın kesilmesi ya da yakılması dünyanın çölleşmesi riskini artırmaktadır.

Termik santral, siyanürlü altın çıkarma, denetimsiz kömür tüketimi doğayı tüketmektedir”

da erkekleşmeyle karşı karşıyadır. Kadının toplumda sosyal, siyasal ve kültürel ciddi bir konumu yoktur. Ekonomik, politik alan tamamen erkeğin kontrolindedir. Politikaları erkek belirlemekte, kararları ve yetkileri erkek almaktadır. Mevcut sosyal, siyasal ilişkiler ise kadın sorununun çözülmesi, toplumun demokratikleşmesi önünde en büyük engeldir.

Ataeril toplumun oluşmasıyla birlikte kadının duygu yüklü zekasının dumura uğratılması, insanı kendi doğasına ve sosyalitesine yabancılaştırmıştır. İnsanın kötülük ve çirkinlikleri içine sindirebilmesinin altında, analitik zekanın duygu yüklü zekadan kopması yatar. Ahlakî çürümenin altında da duyguların kirlenmesi vardır. Bu, tatminsiz, doyumsuz, bireyci ve bencil kişiliklerin şekillenmesine yol açar. İnsan, toplumuna, doğasına ve kendine böyle yabancılaşır. Cins sorunu ele alınıp, sağlıklı bir çözüme kavuşturulmadan ailede ve toplumda sağlıklı sosyal ilişkileri kurmak mümkün değildir. Kadınla kurulabilecek özgür ve eşit ilişki, toplumda eşitliğin, özgürlüğün ve demokrasinin bir yaşam biçimi haline getirilmesinin vazgeçilmez koşuludur. Bu da erkek egemenlikli kültürün aile kurumunun, buna göre şekillenmiş kişilik ve sistemin doğru sorgulanmasını, bunların yerine yeni ilişki ve yaşam biçimlerinin kurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Doğa canlıların oluşturduğu doğal denge üzerine kuruludur

Çağımızın ve insanlığın en önemli sorunlarından birisi de ekolojik sorundur. Çarpık kentleşme, sanayileşme, nükleer kimyasal atıkların yarattığı çevre kirlenmesi, doğayı ve canlıları tehdit eder hale gelmiştir. Canlıların birçok türü yok olma riski ile yüz yüzedir. Dünyamızın akciğerleri olarak nitelendirilen yağmur ormanları her geçen gün biraz daha azalmaktadır. Kar amaçlı kurulan sanayileşmenin salmış olduğu kimyasal gazların atmosferde yarattığı yoğunluk, dünyanın ısı oranının yükselmesine, doğanın dengesinin bozulmasına yol açmaktadır. İklim dengesizleşmesine, bitki örtüsünün tükenişine, kuraklığa, çölleşmeye ve birçok canlı neslini sürdüremez duruma gelmesine neden olmaktadır. Şu an canlıların yaşadığı biyosfer tabakası, dünyamızın dışında bir başka yerde henüz bulunamamıştır. Sınırlı yaşam alanımız söz konusudur. Doğa tahribatının bu şekilde devam etmesi durumunda, yakın gelecekte temiz hava ve su en ciddi sorunlardan birisi olacaktır.

Kar amaçlı sanayileşme ve ekonomi politikaları, yaşadığımız doğanın sonunu getirilebilecek kadar ciddi risk yaratmaktadır. Büyük devletlerin depolarındaki nükleer ve kimyasal silahlar, dünyamızı bir anda yok edebilecek kadar tehlike oluşturmaktadır. Bu durum çarpık kentleşme, yoksulluk ve sağlık sorunlarıyla birleşince, şehir kirliliği, salgın hastalıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Şu an şehirler rahat yaşama alanları olmaktan çıkmıştır. Nedeni ne olursa olsun, her gün binlerce hektar ormanın kesilmesi ya da yakılması, ormanların tükenmesi ve dünyanın çölleşmesi riskini artırmaktadır. Termik santral, siyanürlü altın çıkarma, denetimsiz kömür tüketimi doğayı tüketmektedir.

Doğa, tüm canlıların ortak kullandığı bir denge üzerine kuruludur. Geline sürece bu dengenin ciddi olarak bozulduğu, geçici önlemlerle doğayı tüketmenin önüne geçilemeyeceği açıktır. İnsanoğlunun içinde yaşadığı, yaşamını idame ettiği, onsuz yaşamının mümkün olmadığı doğayı neden böyle tükettiğinin nedenlerini doğru

sorgulamadan doğayla barışması, ekolojik bilinç yaratması zordur. Ekolojik sorun, doğanın, insanın, dünyanın geleceğini ilgilendiren, artık yaşamın sürdürülüp sürdürülemediğinin tartışıldığı bir sorun durumundadır. Bu sorunu devlet sorunundan, devletçi ya da egemenlikli politikalarından, cins sorunundan ayırmak mümkün değil. Ekolojik dengenin bu kadar bozulması, uyguladığımız, özellikle de kapitalist uyguladığımız egemenlikli ve kar amaçlı politikaların bir ürünüdür. Bu, insan merkezli, her şeyin merkezine insanı koyan bir zihniyetin sonucudur. Doğanın vahşetinden bahsetmek doğru değildir. Oysa doğadaki hiçbir canlı türü insan kadar bitki ve hayvan türüne zarar vermemiştir. Nüfus artışının, teknolojinin yanlış kullanımının, mevcut politikaların, artan işsizliğin, ahlakî bozulmanın önüne geçilmezse, insanı kötü bir akıbet beklemektedir.

İnsanlık bu tür sosyal ve ekolojik sorunlarla karşı karşıya iken, sosyal bilimlerin buna doğru yanıt vermemesi sosyal bilimin sorgulanmasını da gerektirmektedir. Bilimden ziyade, bilimin insan ile doğa aleyhinde kullanılmasını sorgulamak önemlidir. Tarihte olduğu gibi, egemen kesimlerin günümüzde de sosyal, siyasal, bilimsel tüm gelişmeleri kendileriyle başlatmaları boşuna değildir. Kapitalist sistemde çağımızda yaşanan tüm önemli gelişmeleri kendisine mal etmiştir. Ona göre, diğer kesimler tarihte önemli hiçbir rol oynamamışlardır. Bu, tüm egemenlikli sistemlerde olduğu gibi, kapitalist devletçi toplumda da devam etmiş, kendi karşısını yok sayma politikası aynen sürdürülmüştür.

Sisteme damgasını vuranlar, insanlığın tüm kazanımlarını; Rönesans'ı, Aydınlanma'yı, Avrupa devrimlerini, bilimsel teknik buluşları ve sosyal reformları kendileriyle başlatırlar. Değerlerin yaratıcısı kendileriyken, halk da ayak takımıdır. Bilim sanatın merkezileştirilmesi, halka açılmak istenmemesi, açılma da içinin boşaltılarak açılması, bir bilinç çarpıtma politikasıdır. Özellikle sosyal bilimlerin çarpıtılmasının nedeni budur. Böylesi bir çarpıtma olmadan toplumu yönetmek, bireylerde kaderciliği içselleştirmek imkansızdır. Günümüzde bilimin bu kadar çarpıtılmasının nedeni, sisteme bilim kadar bir başka şeyin hizmet etmemiş olmasındandır.

Sistemin krize girmesine neden olan sorunlar tüm sosyal kesimlerin sorunudur

Çağımızda gelişen sosyal demokrat, komünist ve ulusal kurtuluş hareketleri, eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde önemli başarılar imza atmış, bir mücadele kültürü yaratmışlardır. Ancak bu hareketlerin genel olarak hiyerarşik, devletçi bir zihniyet ve politikaya sahip olmaları, ayrıca insan merkezci bir zihniyeti esas almaları nedeniyle yaratmış oldukları sistem, hiyerarşik ve devletçi bir sistemi aşamamıştır. Her şeyin merkezine insanı koymaları, doğa ve topluma yabancılaşmalarına yol açmıştır. Demokrasi ve sosyalizmin özüne ters düşmelerinin nedeni, yapmış oldukları tüm etkinliklerin bu zihniyet çerçevesinde yapılmış olmasındandır. Hiyerarşik ve iktidarcı olmaları nedeniyle halka yabancılaşmışlar, bu iktidarları sonunda bu durumlarıyla ancak bu kadar yaşayabilmiş, yıkılarak sisteme entegre olmuşlardır. Bu mücadeleler olmamış olsaydı, sistemin kendisini reformlara tabi tutması mümkün olmayabilirdi. Kapitalist sistemin ömrünü uzatmasının en büyük nedenlerden birisi, kendisini reformlara tabi tutabilmesindedir. İşte sis-

temin kendisini reforme etmesinin ve ömrünü uzatmasının en büyük tarihsel toplumsal nedeni bu hareketlerdir. Sovyet blokunun yıkılması, sistemin kendisini reforme etmesi koşullarını ortadan kaldırdığı gibi, diğer etkileyenlerle birlikte krizi derinleştirdi. Sistem artık kendisini sürdüremez duruma gelmiştir.

Yukarıda irdelediğimiz gibi sistemin krize girmesine neden olan sorunlar, tüm sosyal kesimlerin sorunudur. Başta kadın, gençlik olmak üzere emekçi, aydın her kesimden, meslekten insanı ve sosyal kesimleri kapsamaktadır. Ekoloji, cins ve demokrasi, insanlığın ve çağımızın en önemli sorunlarıdır. Sistem, bu sorunları çözmeye güç getirmek şöyle kalsın, sorunun asıl nedenidir. Doğa ve topluma barışık bir sistem kurmak, ekonomiyi, kültürünü, bilimi, teknolojiyi, insanın eşit ve özgürce yaşayabileceği bir sistem oluşturmak, sistemin doğru çözümlenmesinden, yeni paradigmanın öngüt ve mücadele yöntemlerinin pratik adımlarının atılmasından geçmektedir.

Çağımızda devrimci sosyalist hareketlerin yanı sıra, yukarıda vurguladığımız so-

rika ve Ortadoğu gelmektedir. Avrupa'da geliştirilmeye çalışılan Dünya Sosyal Forumu ve eski devletçi sosyalist deneyimlerin son örneklerini de kapsayan 'bağlantısızlar' geçişi, küresel kapitalist sisteme kafa tutmaktan uzak olgulardır. Birisi, vurguladığımız gibi sistem dışı toplumsal model yaratmayı bile gündemine almaz ve mevcut sisteme göbekten bağlıyken, diğeri ABD karşıtı olmanın ötesine geçemeyen ulus devletlerin ayakta kalma ittifakıdır. Porto Alegre toplantıları da Dünya Sosyal Forumu'na yakın özellikleriyle, klasik enternasyonal toplantıların ötesine geçemeyen bir tartışma, tartışma özelliğini aşamamaktadır.

Devletsizleşen demokratik toplumun hedeflenmesi Zapatalar'daki başarının ölçüsüdür

Brezilya, Arjantin ve Meksika'daki sosyalist halk hareketlerinin uygulamaya tekabül eden devrimci mücadeleleri, sosyalizm açısından önemli bir kaynak durumunda olmaktadır. MST (Brezilya Topraksızlar Hareketi)'nin sistem içi mücadelede sistem dışı toplumsallığı hedeflemesi; öz yeterlilik esaslarında komünal demokratik örgütlenmesi ve halen yaşayan feodal ilişkilerin kapitalist değerlerle oluşturduğu mezal devlet-iktidar ilişkilerine karşı geliştirdiği halk hareketi, halen varlığını sürdüren önemli bir mücadele gerçekliğidir. Aynı şekilde kapitalist bunalımların ilk elden vurduğu ülkelerden

dan söz etmek güçtür. Reber Apo'nun kadın özgürlük ideolojisine getirdiği açılımlara denk bir bakış, dünyadaki diğer devrimci hareketlerde henüz yaşanmamıştır. Yine varolan kadın hareketlerinin toplumsallaşan bir gelişmişlik düzeyinden söz etmek mümkün değildir. Feminist hareketler, bugün halk hareketlerine kıyasla, varolan sivil toplum örgütleri geçiğini yaşamaktadır. Bu bakımdan, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü paradigmasıyla güçlenen Kürdistan kadınının PAJK geçiğinde yakaladığı gelişmişlik düzeyi ve bunun Kürt toplumunda yarattığı değişimler önemlidir. Bölge ötesine taşma bakımından halen yeterli bir düzey yakalanamasa da hitap ettiği toplum nezdinde ciddi devrim ve değişimler yaratma özelliğini taşımakta ve bu özellik her geçen gün güçlenmektedir.

Ortadoğu'da, kadın hareketinin yanında, demokratik sosyalist model olma ve küresel kapitalizm karşısında demokratik komünal değerlerin yükseltilmesi açısından PKK, güçlü bir halka niteliğindedir. Son yıllarda geliştirdiği paradigmasal değişimlerle kendi örgütsel sistemini düzenlemesi, devletçi hiyerarşik toplum modellerini aşarak demokratik komünal topluma hedefine yönelmesi, savaş-güç-iktidar ilişkilerini bu kapsamda çözümlenerek yeni mücadele çizgisine evrilmesi, PKK'yi eşitlik ve özgürlük hedefine daha yakın bir rotaya sokmuştur. Halk kongresi modeliyle devlet olmadan kendini yöneten toplum yolunda ilerlemektedir. Toplumsal alanda geliştirilmeye çalışılan özgür yurt-

runları örgütlenme kapsamına alan ve bunu bir programla çözüme kavuşturmaya çalışan çok sayıda halk hareketi, kadın, doğa ve gençlik hareketleri yaygınlık kazanmıştır. Yine sivil toplumculuk geleneği biçiminde yaygın örgütlülüklerden söz etmek mümkündür. Ağırlıklı olarak Batı eklenli gelişen sivil toplum örgütlenmelerinin bir toplumsal sistem yaratmaktan uzak olduğunu, daha çok, kısmi çözümsel perspektiflerle sınırlı kaldığını vurgulamak gerekir. Bunların demokratik sosyalist mücadeledeki yerlerini küçümsemekle beraber, küreselleşen kapitalist sistem dışına çıkma yönleri zayıftır. Hem program ve örgütlenme düzeyleri hem de eylemsel hatın tekabül ettiği toplumsallık düzeyi, marjinaldir. 1970'li yılların sonunda, artık çözüm gücü olmaktan çıkmış sınıfsal, ulusal kurtuluşçu hareketlerin yaşadığı tıkanma döneminin bir yeni yol arayışı olarak gelişen NGO'ların, özünde dünya kapitalizminin tapınağı olan dünya bankasından beslenmesi, daha başından sistem içileşmelerine neden olmaktadır. Mevcut sisteme böylesine bir göbekten bağlılık, alternatif toplumsal sistem arayışından kopuk olmasının da asıl nedenidir.

Ekoloji, kadın, doğa vb hareketlerin eşitlik özgürlük arayışının kapsamlı bir mücadeleye dönüştüğü ve devletçi sosyalizmi aşarak, demokratik sosyalizmi geliştirdiği alanların başında, bugün Latin Ame-

olan Arjantin'de ortaya çıkan halk meclisleri ve kendi aralarında geliştirdikleri federasyon tarzı ilişkilene, devlet dışı, kapitalist sistemin toplumsallığı dışında bir örgütlenme modeli olma açısından kayda değer niteliktedir. Yine Meksika Devrimci Hareketi Zapatalar ve Marcos hem teorik çerçeveye hem de pratik düzeyle, kapitalist sisteme alternatif komünal demokratik modelin yaratılması açısından oldukça avantajlı durumdadır. Toplumun devletleşmesini değil, devletsizleşen demokratik toplum modelinin hedeflenmesi, Zapatalar'daki başarının ölçüsüdür. Özellikle temel kararlaşma alanı olan kongrelere, geniş halk katılımının öngörülmesi ve bu kongrelere dünyadan birçok devrimci hareket ve bireyin dahil olması, küresel kapitalizme karşı uluslarüstü dayanışmaya giden bir yolun açılmasını da beraberinde getirmektedir. Kapitalizm yanlısı devlete alternatif şekilde Chiapas eyaletinde geliştirilen 'devlet olmaya değil, meşru savunmaya dayalı direniş' sonucundaki zafer ve ardından geliştirilmeye çalışılan komünler, devletsiz sosyalizme örnek olma şansına da sahiptir.

Günümüzdeki bu halk hareketlerinin kadın özgürlük sorununa eğilme düzeylerinin zayıf olması, bunların yumuşak karını oluşturmaktadır. Dünya genelinde kadın özgürlük sorununu kapsamına alan toplumsallaşan bir hareketin varlığın-

taş meclisleri, bunların yerel yönetimlerle buluşarak öz yönetimin geliştirilmesi çabaları, köy komünleri ve eyalet meclisleri, yeni toplumsal organizasyon açısından önemli girişimlerdir.

Demokratik konfederalizm olarak adlandırılan bu yeni toplumsal sistemde, hedeflenen demokratik sosyalizme gidişin kapıları ardına kadar açılmıştır. Ortadoğu'da canlanan bu yeni yaklaşım, Latin Amerika devrimci deneyimlerinin esintisiyle doğru buluşur ve Avrupa'daki demokratik arayışları da etkilerse, küresel kapitalizme karşı süren sosyalist bir dayanışmanın gelişmesi ve krizli sistemi aşması kaçınılmaz olacaktır.

Özette, sosyalizm kendisini hedefleyen devrimci hareketlerin yaşadığı değişimlerle birlikte, gerçekleşmeye hiç bu kadar yakın olmamıştır. Uluslarüstü dayanışma bakımından henüz geride olan devrimci hareketler, demokratik sosyalist modeli geliştirme girişimleriyle başarıya en yakın noktada bulunmaktadır. Önümüzdeki 20 yılda 'geç kapitalizmi'nin aşılması, halkların eşit özgür ve demokratik seçeneğinin gelişmesi yüksek ihtimal dahilindedir. Klasik devrimler çağı değil, çağdaş halk hareketleri etrafında demokratik sosyalist kuruluş çağı başlamıştır. Bunun demokratik uygarlık çağına doğru yol alması, dünya devrimci hareketlerinin uluslarüstü dayanışmasıyla gerçekleşecektir.

VİCDAN DEVRİMİ KADROLARIN SORUMLU DAVRANMASINI EMRETMEKTEDİR

Yeni bir yaşam yaratmak isteyen tüm dinler, felsefeler, siyasi hareketler ilk başta, öngördükleri sistemin kuruluşuna öncülük edecek kadroyu ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Öngördükleri yaşamı ve sistemi her şeyden önce kadro şahsında oluşturmak istemişlerdir. Bu tür kadroları oluşturdukları düzeyde de başarılı olmuşlardır. Başarısızlıkları ise ideolojilerine ve politikalarına uygun yetenekli kadro yaratamamaktan kaynaklanmıştır. İdeolojik, teorik ve siyasal olarak doğrular ortaya koymak, kendi başına başarıyı getirmez, getirmemiştir. Önemli olan tarihin akışına uygun koşullara cevap verecek bir düşünce sistemi ve onun yapılmasını ortaya koymaktır. Bunlar doğru ve sonuç alıcı bir kadrolaşma için zemindir, ancak kendiliğinden kadro oluşumunu sağlamaz. Kadro yaratmak, her zaman özel bir çaba gerektirir. Kadroların ideolojik, teorik ve siyasal belirlemelere uygun ölçü, tarz ve üslup kazanması için çaba harcayanlar, programlarını yaşama geçirme imkanı bulmuşlardır.

Dinler, felsefeler, tarikatlar, siyasi hareketler incelenirse, hepsinin kadro nasıl olmalıdır sorusuna cevap vermeyi önlerine ilk görev olarak koydukları görülür. İyi bir zerdüşti, iyi bir müslüman, yahudi, hristiyan ya da budist şu özelliklere sahip olmalıdır demişlerdir. Rahip ve din adamlarının bu ölçüleri kendilerinde en yüksek düzeyde temsil etmeleri gerektiğini vurgulamışlardır. Amaçlarının ancak bu şekilde yaşam bulacağını söylemişlerdir. Aynı şey tüm ideolojik ve siyasal hareketler tarafından da esas alınmıştır. Devletler bile kendilerini ayakta tutmak ve sürdürülebilmek için yönetim kadrolarının ölçülerini açık biçimde ortaya koymuşlardır. Her düşünce ve sistem, arzulan toplumu, kadroların izdüşümünde yaratmayı hedeflemiştir.

Önderliğimiz de en temel çalışma olarak kadro ve partileşme üzerinde yoğunlaşmıştır. Başarısının temelinde hakiki iki şeyin, ideolojik ve örgütsel hakimiyet olduğunu vurgulamıştır. Çözümlemelerinin ağırlık noktasını da bu iki konu teşkil etmiştir. İdeoloji ve kadro çalışmasını iç içe yürütmüş, bunu çalışmaların merkezi biçiminde değerlendirmiştir. Önderlik gerçeğinden söz ederken de en çok bu alandaki çalışmalarını örnek göstermiştir. Önderliğimiz bir düşünce adamı olduğu gibi, kadro ve partileşme konusundaki büyük çabasıyla, ortaya çıkardığı mücadele gücüyle de tarihin en büyük eylem adamlarından biri olma konumuna erişmiştir. Önderliğimiz, bir özgürlük savaşçısıdır. Bu nedenle özgürlüğe ulaşmanın felsefesini, ideolojisini, buna ulaştıracak yapılanma ve eylem biçimlerini bilim ahlakına sadık kalarak kapsamlı biçimde ortaya koymaya çalışmıştır. **"Bir Halkı Savunmak"** adlı eseri ise Önderliğin bu alandaki çalışmalarının ulaştığı son noktadır.

Kadro topluma ve tabana yayılmayı yaratacak esas güçtür

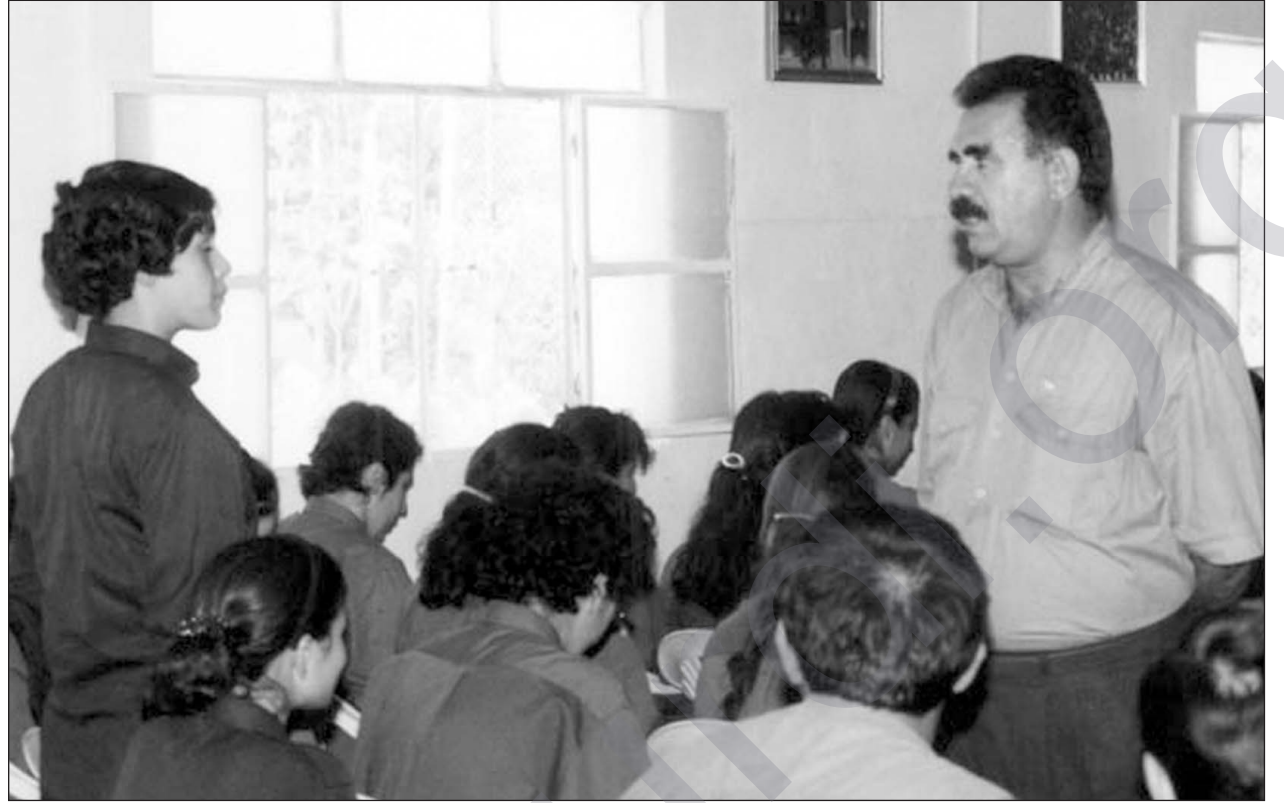
Konumuz partileşme, daha yalın ifadeyle özgürlük mücadelesini yürütecek kadrolar nasıl olmalıdır, bu konudaki yanlış yaklaşımlar nedir sorusunu irdelemek olduğundan, ideolojik ve teorik konulara konumuzla ilgili olduğu kadar değineceğiz.

Önderliğimiz "Bir Halkı Savunmak" adlı kitabında kadro örgütlenmesi olarak partileşmeyi izah ederken; Hz. İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed'den ilk partileşme hareketleri ve sosyal devrim önderleri olarak söz eder. Bunlar da kendi inançlarının kadrolarının nasıl olması gerektiğini ayrıntılarına kadar ortaya koymuşlardır. Esas olarak da kendi izlerinde yürüyecek olanların kabul ve ret ölçülerini belirleyerek, ayırt edici özelliklerini netleştirmeye çalışmışlardır. Hıristiyanlıkta ve müslümanlıkta hala 'havarilerin ve sahabelerin nasıl yaşadıkları, nasıl çalıştıkları, ilişkileri, insanlara ve olgulara yaklaşımları' örnek verilerek, gerçek hıristiyanlığın ve müslümanlığın kadro tipolojisini gösterirler. Çünkü söz konusu dinler bu kadro ölçüleriyle kendilerini var etmiş ve bugünlere getirmişlerdir.

Hz. Musa'nın, köleliği iliklerine kadar içselleştirmiş İsrailoğullarını nasıl yeniden yarattığının hikayesi çok çarpıcıdır. Musa, bu kavmi eleştire eleştire, yeni ölçüleri beyinlerine kazar gibi her an hatırlatarak, yaşamlarının her anına müdahale edip, her davranışlarını yeniden düzenleyerek tarihin en yoğunlaşmış, ortak ölçülere sıkı sıkıya sarılan bir topluluk haline dönüştürdü. Öyle ki günümüzde, azınlık bir topluluğun çoğunluğa hükmeden en çarpıcı örneği haline gelmişlerdir. Yahudilerin bu hale gelmesinde, bu dinin öncü kadrolarının payı belirleyicidir. Babil ve Roma imparatorlukları tarafından tarihin en büyük sürgünlerine maruz kalmalarına rağmen, özelliklerini kaybetmeyerek kendisini en zor koşullarda idame ettiren topluluk olarak tarihe geçmişlerdir. Bunda, toplumsal izdüşümü sağlayan kadroların niteliği etkili olmuştur.

Bugün hala birçok tarikat ve mezhep, varolan öncü kadrolarının söz konusu düşünceleri toplumsal düzeyde ne kadar yaydıkları ve yedirdiklerine paralel olarak varlıklarını sürdürmektedirler. Varlıkları, öncülerin toplumu örgütleme ve etkileme gücüne bağlı olduğu gibi, zayıf kalmaları da bu niteliklerindeki yetersizliklerden ileri gelmektedir.

Tarihteki önemli felsefi ve dini akımlardan olan mani felsefesinin varlığını sürdürmemesi, zerdüştlüğün ise genelleşememesi, öncü kadrolarının bu düşünceleri toplumla bütünleştirecek, toplumun kültürüne ve yaşamına yedirecek bir yeteneği gösterememeleriyle ilgilidir. Tarihsel koşullar, sosyal ve kültürel durumun özellikleri de yayılmamalarında bir engel olarak gösterilebilir. Ancak bu düşünceleri geleceğe taşıyacak havarilerin, sahabelerin yaratılmaması, düşüncelerini toplum yaşamının parçası ve kültür haline getirecek

bir kadrolaşmanın varolmaması önemli etken olarak görülmelidir. Yoksa sadece düşünce alanındaki yetersizlikleriyle açıklanamaz. Havarilerin, İsa'nın kök düşünce olarak ortaya koyduklarını yaşamın canlı diyalektiği içinde yeniden üretmek, hıristiyanlığın yaygınlaşmasını ve etkin olmasını sağladıkları bilinmektedir.

Zerdüştlük de toplumda etkili olacak bir felsefe ve düşünceye sahipti. Sonraki felsefi ve dini akımları etkilediği de kesindir. Ancak öğüt veren konumu fazla aşamadığı için, felsefi bakışı yayacak kadro ve örgütlenme gerçeği, topluma ve tabana yayılmayı yaratacak esas güçtür. Sadece öğütlerde kalma, ideolojik duruşu toplumsallaştıracak araçları, her şeyden önce de kadroları harekete geçirememesi sınırlı kalmaya sonuclandırılmıştır. Aslında Zerdüş, kendi yaşam projesinin ölçülerini koymuştur. Bu konuda ayırt edici ve kimlik kazandırıcı ret ve kabul ölçüleri vardır. Toplumlarında yankısını da bulmuştur. Ancak bu, örgütlü ve kendi kadrosunu yaratmış karşı güçler tarafından sınırlandırılmıştır.

Önderlik gerçeği yarattığı kadro ölçüleriyle anlaşılır

Nasıl kadro olmalı sorusuna cevap arayacak, bunu Önderlikte bulmalıyız. Önderlik gerçeğini anlamak esas olarak da ortaya koyduğu kadro ölçülerini anlamakla mümkündür. Kadro gerçeğinden soyutlanmış bir Önderlik anlayışı yanılıdır. Hatta Önderliğe sahne bağlılıklar ortaya çıkarır. Önderliğin kadro kavrayışını anlamak, Kürdü ayağa kaldırma hikayesini anlamaktır.

Önderlik, ilk günden itibaren Kürt toplumsal oluşumunu ve bunun kişiliğe yansımaları kapsamlıca irdelemeye yönelmiştir. Öncülük edeceği ve mücadelesini ortaya çıkaracağı toplumu tanımadan örgüt olunamayacağını ve halkı harekete geçiremeyeceğinin bilincindedir. Dünyanın en zor coğrafyasında yaşamının ve özgürlük mücadelesi vermenin kanunlarını ve tarzını ortaya çıkarmayı ve ona göre hareket etmeyi temel ilke edinmiştir. Kürt insanının tarihte pek çok isyana kalkıştığını, çok acı çektiğini, ama başarıyı getirecek bir öncülüğe ve tarza sahip olmadığını belirtmiştir. Bu coğrafyanın zorluklarına ve tarzına uygun bir sorumluluk düzeyinin olmamasını, en önemli eksiklik olarak görmüştür. *"Acı çeker, ölür, ama başarının sorumluluk tarzını kendinde somutlaştırmaz, hatta ölür-*

ken bile nasıl öldüğünün farkına varmaz" diyerek, Kürdün kendi gerçekliğinin farkına varamamasını ve bunun gereklerini yerine getirmemesi gerçeğini anlatır.

Dolayısıyla köleliği kırarak sorumluluk ve başarı tarzının ortaya çıkarılmasını yavaşsamsal önemde görmüştür. Duruşuyla, egemenlikçi sistemin varlığını sürdürmesine zemin olan o dönemki Kürt gerçeğinden hareketle, *"kendine ihanet ettirmemiş Kürt kalmamıştır"* dedi. Bu belirlemede, Kürdün kendinin farkına varıp başarı tarzını ve sorumluluğu üstlenmesi çağrısı vardır. Nitekim bu eleştirel düzey, köleliği kırmayacak hiçbir duruşun kabul edilmemesi, Kürdü ayağa kaldırmış ve bugünkü düzeye ulaştırmıştır.

Önderlik, grubu oluşturacak ilk arkadaşlık ilişkilerinde, sorumluluk duygusunu geliştirme ve başarı tarzını ortaya çıkarmayı temel görevi bilmiştir. İdeolojik teorik yoğunlaşmalarıyla, görevleri sahiplenen, bir işin en iyi yapılmasını önüne koyan bir kadro gerçeği ortaya çıkarma çabası içinde olmuştur. Yüksek sorumluluk duygusu taşıyan, görevlerden kaçmayan, işleri kendine göre ayarlamayan; başarıyı getiren örgütsel tarzı kendisinde somutlaştırılan kadro gerçeğini kabul edilebilir bir kişilik olarak arkadaşlarının önüne koymuştur. Kendine göreliği, yaşamın her anında mahkum etmiştir. Bunları en fazla da kendi üslubuna, tarzına, pratiğine yansıtarak, böyle bir kadro duruşunu kendinde yaratarak, ölçülerin ne olduğunu somut olarak göstermiştir.

Apocu grup daha küçük bir toplulukken tarzıyla, duruşuyla ve işleri ele alışıyla dikkat çekmişse, sebebi bu ayırt edici özelliğidir. Bu da verili yaşam felsefesini reddederek, bundan koparak olmuştur. Önderlik bunu, 'kendi toplumsallığını yaratma' olarak tanımlamıştır. *"Çevremdeki her türlü toplumsallık ve ilişki biçimi beni tatmin etmiyordu, her şeyin kirli ve insanlık değerlerinden kopmuş olduğunu görüyordum, dolayısıyla bunlardan koparak yeni şeyler yaratılabileceğimi hissediyordum"* diyerek, kendi duruşunu tanımlamıştır.

Bunun için de kendi arkadaşlarını her türlü verili ilişkilerden kopmaya teşvik etmiştir. Tümünü halkın özgürlüğünü düşünen ve bunun için yaşayan kadro ölçüsünün grubun temel ilkesi haline getirmiştir. Bu nedenle o süreçte varolan Kürt grupları, 'Apo bırakmıyor ki gençler okusun, aile kursun, işinde çalışsın' biçiminde aleyhte propagandalarla bu grubun en temel özelliklerini eleştirmeye çalışmıştır.

Yaşamını halk için ortaya koyan Apocu grubun bu özelliklerini öveceklerine yerleşmişlerdir. Zaten söz konusu grupların örgüt olamamaları ve eriyerek marjinalleşmeleri, hatta silinmeleri bu anlayışların sonucu gerçekleşmiştir.

Önderliğin kadroyu böyle ele almasına, devlet ve çeşitli sol gruplar da 'Apo insan iradesine yer vermiyor' biçiminde suçlamalarda bulunmuşlardır. Önderlik kadrolara *"sizlerin yaşamınızı çalmakla suçlanıyorum, ben yaşamınızı alıyorum, çalışıyorum, ama bu alınan ve çalınan yaşam, halkımızın aleyhine olan, halkın çıkarına karşıt haline getirilmiş yaşamlardır. Dolayısıyla bizim yaşam kanunlarımıza göre yaşanılacaktır. Halka ve insanlığa karşı görevler ancak bu yeni yaşam kanunuyla yerine getirilebilir"* diyerek, PKK kadro gerçeğinin verili yaşam gerçeğinden köklü bir farklılığı olduğunu hatırlatmıştır.

Hiçbir işten kendini geri çekmeme kadroların doğal duruşudur

Apocu kadroların en temel özelliği, görevleri sahiplenme ve hiçbir görevden kaçmama olarak kendini pratikte göstermiştir. Devrimci çalışmanın her türlü işine koşurma, hiçbir işten kendini geri çekmeme, kadroların doğal duruşu haline gelmiştir. Bir yetki ve sorumluluk beklemeden, ama her işi yapmaya ve yapabileceği her görevi hazır bir kadro duruşu şekillenmiştir. 'Ben şu görevi yaparım şunu yapmam' bu örgüt kültürünün söyleminde yer edinmemiştir.

Şehitlerimiz bu konuda somut örneklerdir. Önderliğin *"gizli ruhum"* dediği **Haki Karer**, o anda örgütün ihtiyacı olan her işe koştu. Kimsenin kendisine şunu yap, bunu yapma demesine gerek olmadan her işi en iyi biçimde yapmaya çalışmıştır. Zaten bir devrimciye şu işi yap demenin bir anlamı yoktur. Tespit edilen görevler ve varılması gereken hedefler belli olmuşsa, bir devrimci onu sahiplenen ve yerine getirendir. Haki Karer, şehadetinde hiçbir görevden kaçmamıştır. Hiçbir iş ve görev beni ilgilendirmez dememiştir. Şu işi başkaları yapсын yaklaşımı içinde olmamıştır. Tabii ki başka arkadaşlar da vardır, onlar da çalışmaktadır, ancak O, bulunduğu alanda yapılacak bir iş varsa en iyisini ben yapmalıyım diyerek koştu. Devrimin ve grubun işlerini yüksek derecede sahiplenme duygusu bu tutumlarla gelişmiştir. Bir yetkiyi değil, ama görevleri ve örgüte sahiplenme, bu duruşun ruhudur.

"Kemal Pir hiçbir zaman resmi sorumluluk almadı ya da böyle sıfatları olmadı. Ama örgüte ve devrimin işlerine sahiplenmede de hiçbir kusurda bulunmadı. Herhangi bir görevden kaçmak ve örgüte sahiplenme duygusunda zayıflık, O'nun için devrimci olmaktan çıkmakla eş değerdeydi. Özgürlük işleri, örgüt işleri ve bunun pratiği, O'nun için yaşamın gerçek anlamıydı. Kemal Pir için, bunun dışındaki hiçbir davranış anlam ifade etmezdi"

Komploya karşı mücadele halkların onur savaşıdır

Baştarafı 28'de

Diğer yandan uluslararası komp-
lonun, böyle inkarcı ve imhacı
bir sisteme karşı PKK öncülü-
ğünde, Önder Apo'nun aydınlatıcılığı ve
yürütücülüğünde gelişen Kürdistan özgür-
lük ve demokrasi hareketinin gelişim dü-
zeyiyle bağı var. Bu gelişimin Kürdistan
üzerinde oluşan inkar ve imha sistemini
zorladığı, onu parçalama, yıkma düzeyine
ulaştığı, dolayısıyla da onun dayandığı
bölgesel ve küresel sistemi tehdit ettiği
noktada, sistemi korumak amacıyla Kür-
distan özgürlük ve demokrasi hareketini
ezmek, imha etmek temelinde gerçekle-
şen bir saldırı oldu. Bu çerçevede amacı
kesinlikle Kürdistan özgürlük hareketini
ezmek, imha ve tasfiye etmektir. Küresel
sistemin bölgesel ve uluslararası egemen-
liğini korumaktır. Özgürlük hareketinin böl-
ge düzeyinde yarattığı gelişmelerle küre-
sel sistemi zorladığı yerde, bu kadar geli-
me düzeyini yakaladığı bir dönemde bu
saldırı gerçekleşmiştir.

Böyle bir zorlanma olmasaydı, küresel
sistemi, onun bölgedeki yapılanışını zorla-
masaydı, elbetteki böyle bir saldırı ortaya
çıkmayacaktı. Nitekim daha hareket dar-
ken, sadece Türkiye sınırları içerisinde et-
kide bulunurken, ona karşı saldırıları yürü-
ten, inkar ve imha sistemini pratikte yürü-
ten Türkiye yönetimiydi. Bu yönetimin zor-
landığı noktada, 12 Eylül askeri darbesi ol-
du. Türkiye'nin şekillenmiş mevcut devlet
yapılanışının siyasi gücü, Kürdistan öz-
gürlük hareketini geliştirmeye yetmeyince,
12 Eylül faşist askeri darbesiyle askeri bir
yapılanma ortaya çıkartıldı. Böyle bir rejim
karşı da 15 Ağustos Atılımı'yla gerilla
direnisi gelişince ve bu direnisi Kürdis-
tan'da örgütlenerek sistem kazanınca; bü-
tün saldırılara karşı varlığını koruyup as-
keri olarak yenilmez bir güç olunca, Türki-
ye devlet sisteminin gücü bu gelişmeyi ön-
lemeye yetmedi. Dolayısıyla Kürdistan öz-
gürlük hareketinin gelişimine karşı müca-
dele, uluslararası sisteme havale edildi.

Komployu kapitalist devletçi sistem güçleri örgütleyip yürüttü

Şimdi de tartışılıyor. Mevcut ateşkes
girişimiyle birlikte çeşitli çevreler,
'Kürt sorunu uluslararasılaşıyor, uluslararası
siyasetin içine çekiliyor' diyor. Aslında bu,
şimdi olan bir olgu değil, 1980'lerin ortasın-
dan itibaren gelişen bir süreçtir. O zaman
Kürt sorunu, Kürdistan üzerindeki mücade-
le, Türkiye devlet yönetiminin gücü özgür-
lük hareketinin gelişimini engellemeye, ge-
rillayı ezmeye yetmeyince, uluslararası ge-
rici güçlere havale edilmişti. Örneğin NA-
TO'ya havale edilmişti. Türkiye'deki özel
savaş sistemi, bu mücadelenin NATO'ya
havale edilmesi temelinde, NATO'nun plan-
laması kapsamında geliştirilmiştir. NATO'ya
dayalı askeri saldırılarla gerillanın ezilmesi,
dolayısıyla Özgürlük hareketinin tasfiyesi
başarılmayınca da doğrudan Önderliğe
yöneltilen çeşitli pazarlıklara dayanan, çok
çeşitli hileler, oyunlar içeren uluslararası
komple gündeme getirildi.

Dolayısıyla bu, Kürdistan'da özgürlük
hareketinin bölgesel ve uluslararası dü-
zeyi etkileyecek kadar gelişmiş oldu-
nu, yine esasta uluslararası gerici siste-
min harekete karşı mücadeleyi yürüttü-
ğünü gösteriyor.

Bunun sistem güçleriyle bağlantılı olan
yanları da var. Sistemin yenilenme süreci-
yle de bağlantılı olarak bunlar birbiriyle çıkış-
tılar. Özellikle Sovyet blokunun çöküşü ar-

“Bütün Ortadoğu devletleri bir biçimde kompilonun içinde yer aldılar, destek verdiler. Çünkü onlar da PKK ile çatışma halindeydiler. Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesi, onların yürüttüğü inkar ve imha sistemini parçalıyordu. Dolayısıyla ABD'nin geliştirdiği yeni yaklaşımı kendileri için bir tür kurtuluş olarak gördüler, İran, Suriye gibi güçler, bölge üzerinde hakimiyetlerini arttırabileceklerini umut ettiler. Varolan siyasi ilişki ve ittifak düzeylerini değiştirmede bu süreci kullanmayı öngördüler”

dından yeni dünya düzeni stratejisi kapsa-
mında ABD öncülüğünde geliştirilmeye çalışılan yeni küresel hakimiyet bu saldırıyı yürüttü. Bunu görmemiz lazım. Başarılı olabilmek ve sonuç alabilmek için de çeşitli güçleri kendi yanına çekme, kendi stratejisine kazandırma ihtiyacı duydu. Uluslararası komple, ABD'nin Türkiye'ye yönelik politikaları, Türkiye'yi kendi stratejisine çekmek için yürüttüğü çabalar içerisinde gerçekleşti.

ABD hala bu temeldeki siyasetini yürütüyor. Türkiye'yi BOP'a katabilmek için Kürt sorunundan yararlanmaya çalışıyor. Kürdistan'daki gelişmeleri Türkiye'ye karşı bir baskı aracı olarak kullanıyor. İster Kuzey'de olsun ister Güney'de; ister PKK'nin yürüttüğü mücadele olsun isterse PKK dışındaki güçlerin varlıkları, duruşları ve mücadeleleri olsun, hepsinden bu çerçevede yararlanmaya çalışıyor. Bu anlamda uluslararası komple, bir tür uzlaşmayı ifade etti. 20. yüzyılın Kürdistan'ı bölüp parçalayan, inkar ve imha sürecine alan despotik ulus devlet sistemiyle, aslında bunu aşmak isteyen Sovyet blokunun çözüldüğü ardından, kapitalist devletçi toplumun yaratmak istediği küresel sistemde yeni bir aşamayı yaratmak isteyen siyasi çizgi ve güçler arasında bir tür uzlaşmayı ifade etti.

Şunu net bilmeliyiz: Uluslararası komployu, kapitalist devletçi sistemin yeni küresel hegemonyasını yaratmak isteyen güçler örgütleyip yürüttüler. Hala da öyledir. Tabii böyle bir sistemin yaratılmasına öncülük eden güç olarak ABD, uluslararası komployu da örgütleyip yürüten gücü.

ABD'nin bunu yürütmede iki temel amacı vardı: Birincisi, önündeki PKK engelini bu biçimde etkisizleştirmiş oluyordu. Mevcut öngördüğü sistemi ilerletebilmesi, onu Ortadoğu'ya taşıyabilmesi için, alternatif bir çizgiyi ifade eden, yeni bir Ortadoğu projesi sunan -Önder Apo, Demokratik Ortadoğu Birliği veya daha sonra Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi diye tanımladı bu projeyi- böyle bir projeyi geliştiren gücün gerçekleştirilmesi, etkisizleştirilmesi, dolayısıyla bölgede yeni bir sistem oluşturmada kendisine alternatif olacak bir gücün

kalmaması gerekiyordu. ABD, baştan itibaren buna dikkat etti.

Körfez Savaşı sürecinde de buna dikkat etmişti. Örneğin, Körfez Savaşı'nda Saddam Hüseyin rejimi dağıtılmadı, yıkılmadı. Ağır bir darbe vuruldu, güçten düşürüldü, daratıldı, ama dikkat edilirse yıkılmadı. Bağdat, o rejimin elinden alınmadı. Neden? Çünkü o savaşı yürüten gücün, yani ABD'nin bunun için yeterli hazırlığı yoktu. Bağdat'ı ele geçirme, elde tutma hazırlığı ve gücü yoktu. Buna güveni yoktu. Son dört-beş yıldır yaşanan gelişmelerden görüyoruz ki daha o süreçte orada olsaydı, Bağdat'a hakim olması neredeyse imkansız gibiydi. İkincisi, ABD'nin Bağdat'a girmesi, Kürdistan'ın PKK öncülüğünde yeni bir sistem haline gelmesine neden olacaktı. Çünkü şimdi Kürdistan'a hakim kılınmaya çalışılan KDP, YNK gibi güçler o zaman yoktu, erimiş gitmişlerdi. Sadece Kürdistan'ın kuzeyini değil, güneyini, güneybatısını ve giderek doğusunu etkileyen, birleştiren, yönlendiren biricik güç olarak PKK hareketi vardı. Bu bakımdan nasıl ki 2003'te Bağdat vurulduğunda, Güney Kürdistan kendisini KDP, YNK yönetiminde ayrı bir sistem haline getiriyorsa; bu müdahale 1990'ların başında yapılsaydı, Bağdat vurulsaydı, o zaman Kürdistan'ın kuzeyi, güneyi ve diğer parçaları, birleşik olarak PKK öncülüğünde yeni bir sistem haline gelecekti. Bunu engelleyecek herhangi bir güç o zaman yoktu.

Bunun engellenmesi için, bir yerde duruldu. Bağdat, Saddam Hüseyin rejiminden alınmadı. Körfez Savaşı, Bağdat'ın ele geçirilmesi ve Saddam Hüseyin rejiminin düşürülmesine kadar götürülmedi. 10 yıl daha Saddam'la birlikte yaşamak göze alındı, hedeflendi. Bu 10 yıl içerisinde, hem Bağdat'ı ele geçirecek bir güç haline gelmeye hem de PKK, Kürdistan'da egemen hale gelecek, Ortadoğu'yu etkileyecek bir alternatif olmaktan çıkartılmaya çalışıldı. Körfez Savaşı ardından böyle bir amaç doğrultusunda mücadele yürütüldü.

Komployu yürüten güçler, uluslararası kompilonun başarıyla gerçekleşmesi için

herkesi bir biçimde ayarladılar. Bazı güçlerle ekonomik pazarlıklar oldu, bu çerçevede tavizler verildi. Rusya, hatta AB'yle daha farklı ekonomik, siyasi pazarlıklar yapıldı. Türkiye'nin AB'ye katılımı çabaları da bununla bağlantılıydı. Türkiye'nin AB ilişkileri veya AB'ye katılım süreci, bir yerde komple çerçevesinde yapılan pazarlıklara dayalı olarak geliştiriliyordu.

Bölgenin statükocu güçlerinin ulus devlet yapısıyla da bir uzlaşması oldu. Kürdistan özgürlük hareketi bu sistemi zaten zorluyor, parçalıyordu ve onu aşarak, halkların özgürlükçü, demokratik ve kardeşlik içeren yaşamına dayalı bir sistem yaratmayı öngörü-yordu. Dolayısıyla özgürlük hareketi, bölgedeki ulus devlet yapısıyla çatışmalıydı. Başarısı, ABD'nin geliştirdiği sistem için de bir alternatif olma tehlikesini içeriyordu. Özgürlük hareketi ile çatışma halinde olan güçlerle, birbirine alternatif oluşturan, ancak bu hareketin öngördüğü bölgesel sisteme alternatif olan; Ortadoğu'yu ona vermek istemeyen güçlerin uzlaşması sağlandı.

ABD öncülüğü, bütün bu statükocu güçleri uluslararası komple içerisine çekmeyi, uluslararası komple çerçevesinde bir birliğin yaratılmasını sağladı. Türkiye de katıldı, İran da, Suriye de. Bütün Ortadoğu devletleri de bir biçimde kompilonun içinde yer aldılar, destek verdiler, katıldılar. Çünkü onlar da PKK ile çatışma halindeydiler. Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesi, onların yürüttüğü inkar ve imha sistemini parçalıyordu. Dolayısıyla katılmayı değil, ABD'nin geliştirdiği yeni yaklaşımı kendileri için bir tür kurtuluş olarak gördüler, öyle değerlendirdiler. İran, Suriye gibi güçler, bundan yararlanmak istediler. Bölge üzerinde hakimiyetlerini arttırabileceklerini umut ettiler. Varolan siyasi ilişki ve ittifak düzeylerini değiştirmede bu süreci kullanmayı öngördüler. Bazıları da -Ecevit gibi- PKK'nin mücadelesi tarafından o kadar çok zorlanmışlardı ki, ne olduğunu anlamadılar 'evet' dediler. Daha sonra Ecevit, "Amerika bu işi niye yaptı hala anlamamışım" dedi. Anlamadı, ama 'evet' dedi. En başta da 'evet' diyen kendisi oldu. Niye?

Çünkü PKK mücadelesi gerçekten de Türkiye'nin devlet sistemini, şoven, milliyetçi, inkarcı sistemini tam bir çıkmaz içerisine sokmuştu. İleriyi görme gücünü kaybetmişti. Yarınını göremez hale getirmişti. O nedenle, Türkiye yönetimi ne olup bittiğini anlamadan bir yerde 'evet' dedi. Yeter ki kendisini bu kadar bunaltan güçten kurtulmuş olsun. Oysa kurtulup kurtulamayacağı da belli değildi. Fakat Türkiye açısından bir zorunluluktaki. Bazıları 'yanlış yapıldı, Türkiye böyle bir kararla daha çok zorlandı' diyor. Bazıları da 'böyle olmasaydı ortada Türkiye diye bir şey kalmayabilirdi' diyor. Bu, devlet sisteminin gelişen özgürlük mücadelemiz karşısında yaşadığı zorlanma düzeyini ifade ediyor.

Komplocu güçlerin umutları mücadele daha da büyütülerek boşa çıkarılmıştır

Geçen 8 yıl boyunca neler yaşandı, bu 8 yılın ana çizgileri nasıldır biraz da bu değerlendirilebilir. Öncelikle, uluslararası komple kendisini 8 yıl boyunca nasılı yürüttü, günümüzde ne durumdadır, devam ediyor mu, hangi düzeyde devam ediyor, ne tür politikalar uyguluyor, bunu görmek önemli.

Uluslararası komployu gerçekleştirenlerin, sürecin bu biçimde gelişeceğini planladıkları, hedefledikleri söylenemez. PKK'nin ömrü altı aydır, deniliyordu. Bu, belgelerle ispatlıdır. Dolayısıyla başta ABD olmak üzere küresel siyaset yürüten bütün güçler, yine Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren bölgesel güçler ve komploya katılan Kürt işbirlikçi güçleri buna kesinlikle inanmışlardı, inanıyorlardı. 15 Şubat ardından herkeste oluşan genel kanı şuydu: Artık PKK bitmiştir. PKK'nin zorladığı güçler de böyle değerlendirildi: Bu beladan, bu temelde gelişen saldırıdan kurtulduk. Bununla kendilerini rahatlatıyorlar. Bunun dışında, biraz Kürdistan'la ve PKK ile ilgili, ilişkili olan güçler de artık yenilmiş, çökmüş olan PKK'nin ortaya çıkarmış olduğu değerlerden, mirastan nasıl yararlanacaklarını hesabını yaptılar. Başta İran olmak üzere çevre devletlerde bu yaklaşım vardı. Yine başta YNK olmak üzere Kürt işbirlikçiliğinde bu yaklaşım had safhada vardı. Celal Talabani, 15 Şubat'ın hemen ertesi günü, PKK'ye, Önder Apo'nun yarattığı birikime, mirasa el koymak üzere 'teslim olun' çağrısını yapacak kadar açık ve cüretli davranmıştı. Birçok güç bu tür hesaplar yaptı; PKK'nin ortaya çıkarttığı kadrosal, örgütsel birikimden, özgürlükçü değerlerden yararlanarak kendilerini örgütleyebileceklerini, yaşatabileceklerinin hesabı içine girdiler. Bu, sadece dışımızdaki güçlerde olmadı. Çevremizdeki güçlerde de oldu. Şöyle diyenler oldu: 'Yeter artık, Önderliği takip etmeyin. Biraz da bizim söylediklerimizi yapın.' Bunu güya bizim hareketimizin içinde ve çevresinde olanlar yaptılar, söylediler. 'Militanların hükümünün geçtiği dönem sona erdi. Bundan sonra bizim hükümümüz geçecek. Özgürlük mücadelesininin yarattığı kurum ve kuruluşlar biraz da bizim istediğimiz biçimde yönlendirilecek' diyenler oldu.

Gelişmeler de hep bu temelde oldu. PKK'nin yarattığı miras üzerinde hesabı olanlar, kompilonun hemen ardından, bu hesaplarını bir biçimde gerçekleştirmeye yöneldiler. Özellikle dışımızdaki güçler komple çerçevesinde yeni ittifaklar da yaparak, hareketimiz üzerinde baskıyı geliştirme yönelimi içine girdiler.

Umut edildiği gibi tasfiyenin olmadığı,

Anarşizmin dünü bugünü ve devrimci ortama yansımaları -II-

Anarşist felsefenin sosyolojik tahlili

Anarşist felsefeyi öncelikle sosyolojik olarak tahlil etmek gerekiyor. Genelde kapitalist sistem içerisinde burjuvalaşmak isteyen, bunun için de her şeyi ortaya koyan küçük burjuvazinin, bunu yapma gücünü yitirdiğinde sisteme karşı keskin bir tepki olarak kendisini dışavurumunun felsefesi olarak ifade edilebilir. Normalde kapitalizmi en fazla üreten sınıf, küçük burjuvazidir. Sürekli sermaye biriktirerek, burjuvalaşma eğilimi içerisindedir. Bu anlamda iktidar, devlet ve mülkiyet karşısındaki duruşu, özentili bir duruştur. Elindeki mülkiyet küçüktür; kısmen kendi emeğini katmaktadır. İktidar içerisinde henüz yer edinmemiştir. Ama bütün çabası mülkiyetini büyütme, iktidara ortak olmak ve devleti ele geçirmektir. Diğer taraftan büyük burjuvalar vardır. Bunlarla da rekabet halindedir. Bu rekabet içerisinde başarılı olup burjuvalaştığında, alt sınıflar üzerinde iyi bir egemen güç haline gelir. Ama bir küçük burjuvanın burjuvalaşma ihtimali bu rekabet ortamında çok düşüktür.

Dolayısıyla burjuva özentisiyle yaşayan küçük burjuvanın en büyük korkusu, elindeki mülkiyeti de kaybederek emekçiler safına düşmektir. Ruh hali bu açıdan özentili ve korkaktır. Güce tapınan, ezilenlerin yanında olmaksızın tiksinden bir ruh hali vardır. Tümyle kompleksli bir kişiliktir. Aşağılık ve büyüklük kompleksini iç içe yaşayan bir psikolojik gerçekliği vardır. Engels'in güzel tanımlamasıyla: "Burjuvaziye bakıp burjuvalaşma hayalleriyle ağzının suyu akarken, proletaryanın saflarına düşme tehlikesini sürekli yaşadığından dolayı tir tir titremektedir." Toplumsal hareketler içerisinde katılımı da belirttiğimiz bu ruh halinin bir yansıması biçiminde dışa vurulmaktadır. Devrim hareketlerinin geçici yol arkadaşlarıdır küçük burjuvalar.

Sınıfsız bir toplum yaratma ütopyasından çok, devrimin yarattığı imkanlar içerisinde devleti ele geçirme ve iktidara ortak olma amaçlarıyla devrimin içerisinde yer alırlar. Çoğunlukla sistem içerisinde devleti ve iktidarı ele geçirme gücünü kendinde göremeyince, ezilenlere dayanarak bu gücü yaratma biçimindeki kurnazlıklarıyla, devrim saflarına katılırlar. Sistem içerisinde kendini var edebilme koşullarını bulamadığından, sisteme karşı duruşu bir tavır değil, bir tepkidir.

Dolayısıyla sisteme karşı en öfkeli görünen, sistemi en keskin biçimde reddeden bir söylemin sahibidir. Çünkü sistem onu kabul etmemiştir. Sistem içinde kendini var etme koşullarını bulamamıştır. Bu yüzden de sistemin karşısına geçmiştir. Halk deyimiyle ifade edecek olursak, 'yetişemediği üzümüne koruk' demektir. Eğer sistem içerisinde kendini var edebilme ve büyüme şansını bulabilse, çok fazla devrim saflarında yer almaz. Çünkü küçük burjuva, ezilenleri, emekçileri gasp edilip sömürülerek, onların üzerinden ikti-

dar olabilecek topluluk olarak görür. Burjuvaları, sistemin en kurnazları ve en iş bitiricileri, dolayısıyla iktidar olma becerisini gösterebilmiş insanlar olarak görür, onlara özenirken; toplumun geri kalan kesimini ise sömürülmeyi ve ezilmeyi hak etmiş, yetenezsiz, beceriksiz yığınlar olarak değerlendirir.

Belirttiğimiz bu ruh hali, devrim ortamında kendisini çok bariz bir biçimde dışa vurur. Devrim ortamındaki küçük burjuvaların örgüt hiyerarşisi içerisindeki durumlarına dikkat edilirse; üstte karşı yağcı, dalkavuk ve yaranmacı iken, alta karşı tamamen bastırmacı, sindirmeci ve ezen bir tavır sahibidir. Küçük burjuvazinin sistem karşısında, sistemin kanun ve kuralları karşısındaki tepkisi ise, kendisini hiçbir kural tanımama biçiminde dışavurur. Anarşizm olarak adlandırdığımız noktadaki küçük burjuva, bu tepkisiyle kural-sızlaşmış, kural tanımayan bir duruşmuş gibi görünür. Eğer kendisi iktidar olabilirse, en büyük diktatör en büyük kuralcı olacaktır. Bunun bariz örnekleri küçük burjuvazinin iktidar olduğu ülkelerde rahatlıkla görülebilir. Ortadoğu'daki askeri diktatörlüklere ya da otokratik sistemlere bakalım; bu sistemlerin başını tutan kesimler küçük burjuvalardır. Onlarda toplumsal sistemin en ağır kanun ve kurallarıyla bağlandığı ve kuralların en çok dayatıldığı sistem oldukları görülecektir.

Küçük burjuvanın edindiği anarşist kimlik bir maskedir

Örgüt ortamında da bir küçük burjuva, yapının içerisinde iken hiçbir kural tanımayan bir duruş sergiler. Yönetim olduktan sonra, yani kurallar artık onun olmaya başladıktan sonra, kendi kurallarını başkalarına en acımasız, en katı ve keskin bir biçimde dayatır. Yapı iken çok 'hoşgörülü, değişim ve dönüşüm yanlısı, dogmatizm düşmanı' olan küçük burjuva; yönetim olduğunda, en dogmatik, en katı kuralcı, disiplinli, kalıpcı bir karakter göstermeye başlar.

Dolayısıyla küçük burjuvanın, anarşist kimliği ile kendisini tanımlaması bütünüyle bir maskedir. Bu tür maskelerin arkasına saklananların da bir toplumsal hareket ve bir felsefe olarak anarşizmin çok fazla bilincinde ya da farkında olan kişilikler olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Böyle bir kimlik tanımlamasına gitmeleri, belirttiğimiz o toplumsal karakterleri ile bağlantılıdır. Küçük burjuva, kendi küçük sermayesini büyütmek için ortalıkta ne bulursa alıp, gasp edip, çalıp kendi gelişiminin sermayesi haline getirir. Örneğin örgüt ortamında kurnazlık mı yapılacak; bu, o örgütün, hareketin kendi ideolojik kimliği içerisinde yer bulamıyorsa, o zaman çalıntı bir kimlikle bunları meşrulaştırma arayışına girecektir. Dolayısıyla ideolojik kimliği farklı tanımlanmış bir hareket içerisinde, kendini anarşist kimliğiyle tanımlamak tamamıyla bir sahtekarlıktır. Aslında kendisi de bunun farkındadır,

bunu bilir. Ama buna rağmen bunu yapar. Bu anlamda küçük burjuva yüzsüzdür. Sistem içerisinde de bu böyledir.

Küçük burjuvaların en büyük özelliklerinden birisi de hiçbir toplumsal değer yargısı tanımamalarıdır. Bu anlamda da toplumsal ahlakı en çok dejenere eden sınıftır. Küçük burjuva için kutsal olan tek şey, kendisinin üzerinde hüküm kurduğu özel mülkiyeti olduğu gibi, toplumsal yaşamda kendisini büyüten bütün kurallar kutsal, işine yaramayanlar ise boş ve gereksizdir. Bu, gelenekler açısından da böyledir. Tam bir gelenek düşmanıdır. Çünkü gelenek ya demokratik komünal toplumun yaratmış olduğu bir ahlaktan ibarettir ya da egemen sınıfın hükmü ve denetimi altındaki resmi toplumun geleceğidir. Aslında küçük burjuva bu ikisinin arasında gidip geldiğinden, ikisinin de kurallarını ve geleneklerini tanımamakta, ikisini de boşa çıkarmanın savaşını vermektedir. Ama burjuvalaştığında, burjuvanın yönetim kurallarını, yönetim disiplinini en güçlü şekilde sahiplenen; toplumun ezilen kesimlerinin saflarına düştüğünde ise o geleceği en köklü ve en dogmatik biçimde savunan kişiler haline gelmektedir.

Dikkat edilirse, toplumun bu ara sınıfları iflas ettiklerinde birdenbire anarşistleşirken, toplumsal hareket içerisindeki muhafazakarlığın da temel sosyolojik tabanı haline gelirler. Bir küçük burjuva iflas ettiğinde ya da sisteme karşı karşıya geldiğinde otorite karşıtı iken; sistem içerisinde kendisini var edebilme şansı bulduğunda ve bu sistemin dağılması durumunda; yani ezilenlerin safına düşme tehlikesi gündeme geldiğinde, sistemi en muhafazakar biçimde savunan ve sahiplenen bir kimlikle ortaya çıkmaktadır. Muhafazakarlığın en keskin ve dogmatik savunucu haline gelmektedir.

Bunun örnekleri, Ortadoğu'da rahatlıkla görülebilir. Bugün Türkiye'deki faşizm ve din ideolojisiyle hareket eden hareketlerin hepsinin tabanının küçük burjuva olması bu gerçeklikle bağlantılıdır. Zira Ortadoğu'da, büyük bir toplumsal altüst oluş sonucunda yeni bir sistemin çıkma tehlikesi mevcuttur. Bir kaos süreci yaşanmaktadır. Kaosun en çelişkili ve çatışmalı olduğu coğrafyadır. Bu kaosun sonucunda ortaya ne çıkacağı ise hiç belli değildir. Dolayısıyla küçük burjuva, elindeki her şeyi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu tehlikeyi görünce de

sisteme dört elle sarılmakta, sistemi en muhafazakar biçimde savunan bir kimliğe bürünmektedir. Bunun örgüt ortamına yansıması da aynı biçimdedir. Devrimin kritik süreçlerinde, özellikle yeniden yapılanma süreçlerinde, elindeki kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya geldiğinde, kendisini dogmatizmin en keskin savunucusu biçiminde dışa vurmaktadır.

Bu anlamda ele alındığında, anarşizmin diğer yüzü dogmatizmdir. Büyük kural tanımazlığın altında, işine geldiğinde en kuralcı bir kimlik yatmaktadır. Dogmatizm ve anarşizm bu anlamda bir madalyonun iki yüzüdür. İkisini ayrı ayrı çözümlenmeye de bu açıdan çok fazla gerek yoktur. Bir kimliğin, duruma göre iki farklı renkte dışa vurmasıdır.

İçimizde gelişen bu küçük burjuva eğilimlerin ve yaklaşımların kendilerini Önderlikle ifade etmeye çalışmaları ise eğer büyük bir cehalet değilse, büyük bir çarpıtmadır. Zira Önderlik, ilk savunmalarından itibaren, özellikle demokrasi, özgürlük ve birey kavramlarını dile getirirken, yine marksizm ve devleti eleştirirken, düşüncelerinin asla anarşizm biçiminde anlaşılması gerektiğine defalarca dikkat çekmiş ve vurgu yapmıştır. Yine, savunmalarda, özellikle devlete ilişkin yapmış olduğu çözümlerinin anarşizm biçiminde anlaşılması noktasına vurgu yapmaktadır. Devlet ve toplumsal gelişim ile ilgili yapmış olduğu araştırma ve değerlendirmeleri tamamladıktan sonra, sürekli bunların yanlış anlaşılması gerektiğine dikkat çekmektedir. Örneğin devletin tanımlamasını yapıyor. Devletin olumlu ve olumsuz yanlarını değerlendirirken, 'devleti mutlaka sökülüp atılması gereken bir ur' olarak değerlendiriyor. Ayrıca hemen şuna da vurgu yapıyor: "Şüphesiz bu değerlendirmenin anarşist bir yorum olarak değerlendirilme tehlikesi vardır. Fakat bu görünüşte böyledir. Anarşizm, kapitalist bir eğilimdir; aşırı bireyciliğin devlet tanımaz düzeye varan biçimidir. Bu tür bireyciliğin komünal özgürlük ve eşitlikle pek ilişkisi yoktur" demektir.

Anarşist kimlik meşrulaştırılacak bir kimlik değildir

Önderliğe, bazı Türk aydınlarının yapmış olduğu eleştiriler var. Onlar kendisine iletilindiğinde, verdiği cevaplar vardır. Mahir Sayın'ın savunmaları kapsamlı bulunduğu, ama Önderliğin tezlerinin

anarşizm ile yıkandığı biçimindeki görüşü kendisine iletilindiğinde, "hayır, öyle değil. Herhalde ben Bookchin'i okuduğum için böyle düşünüyorlar. Bundan sonraki savunmam daha derinlikli olacak" demektir. Başka bir görüşme notunda, "Mahir Sayın'ın benim anlayışımın anarşizm felsefesi ile yıkandığına dair değerlendirmesi var. Bu değerlendirmeler eksik kalmış. Ben anarşizm felsefesini iyi biliyorum. Ben reel sosyalizmi de biliyorum. Ama geliştirdiğim şey farklı. Ben Bookchin'i iyi okudum. Ama benim anlayışım anarşizmden farklı" demektir.

Yine aynı görüşme notunda, anarşist kaynakların incelenmesine ilişkin yapmış olduğu başka bir değerlendirme var. Orada şöyle diyor: "Wallerstein okunabilir. Onun da iyi çözümlenmesi var. Ama ben biraz daha kategorize etmişim. Anarşistlerin devletsizliği benden farklı. Orada biraz eksik yan var. Onların pratiğini inkar etmiyorum. Ama kuru bir devlet inkarcılığı var onlarda. Benim demokratik yaklaşım farklı. Demokrasi ve devletin bir arada yürümesini çözdüm. Ya devlet ya da sosyalizm anlayışı, fazla pratik değeri olmayan bir anlayıştır. Teoride güzel görünebilir, ama pratikte bir değeri yoktur. Ben bu konularda oldukça yoğunlaştım. Hem devlet, hem demokrasi diyeceğim. Devleti toptan reddedip toptan demokrasi olmaz. Devleti demokrasi açısından yok saymak ne kadar tehlikeli ise, demokrasiyi devlet içinde eritmek de o kadar tehlikelidir. Türkiye'de demokrasi devlet içinde eritilmiştir. Türkiye'nin bütün demokrasisi devletin ayıplarını örten asma yaprağıdır. Genel solun, devleti toptan dönüştüreceğine dair görüşü yanlış. Türk solunun reel sosyalist yaklaşımlarla, devleti yadsına anlayışları yanlış ve kendi kendini kandırmadır."

Önderliğin, anarşizmle ilgili daha farklı değerlendirme ve çözümlenmesi de var. Onlar da burada ele alınıp değerlendirilebilir. Ancak bunları burada çok fazla uzatmak yerine, Önderliğin temel tespitlerinden hareketle, kendini bu tarz kimliklerle ifade etmenin ne anlama geldiğini bilerek, buna karşı tavır sahibi olmak önemlidir. Zira ideolojik kimliğin muğlaklaştırılmasının temel yöntemlerinden birisi de, farklı kimliklerin giderek başka bir kimlik içerisinde kendini meşrulaştırma arayışı ve yaklaşımlarıdır. Anarşist kimlik öyle çok da meşrulaştırılacak, sempati

"Küçük burjuva, yapının içerisinde iken, hiçbir kural tanımayan bir duruş sergiler. Yönetim olduktan, yani kurallar artık onun olmaya başladıktan sonra, kendi kurallarını başkalarına en acımasız, en katı ve keskin bir biçimde dayatır. Hoşgörülü, değişim ve dönüşüm yanlısı, dogmatizm düşmanı olan; yönetim olduğunda, en dogmatik, kalıpcı bir karakter göstermeye başlar. Dolayısıyla küçük burjuvanın, anarşist kimliği ile kendisini tanımlaması bir maskedir"

Hala söylemeye devam ediyorum: Bazıları gafletten de daha kötü bir durumdadır. Sözümleri ona sevdiği yoldaşları, Önderlik katlediliyor, onlar bu temelde yaşamayı kabul ediyorlar. Mülayim olmaya hiç gerek yok. Birkaç dosttur, biraz tartışılır. Seni orada sattılar, dediler. Hayır, Ortadoğu'da kimse beni satmadı, dedim. Hayır, bu anlama geliyor, sana sahip çıkmıyorlar, dediler. Ha, demek ki öyle sezinliyorlar. Hayır, ellerinden geleni yaptılar, diyorum. Peki, siz beni sattınız mı? Bilinçli, fiziki bir satma işi olsaydı, belki iyi olurdu. İşte en kötü gaflet dediğim olay budur. Benim yanımda boyun eğenler, benim arkamdan başka şeyler yapıyorlar. Sizde derin bir yoldaşlık olsaydı, bunlardan politik sonuç çıkaracaktınız. Kıyamet kadar sonuç çıkaracaktınız ve korkunç bir biçimde düşmanın üzerine gidecektiniz. Yalnız kaba bir savaşçılıkla değil, duygu ve düşünceyle, özellikle askeri tarzı doğru ele almada, politik tarzı doğru ele almada ve örgütlendirmeye dönüştürmede, imkanları, özellikle eğitim amacı ile kullanmada büyük başarılar kazanacaktınız. Bütün bu genç savaşçılarımızı müthiş eğitmeye, onları birer aslan gibi yapmaya ve onlara tehlikenin büyüklüğünü göstermek kadar doğru savaşa tarzlarıyla da özgürlük alanlarını açmaya ve böylece de Önderliğin gerçek bir yoldaşı olmaya kanıt getirecektiniz, getireceksiniz.

Bunun başarılı pratiğinin sergilenmesi imkansız mıdır? Bu durumda olmama rağmen, halen size imkan sunmuyor muyum? Bunun gereklerini pratikte ispatlamıyor muyum? Sizin siyasal amaçlarınızı bütün dünyaya taşıdım. İtalyan bir koruyan mıdır, gözetleyen midir, İtalyanların yüzde sekseni beni bilir. Hayır, yüzde yüzü bilir! Ve dünyanın hangi yerine gidiyorsam, neredeyse oradaki insanların yüzde yüzü tanır.

Bütün bunlar, acaba sandığınız gibi kendiliğinden mi oluyor? Hayır. Müthiş ölümüne yürüyüşlerle, olağanüstü yürüyüşlerle halkın belleğine kazıyarak sizleri tanıtırım. Belki ben kaybediyorum. Evet, bunu söyleyenler beni kutsal bir statü içinde tutanlardır. Ama halkımızı da böyle temsil ediyorlar. Bunun sonucunda ayağa kalkan Kürt halkı ile sizin kitle zemininiz de doğuyor. Dünya halkları sizi tanıyor, ama bu temelde tanıyor. Başka Kürt önderleri de var. Washington'a gittiler, Avrupa'ya gittiler, Türkiye'ye gidiyorlar. Yanbaşınızda çoklarını, hatta en olmadık biçimde özgür yaşıyorlar. Ama bütün bunların benim yürüyüşümün amansızlığı temelinde olduğunu bilmek zorundasınız. Sizin de şu anda özgürlük duygularınız rahat olabilir. Ama gerçekten de bunun en büyük payı bizindir.

PKK gerçekliği zafer gerçekliğidir

Sizden hak talebinde bulunmak için bunları söylemiyorum. Size ne kadar değer verdiğimi anlatmak fikrinde de değilim. Gerçekleri görmeyi için söylüyorum. Saptırmamanız, duyarlı hale gelmeniz için söylüyorum. Bir dostun 'tutsak bir aslan' demesi fazla bir şey ifade etmez, ama şu anlamda çok önemli: Bu, en büyük cezalandırma biçimidir. Siz oradasınız, özgür aslanlarıdır. İstediyinizin üzerine atlayıp parçalayabilirsiniz. Ancak siz orada çözümsüzlükten, tıkanmadan, savaş güçlerinin kendi içinde boşalmasından söz ediyorsunuz. Savaş gücünü eğitmeme, örgütlememe ve halen gerilla taktiklerini uygulamama nasıl olabilir?

Peki, utanmıyor musunuz? Savaşta çözümsüzlük mü var? İsimlerini vermek istemiyorum; sözüm ona savaşta en eski olan bazı komutanlarımızın eline o müthiş dağlık alanlarda derya kadar güç geçti. Ya sürekli kaçış pratiği ya da mevzi savaş. Kaldı ki mevzi savaşının bile gereklerinin onda birini yerine getirmediyini biliyorsunuz. Avantajlı yanlarının onda birini bile kullanmadığınızı biliyorsunuz. Şimdi tarz geriye, askeri çizgi başka türlü olmaz. Bir arkadaşımız, 'işin temelinde yanlışlık var' diyor. Me-

"PKK gerçekliği, zafer gerçekliğidir ve onun da on zaferi yakalayabileceği çalışmalar yapılmıştır. Onu toprağa hiç de hak etmediği bir biçimde düşürenler, görevlerinin onda bir gereklerine sahip çıkamayanlar utansın! Onlar kaybettiriyorlar, çözümsüzlüğü dayatıyorlar. Şunu da bilmeniz lazım: PKK yürüyor, ben yürüyorum. Gerillanın PKK ile yürümesi, PKK'nin savaşçılığı ile yürümesi kahramancadır. PKK'nin o müthiş savaşan fedailerini yenilmedi, özellikle özgür kadın hiç yenilmedi"

sele bu değil. Birkaç orduyu yerle bir edecek gerilla gücünü elinize vermedik mi? Bana komutan diye dayattıklarınızın yüzde kaç şimdi yanınızda? Hani bunlar sizin arkadaşlarınız mıydı? Bunların eline komutanlığı siz verdiniz, ama onlar şimdi neredeler? Bu aşağılık yaratıkları kim komutan yaptı?

Benim altın gibi değerlerim vardı. Hepsini toprakta çürüyor; ölümüne direnen binlerce insan toprakta çürüyor. Onları kullanamayan kim, bunları doğru savaştıramayan kim? Bunun hesabını vermekten kaçırıyorsunuz ve sorunu çözümsüzlüğe getirip bırakıyorsunuz. Bunu yapma-

Bazı doğruları artık görün. Böyle fedailere sahip olan komutan, o fedailerin bir takımını örgütlesin, o zaman Ortadoğu'ya nam salar, Ortadoğu'yu inim inim inletir. Gerçek bu değil midir? Ne zaman buna yaraşır bir komutan olacaksınız? Ne zaman buna yaraşır bir merkez olacaksınız? Ben bu soruya cevap istiyorum. Bir avuç böyle kararlı, fedai militan bütün dünyayı titretir. Ne zaman bunu kullanacaksınız? Merkez ve komutan olmak isteyenler, bundan sonra doğru kullanacaklar. Bunun garantisini bana versinler. Bu temelde söz veriyorlarsa, kendilerini mer-

yan, diyorum. Sizi uyarıyorum. En çok öfke duyduğum gerçeklik budur. Bu fedai gücü dünya bile bastırılırdı ve halen dünya bundan korkuyor. Bu fedai gücün başkanı olduğum için de beni amansız takip ediyorlar. Sözüm ona bu sahte komuta da bu gücü eğitimsizlik, örgütsüzlük ve taktiksizlik nedeniyle en sınırlı bir mevzilendirmeyi gerçekleştirememekten ötürü ölüme yatırıyor. İşte size acı komuta gerçeği. Bunu göreceksiniz. Bunu görüp çözümleri buradan çıkaracaksınız.

Savaş tarzınızda yanlışlık varmış, çözümsüzlük kadermiş! Bunları söyleyenlere hak ettikleri cezayı vermek gerekir. PKK gerçekliği bu değil. PKK gerçekliği, zafer gerçekliğidir ve onun da on zaferi yakalayabileceği çalışmalar yapılmıştır. Onu toprağa hiç de hak etmediği bir biçimde düşürenler utansın! Görevlerinin onda bir gereklerine sahip çıkamayanlar utansın! Onlar kaybettiriyorlar, onlar çözümsüzlüğü dayatıyorlar. Şunu da bilmeniz lazım: PKK yürüyor, ben yürüyorum. Gerillanın PKK ile yürümesi, PKK'nin savaşçılığı ile yürümesi kahramancadır. PKK'nin o müthiş savaşan fedailerini yenilmedi, özellikle özgür kadın hiç yenilmedi. Özgür kadın, mesele yapılacak bir kadın değildir. Yanı başınızda en büyük fedakarlığı ve fedailiği yaptıklarında bile, eğer halen çözümsüzlük diyorsanız, biraz utanmanız, bin defa yerin dibine girmeniz lazım. Üç tane fedai kadın gerilla gidip kendilerini bomba yaparak düşmanda patlatacak ve yüzlerce buna hazır olacak; siz ise hala YAJK'nın sorun olduğunu söyleyeceksiniz. Bunlar doğru değil.

meler ışığında yaptığımız tartışmaların, vardığımız kararların ve çözümleriyle yapabildiğiniz görevlendirmelerin gereğine inanıyorlarsa; mütevazı bir biçimde doğru budur deyin, gereklerini yapacağım diyorlarsa, herkese görev verilebilir. Ama tekrar söylüyorum: Şimdiye kadar böyle geldi, böyle gider diyen kim varsa, kendisine amansız bir biçimde yüklenmekten kendini alıkoymayın. Eğer doğru bir söz verilmişse ve günlük pratikle de bunu kanıtlayorsa, herkese gerçek yoldaşımız olarak davranınız. Ama bildiğini okuyorsa, emredilen veya öngörüleni yerine getirmekten kaçırıyorsa, tartışmalar ve eleştirilerin etkisinde ayarlama yapıp tekrar kendini dayatmak istiyorsa, böylelerini affetmeyeceğimizi herkes bilmek durumundadır.

Önderliğin çözüm çerçevesini amansızca uygulamak gerekir

Dönüşüm gerçeği şarttır. Ben bu hususları oldukça açtım. Bunlar bildiğiniz hususlardır, yıllar boyu yaptığım çalışmalardır. Lütfen gereklerine göre kendinizi dönüştürmesi gerekenler dönüştürsünler. Bunun YAJK ile, eski veya yeni

ve komuta kadroları için de YAJK için de söylenir; anlayış gücü olan, entellektüel gücü olan, anlamaya büyük değer veren, öyle kaba köylü pratiği ile değil, anlayış ve pratik ifadesini gösteren arkadaşlara bu çalışmalarda kadın ağırlığının daha fazla olmasına yönelik olarak yer verilmelidir. Kaldı ki YAJK Kongresi bu konuda daha ileri bir merkezîyetçiliği kendisinde yaşatacaktır. Ama genel kongrede hem nicel hem de nitel olarak daha fazla katılabilirler. Eleştiriler sadece dar, cins görüşü açısından anlaşılabilir değil, tam tersine, tamamen erkek damgasını da taşısa, bunu aşmak için ideolojik, politik, askeri ve örgütsel tüm konulara canlı katılması ve kadının özgürlük cephesi temelinde kendi çözümlerini koymasına da YAJK katılımlarının önemli bir görevidir. Bunu daha çarpıcı bir biçimde, dar kalmadan yerine getirmek önemlidir ve kadının özgürlüğünde büyük bir gelişme anlamına gelir.

Daha derin düşünmeniz ve geçmişte tüm yoldaşların veya tüm komuta gücümüzün düştüğü yanlışlıkları tekrarlamamanız için, şimdiden büyük irade eğitimi, büyük ideolojik eğitim kadar taktik yaklaşımlara da çok yoğun hazırlanmanız gerektiğini vurguluyorum. Önümüzdeki dönemde gerilla taktikleri nasıl gelişebilir? Bu konuda kendi çözümlememilerde geliştireceğim. Vardığımız bazı sonuçları doğru bulduğumu şimdiden belirtmeliyim. Savaş birlikleri, küçük gerilla birimleri, savaş bölgeleri, çok gizli ve demin çerçevesini çizmeye çalıştığım gibi zaferi gözüne kestiren birlik ve komuta anlayışlarına geçit verilecektir. Kendi içinde yenilmiş, savaşın sonuç alacağından umudunu kesmiş kişiliklere, adı, şanı, şanı ne olursa olsun görev verilemez. Ama taktik duyarlılığı olan, başarma hırsı yüksek çok sayıda yoldaşa birçok savaş bölgesinde, kargahta, (kurmay biçiminde olur, birlik komutanlığı biçiminde olur) çok yönlü görevler verilecektir. Hepiniz kendinizi buna amansız bir biçimde hazırlayabilir, hatta önerebilirsiniz. Ama çözüm çerçevesinin, Önderliğin dönemsel çözüm çerçevesinin, başlangıçta olduğu kadar şu anda da muazzam yürüyen çerçevesinin ne olduğunu göz önüne getirerek, amansız bir biçimde öne atılın ve engel tanımayın.

Benim size en son çağırım şudur: Gerçekten tutsak bir aslan olduğumuzu da söyleyemeyiz. Benim kendimi tutsak aslan durumuna getirmem asla mümkün değildir. Aslan olup olmamam da o kadar önemli değildir. Ama sizlerin gerçek özgür aslanlar olarak öne atılabileceğinizi söylüyorum. Bu, yalnız kaba eylemlilikle olmaz. PKK'nin ideolojik, politik, askeri çizgisi kadar, bunun pratik örgütlenme düzeylerini eyleme geçirmede de zaferi garantileyen bir tarzla, özellikle taktik önderlik hususlarına amansız katılarak, bu konuda hiçbir engel tanımayın. Kim ben hazırım, kendime güveniyorum, verdiğim söz pratiğim olacak diyorsa, önümüzdeki tarihi görevlere gerektiği kadar katılacaktır veya kendi kendisini sorumlu görerek gerilla yönetimi teşkil edecektir.

Tüm kongremizi bir kez daha bu temelde tartışmalarını daha derinlikli geliştirmeye, çözüme giderek yön veren bir doğrultuya girmeye, onun gerekleri üzerinde amansız durmaya çağırıyorum. Coşkuyla çözümün ve zaferin ipuçlarını veren sonuçlara gitmenizin her zamanından daha mümkün olduğuna ve başaranın VI. Kongremizin şahsında sizin olacağına inanıyorum.

Bu açıdan VI. Kongre çalışmalarınız sonuca doğru giderken, gerçekten çözüm yanı giderek gelişen, ideolojik politik çizgi görevlerinin nasıl yerine getirileceğine, merkezi düzeyimizden kadro düzeyimize taşınmaya kadar, yine taktik, askeri kadrolarımızın, hatta diplomatik kadrolarımızın nasıl şekilleneceğine; özgür yaşam düzeyimizin safarımızda YAJK somutundan tutalım, giderek erkeğin de çözümlere dönüştürülmesine ve nasıl taşınacağına dair, bu kongremizin çok önemli bir çözüm gücü olacağına ve başarıyı daha şimdiden yakaladığına olan inancımı da belirtmek istiyorum.

"Gerçekten tutsak bir aslan olduğumuzu da söyleyemeyiz.

Benim kendimi tutsak aslan durumuna getirmem asla mümkün değildir. Ama sizler gerçek özgür aslanlar olarak öne istedikleriniz yapabilirsiniz. Bu, yalnız kaba eylemlilikle olmaz. PKK'nin ideolojik, politik, askeri çizgisi kadar, bunun pratik örgütlenme düzeylerini eyleme geçirmede de zaferi garantileyen bir tarzla, özellikle taktik önderlik hususlarına amansız katılarak, bu konuda hiçbir engel tanımayın."

Ekim şehitleri mücadele geleneğimize anlam kazandıran en soylu değerlerimizdir

Ölümüne sahiplenilmiş bir ideoloji, düşünce ve özgürlük amacı, tarihte silinmez izler bırakacak bir muhtevaya sahiptir. Binyıllardır süregelen ve çeşitli evrelerden geçen insanlığın özgürlük mücadelesi, uğruna verilen şehitlerle, döktülen kutsal kanla tarihin, halkların belleğine kazınmış ve onca baskıya, zulme rağmen belleklerden asla silinememiştir. İnsanlığın çok büyük bir bölümüne dayatılan köleliğe, baskıya, onursuzluğa boyun eğmeyerek, yani dayatılan anlamsızlığı kabul etmeyerek isyan eden isimli isimsiz birçok özgürlük savaşçısı, tarihi gelişimin asıl dinamiklerini ve kalıcı değerlerini oluşturmuştur. Çağımızda egemen güçlerin, bilim ve teknoloji de kullanarak bu denli incelediği, derinleştirdiği yabancılaştırma, belleksizleştirme, kimliksizleştirme politikalarına rağmen insanlık, hala özgürlükten, onurdan, güzellikten, adalatten ve eşitlikten bahsedebiliyorsa, bu değerler uğruna binlerce yıldır nice isimsiz kahramanın canlarını bedel vermesindedir. Yoksa insanlık şimdi çoktan bir robotlar yığınına dönüşmüştü. Bu anlamda egemenlerin amaçlarına engel teşkil eden en belirleyici boyutlar, ölümüne sahiplenilen özgürlük amacı, anlam yaratma savaşımı ve yaşamı onurla soluyan şehitlerdir.

Her ne kadar resmi tarih, iktidar odakları tarafından kendi çıkarları ve kendi eksenleri etrafında yazıldıysa da, ezilen halklar, kesimler yürüttükleri mücadele ile gelişen bilinç düzeyi ve mücadele araçlarıyla da bağlantılı olarak tarihin yazılmayan, önemsenmeyen, üzerinden atılan ezilenlere ait bölümünü her geçen gün daha belirgin bir biçimde yazmaktadır. Ezilenler açısından tarihin hakkını vermek, mücadeleyle birlikte amaçlaşan, özgürleşen, güzelleşen şehitler geçişinde derinleşmek, taşdıkları anlam yükünü her yönüyle algılayabilmek ve kendimizde bir kimlik ve bellek haline getirebilmekten geçer.

Tarihin ilk insanı erdemlerini, eşitliği, adaleti, emeği, kimliği ortaya çıkarmış Mezopotamya toprakları, aynı zamanda ilk egemenliğin, sömürünün, kimliksizleştirmenin de toprakları olmuş ve uygarlık tarihi boyunca bu iki kutup birbiri ile sürekli savaş halinde olmuştur. Birileri bastırmış, bunun karşısında birileri de sürekli isyan etmiştir. Akıl almaz işkencelerden geçirilmiş, ölümüne karşı koymuştur. Bazen biri öne geçmiş bazen diğeri. Ama hep böyle bir mücadele süregelmiştir. Bu nedenle Mezopotamya'nın belleği zorlu ve kanlı mücadelelerin izleri ile doludur. Ortadoğu halklarının hemen hemen tümü, tarihin bu zorlu mücadele yollarından çeşitli süreçlerde geçmiştir, ama bu coğrafyanın en kadim halklarından olan Kürtler, hemen her süreçte bu zorlu süreçlerin öznesi olmak zorunda bırakılmıştır. Bir istila coğrafyasında yaşayan Kürt halkı, işgale, egemenliğe karşı her zaman yoğun bir mücadele vermek zorunda kalmıştır. Dağlar sığınağı ve savaş mevzisi, işgale karşı verdiği özgürlük mücadelesi ise onun için bir yaşam geleneği olmuştur. Bir yanı sıra böyle bir mücadele ve direniş, bir yanı sıra da ihanet ve işbirliklik kıyasıya mücadele etmiştir. Elbetteki tarihe bir değer olarak kalan, aradan yüzyıllar da geçse hafızalarda yer eden, direnen ve mücadele eden ögeler olmuştur. Bunun örnekleri çoktur.

Şehitlerimiz kalıcı değerleri ortaya çıkaran yegane değerdir

Günümüze geldiğimizde ise, Mezopotamya'nın ve Kürtlerin mücadele geleneği, PKK ile hem derin bir yurtseverlik hem de derin bir insanseverlikle sentezlenmiş, bilimsel bir karakter kazanmış, mücadele yol ve yöntemlerinde daha kapsamlı ve çok yönlü bir karaktere bürünmüştür. PKK, Kürt halkının gerçekliği içinde gelişen

Gülnaz KARATAŞ (Beritan)

Mihriban SARAN (Azime)

Gurbetelli ERSÖZ (Zeynep)

M.Hazar ÇOLAK (Meryem)

bir hareket olarak ulusal sorunu da çözmek üzere yola koyulmuş, ancak bununla birlikte özgür insan, yeni yaşam esasını da kendinde yaratmaya çalışarak hattını belirlemiştir. PKK hareketi kendisini hiçbir zaman dar ulusal sınırların içine hapsedemiştir. O'nun öz karakteri buna hem çok yabancıdır hem de buna sığmayacak kadar kapsamlıdır. İşte bu karakterinden kaynaklıdır ki PKK mücadelesi çok zorlu, çetrefilli, komplolu, çok düşmanlı yollardan geçmiştir ve hala da geçmektedir. Bu yola baş koyan her militan, bu zorlukları göğüsleme, ölümüne bu mücadeleye sarılma bilinciyle katılır. Bu, bireydeki bilinç ve duygu birliğinin tamamen özgürlük amacıyla, halk ya da halklar sevgisiyle, Önderlik bağlılığıyla bütünleşmesinden kaynaklıdır.

Mücadele tarihimizde **Hakilerle** başlayan, **Mazlumlarla, Agitlerle, Zilanlarla, Beritanlarla ve Viyanlarla** bugüne dek gelen şehadet gerçekliği, hiçbir biçimde zulme boyun eğmeyen ve özgür yaşamdan başkasına asla geçit vermeyen kahramanların yaratımıdır. Her biri mücadelenin o zorlu yollarını en önde giderek aşan, beyniyle ve yüreğiyle aydınlatan bir kahramanlık örneğidir. Zilan arkadaşı fedai eylemini yapmadan önce Önderliğimizin şehitler karşısındaki sorumluluk, anılarına bağlılık özelliğinin bilinciyle yazdığı mektubunda *"gözüm arkada kalmayacak"* diyordu. Çünkü bu, PKK'de bir diyalektiktir. Şehitler diyalektiği yani. Her toprağa gömülenle bir olmaya çalışmak; onların amaçları, hayalleri, kişilik özellikleri, özgürlük tutkuları ile daha da bütünleşmek ve bunu mutlaka bir başarıya, pratik hamleyle dönüştürmek tarzında bir diyalektiktir bu. Salt manevi bir yaklaşım değildir. Maneviyatın, yoldaşına bağlılığın ve düşmana öfkenin ortaya çıkardığı enerjisi, özgür ve anlamlı olanın inşasına yönelen bilimsel bir yaklaşımdır. Daha doğrusu, maneviyatla bilimin bulduğu yepyeni bir tarzıdır ve PKK'de başarıyı, kalıcı değerleri ortaya çıkartan temel bir özelliktir.

Kadın hareketi olarak da PKK'nin özüne rengini veren bu tarzla doğduk, büyüdük, bugünlere geldik. Kadın boyutunda da her kadın şehadeti karşısında mücadele hırsımız bilindi, onurlu ve direnen kadın olma kimliğimiz güçlendi, nasıl yaşamalı ve nasıl ölmeli sorularına cevaplarımız daha netleş-

ti, kadın ordulaşmamız ve örgütlenmemiz daha gelişti, derinleşti.

Ekim şehitleri de değerli kadın şehadetleri ile mücadele geleneğimize çok anlamlı boyutlar kazandırdı. **Azime (Mihriban SARAN), Beritan (Gülnaz Karataş) Meryem (M.Hazar ÇOLAK), Zeynep (Gurbetelli ERSÖZ) Sarya (Nurse İNCE), Mizgin (Hüsne AKGÜL), Ronahi (Andrea Wolf), Bermal (Güler OTAÇ), Rotinda (Aynur ARTAN), Kurde (Selamet MENTES), Erivan, Canda (Sanem BERTAN), Helin Çerkez (Nermin AKKUŞ)...** arkadaşlar gerek kadın rengiyle gerekse de halkların kardeşliği rengiyle gerçekten anlatılması zor bir ahengi, bütünleşmeyi ve güzelliği ifade ettiler.

Dersim'in asi kızı Beritan, yaşamıyla da destan, şehadetiyle de... Beritan'ın uçurum rengindeki özgürlük çığlığı, Güney Kürdistan'dan Türkiye metropollerine kadar her yeri, herkesi, yüzlerce genç kıza ve erkeğe sardı. O'nunla ilkel milliyetçi şoven çizgiye karşı bilincimiz daha derinleşirken, özgürlüğe, asliye, teslim olmamaya daha da sarıldık. Önderliği en derinden anlayan ve anladığını inatçı ve ısrarcı kişiliği ile mutlaka yaşamsallaştırmaya çalışılandandı. Dersim isyanında kendini uçurumdan atan Besen'in kendisine kazandırdığı arayışlarla partiyeye katılmıştı. Tarih ve toprak sevgisi yüreğinde yer etmiş Besen'in iziyle de şehadete ulaştı. Özgür bir yürek, uçurumlarından kanatlanabilen bir beyin gücüyü O.

Azime arkadaşı, PKK'ye ilk katılan kadın arkadaşlarımızdandı, ilk gerillalardan. Başlangıç süreçlerinde bir kadın olarak gerillada mücadele vermenin zorlukları çoktu, düşmanın yoğun saldırılarına, doğanın fiziki zorluklarına karşı savaşan bir kadın olma, bir kadın komutan olma gerçekten zorlu. Bir de içte kadına tam güvenmeyen, yapma gücüne kuşkuyla yaklaşan gerici yaklaşımları düşündüğümüzde, ne denli büyük bir irade savaşımı verdiğini duyumsayabiliyoruz. Evet, bugün sayısı binlere varan bir kadın ordusuyuz, bizler atılan bir temel üzerine katları inşa etmeye çalışıyoruz. Azime arkadaşı da bu zorlu ama sağlam temeli atanlardan biriydi.

Zeynep arkadaşı, bir Kürt aydını, gazetecisiydi. Ama bilincinin gerektirdiği sorumlulukları yüklenmekten korkan, bilincini müca-

deyle bütünleştirmeyen aydınlardan asla değildi. Bilindiği ve ret ettiğine karşı bilinci ve yüreğiyle mücadele etti, kabul ettiğini ise yaratmaya koyuldu kadın rengiyle. Gurbet arkadaşı Kürt realitesinde yeni bir aydın kadın çizgisidir. O'nun aydınlığında aydınlanıyoruz.

Meryem arkadaşı bir örümcek ağına dönmüş geleneksel Kürt aile gerçekliğini aşan, analığını Kürt özgürlük mücadelesine adayın, kendisine dayatılan sınırları kabul etmeyip, aydınlığını mücadeleyle bütünleştiren bir arkadaşıdır. O'nda ülke özlemi, sevgisi çok derindir. Avrupa'da başka görevleri olmasına rağmen, adeta kaçır gibi ülkeye, dağlara koşmuştur hiç arkasına bile bakmadan. Kürdistan kadınındaki derin yurtseverliğin en güzel sembollerindedir.

Mizgin, Canda, Helin Çerkez ve Ronahi Alman arkadaşlar ise hem kadın kimlikleriyle hem de farklı halk kimlikleriyle, enternasyonalizmi de aşan bir halklar kardeşliğinin, birliğin sembolleri oldular. Onlar, Türk oligarşik şoven zihniyeti asla kabul etmeyip, yaşam soluğunu kardeş olarak hissettikleri Kürt halkının bağrında buldular. Ne şehir yaşamını, ne küçük burjuva yaşamını ne de onun basit değerlerini kabul ettiler. Yaşam anlamlı olacaksa eğer, bu, halkların birliğinden, eşitliğinden ve özgürlüğünden geçiyordu Onlar için. Kendi halklarıyla birlikte Kürt halkı da eziliyordu, halkların acısını büyük yüreklerinde duyular ve yönlerini Kürdistan dağlarına vermekte asla tereddüt yaşamadılar. Çünkü Türkiye halklarının özgürlüğünün Kürt halkının özgürlüğünden geçtiğini, PKK'nin direniş geleneğinin büyük temsilcisi Kemal Pir'den öğrenmişlerdi. Onlar kadınca birliğin, halkların kardeşliğinin nadide çiçeklerindedirler.

Ronahi arkadaşı, Batı'nın yüzeysel ve sahte demokrasi anlayışına, sahte mutluklar vaat eden yaşam gerçekliğine yüz çevirmiş ve Kürdistan'ı, Kürt halkının özgürlük mücadelesini tercih etmiştir. Anılarına bağlılığımız, bu topraklarda halkların eşit, özgür birlikteliğini yaratana dek mücadele etmektir.

Bermal arkadaşı, Önderliğe yönelik 9 Ekim'le başlayan uluslararası komploya en erkenden tavır koyan arkadaşlardandı. Yüksek duyarlılık, komploya erkenden hissediş ve buna karşı fedaice tavrını ortaya koyuş, çok anlamlı bir kadın militanlık sembolünü ortaya çıkarır O'nun şahsında. Ye-

tersiz yoldaşlığı aşma ve Önderlikle doğru yoldaşlığı kurma gücünü gösterebilmiş bir arkadaşıdır. Zaten fedai bir tavır da ancak böyle bir güçle gelişebilirdi. Önderlik şahsında hareketimize, halkımıza, Ortadoğu halklarına ve kadınlara yönelik gerçekleştirilen komplo karşısındaki duyarlılığı, örgütüllüğü ve eylemciliği, doğru militanlık ve doğru yoldaşlık örneğidir.

Rotinda ve Kurde arkadaşlar da cezaevinde bedenlerini ateşe verme eylemi ile bu sürece yanıt olmuşlardır. Her iki arkadaş da birlikte eylem yapma kararına ulaşmış ve eylemlerini birlikte gerçekleştirmişlerdir. Komplo karşısında yüksek duyarlılık kadar, kadın bilincinin, sevgisinin, yaşamda da ölümden de birlikteliğinin adı olmuşlardır. Dağların özgürlüğünü kısa bir zaman da olsa soluyan yürekleri, komployu zindan duvarları içerisinde karşılamayı kaldırmamış ve tavırlarını ateşleşerek, ateşle güneşin aydınlığına ulaşmaya çalışarak ortaya koymuşlardır. Anılarına bağlılığımız, bu komplocu sisteme karşı Önderlikle doğru ve güçlü yoldaşlığı kurarak, mücadele etme bilincini kendimizde derinleştirmek olacaktır.

Erivan arkadaşı, 2000 yılında YNK savaşındaki bir çatışmada şehit düşen bir arkadaşıdır. 1999 sürecinin o en zorlu süreçlerinde, hareket içerisinde sürecin tam anlaşılmadığı, kafaların karışık olduğu ve tasfiyecilerin bunun üzerinden politika yürüttüğü, direniş, ordulaşmayı anlamsızlaştırdığı bir süreçte ölümüne direndi. O sürecin atmosferi içerisinde muğlaklaşmamak, mücadelenin direniş geleneğini temsil etmek ve demokrasi, barış mücadelesinin coğrafyamızdaki karmaşık diyalektiğini anlayabilmek gerçekten zordu. Erivan arkadaşı bu zoru aşanlardan ve kendi kimliğini direnişle yaratınlardı. O'nun bu yalın bilinciyle barış mücadelesini vermek, yoldaşlık borcumuzdur.

Ve tabii bir yazıya sığdıramayacağımız daha nice yiğit ve güzel yoldaşlarımız... Kadının güzelliğinin bir paçavraya, düşkünlüğe dönüştürülmeye çalışıldığı çağımızda, özgür kimliğini direnerek yaratan, yiğitçe bir mücadele ile gerçek namus anlayışını ortaya koyan, tarihin kadına kader diye bellettiği gerçeği değiştiren tüm şehitlerimizin anıları önünde eğiliyoruz. Kadın güzelliğinin ve aydınlığının bu soylu kahramanlarını saygıyla selamlıyoruz.

Hüsne AKGÜL (Mizgin)

Sanem BERTAN (Canda)

Nermin AKKUŞ (Helin Çerkez)

Andrea WOLF (Ronahi)

Demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum

Yeni toplum modeli ya da kök toplumun özüne dönüş

Toplumsal olgusunu bir arada tutan bazı temel taşlar vardır. Ve bunlar, birilerinin niyetine veya hakimiyetine rağmen, insan olunduğu için hep olacaktır. Her sınıf ve tabaka, hatta her ulus bu olguyu farklı farklı değerlendirebilir. Herkes kendi maddi ve manevi çıkarlarına göre bu temel taşların öncelik sıralarını değiştirebilir. Ancak elde bilimsel düşünce diye bir akıl yürütme yöntemi varsa ve bu bilimsellik çağ aşan yeni gelişmeler yaratmışsa, insanın varlık koşulu olan toplum olgusuna keyfi yaklaşımlar olamaz. Bazı örneklerde yaşandığı gibi, birilerinin çıkarları bozuluyor diye insanın kendi varoluş tarzını saptırması, kendi kendini yok etmesiyle sonuçlanacaktır. Bugün insanoğlunun çok ciddi sorunlarla boğuştuğu doğrudur. Bu sorunları yaratmanın da bazı kesimler olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bugün yaşanan çevre ve işsizlik gibi sorunlar, birkaç yüzyıl önce bu boyutta değildi.

Toplumsal sorunların kaynağının neler olduğu, nereden doğdukları sosyolojik olarak değerlendirilmedikçe, nihai çarelerin gelişmeyeceği de ortaya çıkmıştır. Günümüzde sorunları çözme yönteminde esas alınan tarz, teknik çareler üretmek biçimindedir. İşsizliğe karşı daha çok fabrika yapmak, çevre sorunlarına karşı çare olarak filtre kullanmak ve sera gazlarının kullanımını sınırlandırmak, yine kadın sorununa çare olarak kadını evden alıp sokağa bırakmak biçiminde bir yöntem geliştirilmek istenmektedir. Bunlar temel yöntemler olamaz ve olamazdır.

Toplumsal sorunların çözümünde, sorun nedir, nerede, nasıl, ne zaman ve niçin ortaya çıkmıştır sorularına cevap aramak esas olmalıdır. Toplumsal sorunlara neden olanlar, bu sorunlarla karşı karşıya bulunanlar kimlerdir? Toplumsal ilişkiler içinde kim, neyi, nasıl ve niçin kaybetmektedir? Kuşkusuz bu yaklaşım bir zihniyet ve vicdan devrimi gerektirir. Bunun gerçekleşmesi için de toplum ve insana bakışta köklü yenilikler gerekmektedir. Bu noktada, toplumun temel yapı taşlarının doğru tespitini yapmak her zamandan daha hayattır.

Toplumun binlerce yıllık tarihine çıkarısız ve tarafsız yaklaşıldığında, temelinde inanç ve ahlakın olduğu rahatlıkla tespit edilebilir. İnançtan kast ettiğimiz şey; sevgi, bağlılık, güven, sadakat gibi erdemlere yol açan düşünce ve duygulardır. Kısaca insanları birbirine bağlayan şey özgürlüktür. Ahlak da bu bağların zora dayanmadan yaşanmasıdır. Devletçi toplum bu iki temel noktayı ele geçirip, özünden saptırarak gelişmiştir. Baskı ve sömürü güçleri, insanın inancını bir nesneye ipotek ederek, ahlakını da egemenlere hizmete dönüştürerek, toplumda ağır sorunlara yol açmıştır. Bu durum, devletçi toplumun son biçimi olan kapitalizmde tüm çıplaklığı ile ortada olan bir durumdur. Toplum ilk oluşum halinde –tespit edildiği kadarıyla– demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçüdür.

Başlangıçtaki toplum eşitlikçi, özgürlükçü ve adalet merkezlidir. İktidar, hiyerarşi ve ayrımcılık tanımaz, demokratiktir. İnsan toplumu, bir sistem olarak doğayı var eden tüm sistemlerin bir parçası olarak yaşar. Bu haliyle de toplum ekolojiktir. Kadın, ilk toplum sisteminde toplumsal bir olgu olarak öncü güç olduğu halde, erkek aleyhinde uygulama, baskı, şiddet, hükmetme, sahip olma ve onu

mülk edinme yaşanmamaktadır. Dolayısıyla toplumun özünde cinsiyet özgürlükçülüğün olduğu rahatlıkla belirtilebilir. Belirtmek istenen şey; gelişmelerle beraber insanın kendi kendini bitişe götüren toplumsal biçimlerin ağırlıkta gereksiz şeylerle dolu olduğudur. Madem insanız, akıllı ve vicdanlıyız, hep geliyorsunuz demektiriz, o zaman kölelik, kuluk, işçilik ya da efendi ve hükmeden sahipler ve sermayedarlar neden vardır? Hiç kimse hangi gerekçeyle olursa olsun, uzaydaki bir haftalık gezi için milyonlarca dolar veren bir sermayedar ile aklıktan ölen bir çocuğun durumunu meşurlaştırılmaz. Bu, bir zihniyet ve toplumsal sistem sorunudur ve insanın kendi eliyle yaratılmıştır.

lu ve ihtiyaç olan üretime ağırlık verecek yeni planlamalar temelinde ekonomik faaliyeti yaşamın gündelik tarzı biçiminde düzenlemek daha doğrudur ve bugün buna da oldukça imkan doğmuştur. Son teknolojik gelişmeler üretimi sorun olmaktan çıkarmıştır. Yoksulluğun nedeni artık az üretim değil, üretimin adil olmayan bölüşümüdür. Başta eğitim, sağlık, konut sorunları olmak üzere hemen hemen tüm alanlarda kapitalist sınıf zihniyetinin bireyciliği aşılan toplumsallık esas alınır, dünya üzerindeki yaşamı cennet yakın bir yaşam haline getirebiliriz. Bilimsel düşüncenin kazandırdığı zihniyet ve bunun maddi üretime yansması toplumsal ahlakı oluşturmadığı için, bu gelişmeler kolektif üretim birimlerinin elinde toplumsal-

den toplumlar ve kültürler hedeflenir, ya işgal edilip teslim alınır ya da düşüncenin baskı ve zoruyla üstünlükler kurularak yönlendirilir. Bugün ise, sermaye şirketleri ekonomideki otomasyonun sağladığı hızlı, yenilenebilir teknolojik imkanlarla, tek tek insanları ve insan gruplarını pazar alanı seçip, medyanın gücüyle teslim alarak yönlendirmektedir. Artık dil, din, aşiret, kavim ve diğer toplumsal ilişkiler gibi temel olgular ve kültürel farklılıklar toplum yaşamını zenginleştirmektedir. Şimdiki toplumda zenginlik olarak anlaşılan; sermaye sahiplerine ait metaların tüketimi temelinde oluşmuş grupların tüketim düzeyidir. Şimdi farkında olmadan, toplumsal gruplar televizyon ekranları önünde hazırlanıyor, alışveriş merkezlerindeki re-

varmaktadır. Yukarıda belirtilen sorunların çözümü de ancak toplumsal ilişkileri egemen kılmakla gerçekleşir. Demokratik toplum, devletin geliştireceği ve yasalarıyla güvence altına alacağı bir toplum değildir. Demokratik toplum kendini örgütleyip güç yapan ve bunu devlete kabul ettirip, yasaları değişime zorlayan siyasal iradeyi ortaya çıkaran toplumdur. Bu toplum, bilimsel teknik gelişmelerin ahlakını yaratacak toplum biçimidir. Demokrasiyi bir devlet biçimi olarak değil, günlük yaşam duruşu biçiminde sistemleştirip yaşayan toplumdur. Toplumun yaşadığı sorunların derinliği, demokratik kurtuluşu o kadar yakınlaştırmıştır. Tüm insani değerlere sahip çıkarak insanlığın hizmetine sokmak ve bunun için çalışmak görünürde tek çare olduğundan, demokratik toplum yeni bir alternatif olarak örgütlenilip güçlendirilmek durumundadır. Bu yaklaşımı en somut biçimde, 'toplumu topluma kurtarmak' olarak formüle etmek mümkündür.

Ekoloji insanı ve toplumu doğanın bir parçası yapmaktır

Demokratikleşme ile yakından bağlantılı diğer toplumsal kuruluş da toplum sisteminin ekolojik boyutudur. Ekolojik toplum, özünde yeni bir hümanizm felsefesine ulaşmaktır. Felsefi ve ahlaki boyutta yeni kazanımlar elde etmek, insanın kendi dışındaki yaratımlara yeni bakış açısıyla yaklaşmayı başarmaktır. Özünde, ekolojik olan toplumu, her şeye canlı bir organizma gözüyle yaklaşmasını sağlayacak bilince ulaştırmaktır. Kısaca doğaya, doğadaki her şeye yeni saygı ölçülerıyla yaklaşmak anlamına gelir.

Temelleri mitolojik düşünce biçiminin dünyayı korkutucu ve cezalandırıcı tanrılarla doldurmasıyla atılan, tek tanrılı dinlerde cansız ve ruhsuz doğa anlayışının geliştirilmesi biçiminde hafızalara yerleştirilen, kapitalizmde ise bireyci zihniyetin sorumsuz tahripkarlığı biçiminde oturtulan insanın çevresine yabancılaşması ve bir yanıyla da iktidar kurma anlayışı, ekolojik düşüncenin ortadan kaldırılması gereken temel hedefler.

Bugün salt çevreciliğe indirgenmiş ve toplumdan soyut ele alınan yaklaşım ve propagandaları, ekolojik toplum düşüncesiyle karıştırmamak gerekir. Ekolojik düşünce, çevre temizlikçiliği değildir. Çevreyi kirleten toplumsal ilişki ve düşünceleri ortadan kaldırarak, insanı ve toplumu doğanın bir parçası yapmaktır. İktidarcı sınıflı toplumun tahripkarlığının başta diğer canlılar olmak üzere doğaya karşı uygulamalarına alternatif üretmektir.

Aşırı üretim ve tüketim çarkı ile daha da zengin olmak isteyen bugünün kapitalist sınıfının neden olduğu çok ciddi çevre tahribatları vardır. Meta üretiminde temel felsefe, malın ne kadar kar getirdiğidir. Oysa üretim toplumsal karakterde yapılan bir faaliyettir. Üretimde toplumun çıkarları gözlemlenmeden, meta üretiminde kar olgusu yerine zorunlu ihtiyaç ilkesi oturtulmadan, değil toplumsal sorunlar, çevre sorunları da çözülemez. Hava kirliliği, su kaynaklarının kirlenmesi ve tahribatları, yeşilin katledilmesi, şehirciliğin yarattığı betonlaşma, günümüzün çözüm isteyen sorunlarıdır. Bu sorunlara bazı teknik araçlarla müdahale etmek ve teknik çözümler bulmak, ekolojik toplumsallıkla eşdeğer yaklaşımlar olarak yansıtılmaktadır. Çevre tahribatı ile üretim tarzı ve tüketim kültürü arasında çok yakın

“Bugün salt çevreciliğe indirgenmiş ve toplumdan soyut ele alınan yaklaşım ve propagandaları, ekolojik toplum düşüncesiyle karıştırmamak gerekir. Ekolojik düşünce çevre temizlikçiliği değildir. Çevreyi kirleten toplumsal ilişki ve düşünceleri ortadan kaldırarak, insanı ve toplumu doğanın bir parçası yapmaktır. İktidarcı sınıflı toplumun tahripkarlığının başta diğer canlılar olmak üzere doğaya karşı uygulamalarına alternatif üretmektir”

Yoksulluğun nedeni üretimin adil olmayan bölüşümüdür

Bugün toplumsal kriz biçimine bürünmüş devletçi toplumun yaratımlarından demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum sistemiyle kurtulmak için çok neden vardır. İnsan zihniyetinde sorgulama boyutunda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Artık insanlar her şeyi eskisi gibi sorgusuz sualsiz kabul etmemektedir. Bilimsel ve teknolojik olarak yaşamış gelişmeler buna oldukça düşünsel imkan da sunmaktadır. Bu alandaki gelişmelerin üretime yansıtılmasıyla, hiçbir dönemde olmadığı kadar üretim fazlalığına ulaşılmıştır. Yeterliliği için yeni üretim sahalarını yaratmaktan çok, acil olan, üretimin bölüşümünde yeni planlamalara gitmektir. Kapitalist sınıfın çıkarları el vermediği için, daha birçok teknolojik gelişmenin üretim sahasında kullanılmadığı bilinmektedir.

Aynı durum istihdam için de geçerlidir. Yeni iş alanlarından çok, sürekli üretimi sağlayacak, iş saatlerini azaltacak, zorun-

luğa dönüşmemekte, iktidar amaçlı gruplarca iktidarın temel silahlarına dönüştürülmektedir. Bugün bio iktidar olarak kendini giderek daha güçlü örgütleyen kapitalist sınıf toplumunun yeni iktidar bilinci, belirtilen zenginlikleri topluma sunmamanın devletçi toplum tarzının sonuçlarıdır.

Toplumu eldeki imkanlara göre yeni ahlak yasaları temelinde düzenlemek, bireyin gelişimine ve yaratıcılığına imkan tanımak yerine, tam bir ahlaksızlık dayatılmaktadır. Ahlaksızlık; toplumsal düşünmemek ve bireyci olmaktır. Küreselleşme denilen sistemin uluslararası alanda kendi sistem ve toplumunu kurması, sermayesini 'dünya sermayesi' haline getirme çabası, ulusal devletler yerine uluslararası şirketlerin egemenliğini kurması daha büyük eşitsizlik ve adaletsizlikle yürümektedir. Yaşanan örnekler bakıldığında, insanlık hiç bu kadar sorumsuzluk içinde yaşamamıştır. Bunun toplumsal açıklaması, insanlığın hiç bu kadar bireyci ve toplum karşıtı olmadığıdır. Artık sistem için hedef; tek tek insanlardır. Eski-

yonların önünde tanıtırılıyor ve bu da bir toplumsal kimliğe dönüştürülüyor. Batı toplumlarında önemli oranda oturtulmuş; ikinci ve üçüncü dünya olarak isimlendirilen ülkelerde de 'özgürlük' olarak metalaştırıp tüm dünyaya hakimiyetini küreselleşmeyle dayatan ekran, moda ve markaya dayanan bu toplum, bio iktidarın toplumdur. Buna toplum demekten ziyade, bireyciler yığını demek daha doğrudur. Şimdi Batı toplumlarında sorun olan bu yaşam biçiminin oluşturduğu sosyallik düzeyi, aynı zamanda tüm dünyaya yayılmak istenen gerçeğin de arka planıdır.

Toplumun demokratikleştirilmesi, bu ters gidişata son verecek koşulları ortaya çıkartmıştır. Toplumun demokratik kuruluşu, devletinki gibi bir toplum biçimini yaratmak değildir. Devletin yaratıp geliştirdiği, bugün de derinleştirip korumaya aldığı sorumsuz, adaletsiz, bireyci ve mülkiyetçi toplumsal ilişkilerin tersine, sorumlu, eşitlikçi, başta grupsal çıkarlar olmak üzere toplumun tüm tabakalarının kendilerini koruyup geliştireceği ve kendi kendini yöneteceği düzeye

“Kapitalizm, sistem olarak özünde kadın karşıtıdır. Toplum kuran, toplumsal bir olgu olarak anlam bulan kadın gerçeği, toplumu dağıtıp parçalayan ve bireycilik temelinde gelişen kapitalizmle sosyolojik olarak birbirinin karşıtı olmayı ifade ederler. Kadının erkek karakterli biçimde ‘gelişme’ yaşaması, devletçi sistemde bu kadar yer edinmesi kapitalizmin özgürlükçülüğünden değil, kadın karşıtlığındaki başarısındandır”

bağlantılar vardır. Dolayısıyla ekolojik bilinç, kapitalizmin kara dayalı sistemiyle mücadele edecek ideolojik bir bilinçtir. Bugün itibariyle bozulan sadece insan ilişkileri değildir. İnsan-doğa ilişkilerindeki bozulmanın varlığı boyutlarla ortaya çıkan sorunların çözümü de aciliyet teşkil etmektedir. Bunun için, ekolojik toplum sorunları çözecek yeni toplum modeli olarak, bir ihtiyaç ve aynı zamanda insanın kendi özünü bulmasıdır.

Toplumun cinsiyet özgürlüğü yanı, demokratik ve ekolojik yanının temelini döşeyen alandır. Bugün demokratikleşme ve ekolojik sorunlar olarak belirttiğimiz sorunlar da kadın sorunuyla birlikte ortaya çıkmıştır. Diğer tüm sorunların ortaya çıkmasına yol açan neden, kadının toplum dışına itilmesidir. Günümüz toplumunun egemen tarzını doğa ve demokrasi karşıtı olarak ele aldığımız göre, kapitalizmi de kadın karşıtı olarak ele alma gerçeği ortaya çıkmaktadır. Kapitalizm, sistem olarak özünde kadın karşıtıdır. Toplum kuran, toplumsal bir olgu olarak anlam bulan kadın gerçeği, toplumu dağıtıp parçalayan ve bireycilik temelinde gelişen kapitalizmle sosyolojik olarak birbirinin karşıtı olmayı ifade ederler. Kadının erkek karakterli biçimde ‘gelişme’ yaşaması, devletçi sistemde bu kadar yer edinmesi kapitalizmin özgürlükçülüğünden değil, kadın karşıtlığındaki başarısındandır. Bu nedenle kadın sorunu en çok da günümüzün sorunudur.

Kadın konusunda kapitalizmin tuzaklarına düşmemek, yine sistem içinde gelişen feminizm gibi kadın orijinli muhalif hareketlerin zayıflıklarını görüp yetmezliklerini ve yanlışlıklarını anlamak gerekir. Aslında sadece kapitalizmdeki kozmetik ürünler ve estetik cerrahi yoluyla kadının fiziğiyle oynamalar üzerinden bile kadın ve kapitalizm ilişkisi çözümlenebilir. Cinsiyet özgürlüğü toplumu, kadının toplumsal kuruluş diyalektiğindeki rolünü anlamaktır. Kadın özgürlüğü başlangıçta kadının kurtuluşu gibi gözükse de özünde toplumu ve bütünüyle insanlığı kurtarmaktır. Bu anlamıyla cinsiyet özgürlüğü bir yanıla erkeği kurtarmayı ve onda da cins bilincini yaratmayı sağlamaktır. Kadın özgürlüğü, irade kazanmış bilinçli kadın mücadelesi ile ortaya çıkmış kadın etrafında yeni toplum ahlakını geliştirmek, özgür birey yaratmak, erkeğe de ‘erkekliliğin’ köleleştirilen sistemin özelliği olmadığını göstermek demektir. Cinsiyet özgürlüğü toplumu, toplum terazisinin insanlık kefesine özgür kadın değerlerini koyarak, bozulmuş dengeyi yeniden kurma faaliyetidir.

Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu, günümüz toplumunu komünal değerler temelinde yeniden yapılandırmaktır. Toplumun komünal değerlerinin mantık yapısıyla bilimsel düşüncenin toplumsal ahlakını yaratmaktır. Bilimsel düşüncenin ve onun teknik boyutunun insanlığın hizmetinde olacak şekilde kullanılmasını kolektifleştirmek. İnsanın emekleriyle yarattığı her şeyi tüm insanlığın kazanımları olarak kabullenmek, insanın kolektif mutluluğunu esas almaktır. Toplumun ihtiyaçlarını giderirken, gerekli yetenekleri göstermeyi insan görevi olarak hizmet amaçlı algılamak, bunu temel almaktır. Toplumsal çeşitlilik, zenginlik ve farklılıkları düzenlerken, insanın toplumsal bir varlık olduğu ilkesini gözetmektir. İşbölümleri ve genel güvenliği devletçi toplumun zihniyeti ile değil, toplumun koordinasyon kurumunu esas olarak düzenlemektir. Yönetmeyi elitlerin yaptığı iş olarak değil, herkesin sorumluluk ve görevi zihniyetiyle geliştirmek. Örgütlenmeyi kendini dayatma ve salt kendi madde çıkarlarını koruma olarak ele almamak, ‘toplumun kendisi örgüt olma’ mantı-

ğıyla yaklaşmaktır. Kadın ve erkek olmanın önce ‘herkes insandır; doğa, üzerinde yaşadığımız dünya ve bizi besleyen anadiri’ felsefesini esas almaktır.

Bu ana başlıklardan da anlaşılacağı gibi, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu, toplumu reforme etme değildir. Toplumun yeniden düzenlenmesinde birden fazla devrim öngören bir projedir. Bunun için bu toplum başlangıçta kendi bireyini yaratmayı öngörür. Çünkü demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu, beş bin yıllık devletçi toplum zihniyetini adım adım aşarak, yeni bir toplum kurmak anlamına gelir.

Bu toplum modelini geliştirecek militanlar gibi örnek bireylerin, bu toplumun yaratıcıları olarak, başlangıçta özgür bireyler biçiminde bir duruşu göstermeleri bir ihtiyaçtır. Toplum karşıtlığındaki sorumluluklarının bilincine varmaları gereken bu özgür bireyler, toplum kurucuları gibi hareket etmek durumundadır. Özgürleştiği bilinçlenip irade kazanan bu bireyler, güçlendikçe daha çok toplumsallaşmak durumundadır. Bugün hakim zihniyet olan ‘kendini kurtarmak’, bu özgür bireylerde ‘ötekini de kurtarmak’ şeklinde yaşam bulursa, gelişmelere yol açacaktır. Bu bireyler, kendilerini diğer insanlara hizmette daha da etkin kılmak için geliştirmeyi esas alırlar. Özel mülkiyet ve iktidara, mücadele edilmesi gereken temel olgular olarak yaklaşırlar. Düşüncesi toplumsal, yaşamı bireyci olmaz. Özgür birey bu temel özellikleri kazanmak için, başlangıçta kendisindeki toplum karşıtı, bireyci ve sorumsuz eğilimlerle mücadele eder. Mücadelelenin ikinci adımı olarak, karşıtına alacağı toplumun devletçi toplum kültür ve geleneği olduğunu bilinci ile hareket eder. Mücadelesini hakimiyete yol açacak zor ve şiddet ile değil, insani değerlerin geliştirilip korunması mantığı ile meşru savunma temelinde geliştirir. Bunu tüm örgütlülük düzeylerine yansıtır. Kendinden başlayarak, ulaşabildiği kadar komünal değerlerin mantık yapısıyla örgüt oluşturur. “Ne kadar çok örgütlülük, o kadar çok demokrasi; ne kadar az örgütlülük, o kadar çok devlet” bilinciyle hareket ederek, devletin antidemokratik toplumu olduğunu ve özgürlüğün devlet toplumunu küçültmek anlamına geldiğini bilir ve inanarak yaşar. Bu temelde gelişen bireylerin halkın dili, eylemi ve öncülleri olmasıyla adım adım geliştirilecek mücadelelenin yaratacağı değerler ve oturtacağı kültürel birikimler etrafında gerçekleşecek toplumu, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu başlangıcı anlamına gelecektir.

Kürtler devlet toplumuna karşı mücadele etmektedir

Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu temel özelliklerine bakıldığında, en çok da Kürt toplumsal yapısının bu toplum biçimine açık olduğu görülecektir. Kürtler, toplumsal olgunun temel dinamiklerini yaratan ve en güçlü yaşayan bir toplum olarak varlığını sürdürmüştür ve sürdürmektedir. Özellikle son otuz yılda Apocu hareketle yaşadığı mücadele sürecinde kendi öz dinamiklerini çağdaşlaştırma boyutunda daha da gelişmiş, böylelikle demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu projesine model olma şansını yakalamıştır. Devlet gibi hiyerarşi, iktidarcı ve özel mülkiyetçi zihniyeti güçlü yaşamaması, buna büyük bir imkan vermektedir. Devletçi toplumun yaratımları karşısında Kürtlerin genelde yaşadığı güçsüzlük ve talihsizlik, bugün güç olmanın nedenlerine dönüşmüştür. Bugünün özelliklerinden dolayı, Kürt’ün güçlü güçsüzlüğünden doğmaktadır denilebilir.

Kürtler için diğer önemli bir şans, önderlik bir gelişmeyi yaşamasıdır. Yine demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu modelinin felsefi, ideolojik ve siyasal projesinin de önderliği tarafından geliştirilmesidir.

Ulusal sorununu demokratik temelde çözüme kavuşturması, mücadele içinde bilinçlenmesinin ve demokratik kurumlarını yaratmasının zeminini de güçlendirmektedir. Çünkü bu mücadele, devlet toplumunun yaratımlarına birebir karşı koyuşla yürümektedir. Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu, devletçi toplum değerlerini küçültmek ve yaşamda sınırlandırmaktır. Halk olarak Kürtlerin yaşadığı sorunların dıştan ve iç uzantılarıyla dayatılan egemenlik devletçi olgular olmasından ötürü, özgürlüğün bu mantığı geriletmekle direkt ilişkisi vardır. Bu da Kürt halk mücadelesinin özgün yanısıdır. PKK gibi ideolojik bir örgütlülükle mücadele eden Kürt halkı, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu felsefesini esas alan bireylerin kadrolaşarak örnek bireylere dönüşebileceği güçlü imkanlarına da sahiptir.

Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu, özgür bireyler, örnek örgütlenmeler ve kurumlarla gelişir. Özgür bireyin neyi ifade ettiğinin ve nasıl yaratılacağıının en somut örneği ise Kürt Halk Önderinin kendisidir. Yine bu felsefenin öngördüğü yaşamın zaferi için bedenini ateşe veren, bomba yapıp patlatacak kadar özgürlüklerine bağlı olan çok sayıda devrimcinin model alınabilecek kişilik düzeyleri, özgür birey nedir, nasıl yaratılır sorusuna somut bir cevaptır.

Özgür birey, içinde yapılandığı koşulları sorgulayarak, bu koşulların kendi kişilik özellikleri üzerindeki etkilerini bilince çıkarmayı öngörür. Binbir kılıfa bürünmüş geri toplum özelliklerini eleştirmeyi gerektirir. Devletçi toplumun insanı yoldan çıkaran hilelerine karşı uyanık olmayı şart koşar. Adeta kendi ömrünün özgür birey olmaya yetmeyeceğinin sorumluluğu ve kaygısıyla yaşamayı gerektirir. Genelde günümüz dünyasında, özellikle de Kürdistan gerçeğinde militanca bir duruşun özgür birey için olmazsa olmaz bir ilke olduğu gerçeği ile hareket eder.

Temelde Ortadoğu’da, özeld de Kürdistan’da toplumsal ahlakta hakim olan, bireye şans tanımadır. Her insanın başlangıçta böyle bir toplumsal gelenek içinde şekillendiği bilinmektedir. Dolayısıyla özellikle Kürt bireyinde özgürleşmek için

gerekli çabanın ne kadar büyük olduğu gerçeği PKK’de ispatlanmıştır. Yıllarca PKK ortamında kaldıktan sonra bir çırpıda devletçi topluma buluşmak, kendisine özgür birey olmaya imkan tanıdığı halde bunu başaracak gücü kendinde yaratamamıştır. Bu durum bile özgür birey olmanın zorluklarının anlaşılması, istenen duyarlılığın ve hassasiyetin boyutunu göstermek için yeterlidir. Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu bireyi, devletçi şehir toplumunun değer alanlarının dışına çıkmayı gerektirir. Yetkili değil, etkili olmayı ifade eden bir duruşla yaşam görevini yerine getirmek ister. Düşünce ve duyguda günümüz sisteminin kadrolarını aşacak bilinçte pratikleşmeyi öngörür.

Kendisini özgür birey gerçeği üzerinden yaratacak demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu, başlangıçta özgür birey alanlarını gerektirir. Bu bireylerin yer aldığı tüm kurum ve kuruluşların bu toplum felsefesine göre işler olması da bir zorunluluktur. Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu kabullenemeyeceği şeylerin başında örgütsüzlük gelir. Koma Komalên Kürdistan (KKK) biçiminde formüle edilen ve Kürt toplumunun demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu felsefesine göre demokratik ulus düzeyinde sistem kazanmasına götürececek bu proje, devlet toplumunu öngörmez. Bu, projenin özü olmaktadır. Devlet toplumu, kendi zihniyetini kurum ve kuruluşlarıyla geliştirdiği için, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumdaki da asıl belirleyici olan, örgütlenme ve kurumların işleyiş zihniyetidir.

KKK sistemi demokratik sosyalizmin yaşam bulmasıdır

Bu anlayışa göre Kürdistan’da temel örgütlenme alanı kadındır. Kürt kadınının, özeld de kadın olgusunun toplumsallıkla ilişkisi, kadını demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumu kurucusu yapar. Bu toplum modelinin kendi özgür bireyini yaratmak için esas alacağı bir güç de özgünlüğünden ötürü gençliktir. Gençlik, özgür bireylerin en rahat ve güçlü şekilde yaratılacağı alandır. Dolayısıyla Kürt toplumu demokratik kuruluşa giderken, bu iki toplum kesiminin örgütlülük düzeyi stratejik role sahiptir. Merkezinde kadın ve gençliğin örgütlülüğü olan KKK sistemi, tüm toplumu kendi kendini yönetecek düzeye ulaştırmayı hedefler. Bilinçlenme, zihniyet kazanma, bunu yaşam, davranış ve ölçülerine yansıtmaya, bunun önündeki engellerle mücadele etme, bunların tümü iç içe yürüyecek şekilde Kürt toplumsal yaşamında temel tarz olarak pratikleşmeyi öngörür.

KKK sistemi, ulusal kurtuluş hareketlerinin ortaya koyduğu örgütlenme modeli olan bir cephe örgütlenmesi değildir. Dolayısıyla KKK sistemini bir cephe örgüt-

lenmesi olarak görmek de yanlıştır. KKK sistemi, reel sosyalizmden ya da ulusal kurutuluş savaşlarına öncülük yapan reel sosyalist partilerden farklı, dar sınıf yaklaşımından uzak örgütlenmesiyle işleyişinin demokratik olduğu bir sistem gerçeğidir. Dar sınıf yaklaşımından kurtulmayı öngören, sosyal ve ekonomik projesini sadece belirli sınıflara dayandırmayan, toplumun özgürlük ve demokrasiden yana diğer sınıf ve tabakalarını da içine alabilecek bir siyaset felsefesi ve tarzına sahiptir.

Cephe örgütlenmeleri, esas itibariyle sistemin mezhebi olmaya yatkın bir örgüt modeli ve siyaset felsefesine sahiptir. Binlerce yıllık halk özgürlük tarihinde olduğu gibi, yürütülen mücadeleler ve harcanan çabaların sonuçta sistemlerin mezhebi haline gelmesi gerçeği de vardır. Yeni paradigma doğrultusunda öngörülen demokratik konfederal örgütlenme olan KKK ise, sistemin mezhebi olmayacak, esas olarak halkın irade ve güç sahibi olduğu özgür ve demokratik bir yaşamı hedefleyecektir. Bunu, demokratik sosyalizmin öngördüğü komünal demokratik yaşam olarak anlamak gerekir. Dolayısıyla KKK sistemi, halk özgürlük eğiliminin ya da demokratik sosyalizmin yaşam bulmasıdır.

KKK sistemiyle, sınırlı demokrasi anlayışı aşarak, halkın esas güç olduğu bir demokratik toplum ve demokratik rejimin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Ağır-lıklı olarak halka dayandığı; sınırlı, yetersiz ya da belirli düzeyde açılımı olan bir rejim değil de tam anlamıyla demokrasi diyebileceğimiz köklü bir siyasal irade değişimini hedef aldığı için, bunu radikal demokrasi olarak da tanımlamak gerekir.

Demokratik konfederalizm örgütlenmesi, bir taban örgütlenmesi olduğu gibi, merkezin değil, yerel örgütlenmelerin esas alındığı bir sistemdir. Merkezi siyaset modeli, halkı siyasete yabancılaştırmıştır. Batı Avrupa’da ortaya çıkan, dört yılda bir genel ve eşit oya dayanan seçimle ortaya çıkan parlamenter sistem, 1950’li yıllarda iflas etmiştir. Bu sistemlerin etkisi sonucu, I. ve II. Dünya Savaşları önlenememiştir. Çünkü bu sistem, halkın her gün her sorunda siyasete damgasını vurduğu bir sistem değildi. Temsilciler seçilip parlamentoya gönderilmekte, parlamento da ülke siyasetini belirlemektedir. Sistem, merkezi bir yapılanmaya dayandığı için, halk seçimlerde oy verse de siyaseti etkileyen konumda olmamaktadır. Bu tür siyaset yapma tarzının hakim olduğu parlamenter sistemlerde, seçim sonuçlarının önemli düzeyde egemen sınıflarca belirlendiği bir sistem söz konusudur. Halk, siyasetin öznesi ve sürekli müdahale eden gücü olmadığından, egemen sınıfların politikasındaki çıkar çatışmaları siyasal, sosyal ve ekonomik yaşamı belirlemektedir. Dünya savaşlarını insanlığa bu çıkar savaşları yaşattı. Bunun sonucu olarak, halkın, toplumun siyasete günlük müdahale edebileceği sistem arayışları artmıştır.

Türkülerimiz yankılanırdı zindanın duvarlarında

Adı, soyadı: **Abdurrahman BÖLÜKGİRAY**

Kod adı: **Cemal**

Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1963**

Mücadeleye katılım tarihi: **1978**

Şehadet tarihi ve yeri: **12 Ekim**

1987, Komax köyü/Genç/Bingöl

inancın Filistin askılarına asıldığı, Hani hala gördüğümüz kabuslar olmasa, bedenimizdeki bu izler, ağrılar kalmasa, belki de bunları bir insanın insana yapmayacağına inandırabilirdik kendimizi. Ne kadar da isterdik böyle olmasını. Ama Diyarbakır Zindanı'ydı yer. Ve tarih 1980 idi.

Dedim ya susuyorum artık. Nafiye bir çaba anlatmaya çalışmak...

Yıl 1980. Kasım ayının sonları. Kaç mevsimdi buradaydık. Kaç mevsim değişmişti dışarıda, unutmuştuk. Saniyelerin asırlara dönüştüğü bu yerde gün ölçümü de anlamsızdı. Geceyle gündüzün aynılaştığı tek yerdi Diyarbakır Zindanı. Zamanın yitik noktası.

Hücrelerin nemli duvarları, ıslak zeminleri her zamankinden daha fazla üşütmeye başlayınca, anlıyoruz ki soğuk mevsimler çalmış kapıları. Burada mevsimler de aynı. İçimizin mevsimi de hiç değişmiyor, güneş ışığı parlıyor yüreklerimizin göğünde. Ne yaptılarsa işkenceciler dokunamadılar göğümüze.

Diyarbakır Zindanı'nın C Blok 5. koğuşunda tanıdım Rahman arkadaşım. Sessizliğin diliyle konuşanlardı. Öylesine çok şey anlatıyordu ki, hemen dikkatimi çekmişti. Üstelik çok da geçti. Henüz 17'sinde bir delikanlıydı. Yaşının üstünde bir olgunluğu vardı. Erken büyüyenlerdi Rahman arkadaşım. Yüreğinde göğünde güneşin parladıklarından. İşkencelerin yıldırmadığı bedenlerdendi. Umutlarının asılmasına izin vermeyenlerden.

Gençliğinin üstüne dirençli bir sünger çekmişti sanki. Ne gözlerinde bir özlem geleceğe dair ne de yeni veda ettiği çocukluğundan kalma bir ürkeklik... Geçmiş ve geleceği kararlı bakışlarının ateşinde yakmıştı.

Buradaydı ve direnecekti. İçinde sakladığı umutlar, yarım bıraktığı sözler, kavuşmadığı hayaller şimdilik bir köşede dursundu. Şöyle alından terler dökülene dek koşmak da yok uçsuz bucaksız bir yeşillikte. Yarının gözlerine dalıp gitmek de yok. En sevdiği yemeğin buğusunu içine çekip, anasının şefkatli bakışları altında afiyetle yemek de yok. Sonra, mahalleden arkadaşlarla gezip toz-mak, yaz akşamlarında damdaki yatağından yıldızları seyretmek hiç yok. Eskiden gerçek, şimdi uzak bir düş olan bu şeylerin hiçbirini ele vermek yok gözlerinde. Gözlerindeki ağırbaşlı ve vakur ifade bunların hepsinin üstünü örten bir perdeydi.

Zindandaydı ve burada konuşulan iki lisan vardı; teslimiyet ve direniş. Teslimiyetin dilini konuşsa, gözleri, ardında sakladığı düşlerini ebediyen yitireceğini biliyordu. Ama direnişin dilini öğrenirse, er geç bu zindandan çıkıp hayallerine kavuşabilirdi. Bazen üstümüze çöken sigara dumanına karışan hüznün etkisiyle, hepimiz dışarıya dair bir şeyleri paylaşırdık. Ertesi gün yapılacak işkence karşısında kaskatı kesileceğimizi bilerek, inadına anlatırdık. Dilimiz çözüldü birden sanki. En çok neyi özlediğimizi, partiyle tanışmamızı, bizi en çok yaralayan şeyin ne olduğunu... Birlikte hüznülenir, birlikte gülerdik biraz sonra gelip bizi işkence tezgahlarına yatıracaklarını bile bile, onlara inat paylaştık. Geçmişimizi, hayallerimizi, ilk devrimci selamlamalarımızı, ilk randevulaşmalarımızı, ilk okuduğumuz kitapları nerede ve kiminle okuduğumuzu, hangi duvarlara 'kahrolsun faşizm,' 'yaşasın bağımsızlık ve özgürlük,' 'yaşasın

halkların kardeşliği' sloganlarını yazdığımızı söylemeyecektik. Bu nemli duvarların arasında, ıslak zeminde birbirimize fısıldayacaktık, ama onlara anlatmayacaktık. Anlattıkça çoğalıyorduk. o soğuk hücrelerde birbirimizin anlarıyla, anlatımlarıyla, türkülerleriyle ısınırıktık.

Buradan sağ çıkamazsak, çıkabilmelerimiz için gidip sadece yürü-sünler diye vasiyetimizi bile bıraktığımız oldu o sohbetlerde. Kimimiz, yağmur altında sırsıklam ıslanmak istediğini; kimimiz, Dicle nehrine bir gül bırakmayı; kimimiz, bir çatışmada vurulan yoldaşımızın yattığı torağı ziyaret etmeyi istedik. Ve kimimiz de ilk kurşunun kendimiz için sıkılmasını istedik gerillaya ilk kavuşacak olanlardan. Hangimiz önce kurtulursa bu cendereden, o yerine getirecekti, herhangi birimizden istenmemiş bu istekleri. Çünkü bunları yerine getirebilecek kişinin veya kişilerin kim olduğu meçhuldu o zaman.

İşte o sohbetlerin birinde, gözlerindeki perdeyi biraz olsun aralamış, sessizliğini bozarak nasıl katıldığını anlatmıştı Rahman. Lise bire giderken ilgi duymuştu partiye. Sadece ilgi yetinmemiş bir de çalışmalara katılmıştı. Çalışmalarını bildiri dağıtma, yazılama, afişleme ve okul gençliği içerisinde propaganda yapma ile sürdürdüğünü gururla anlatmıştı.

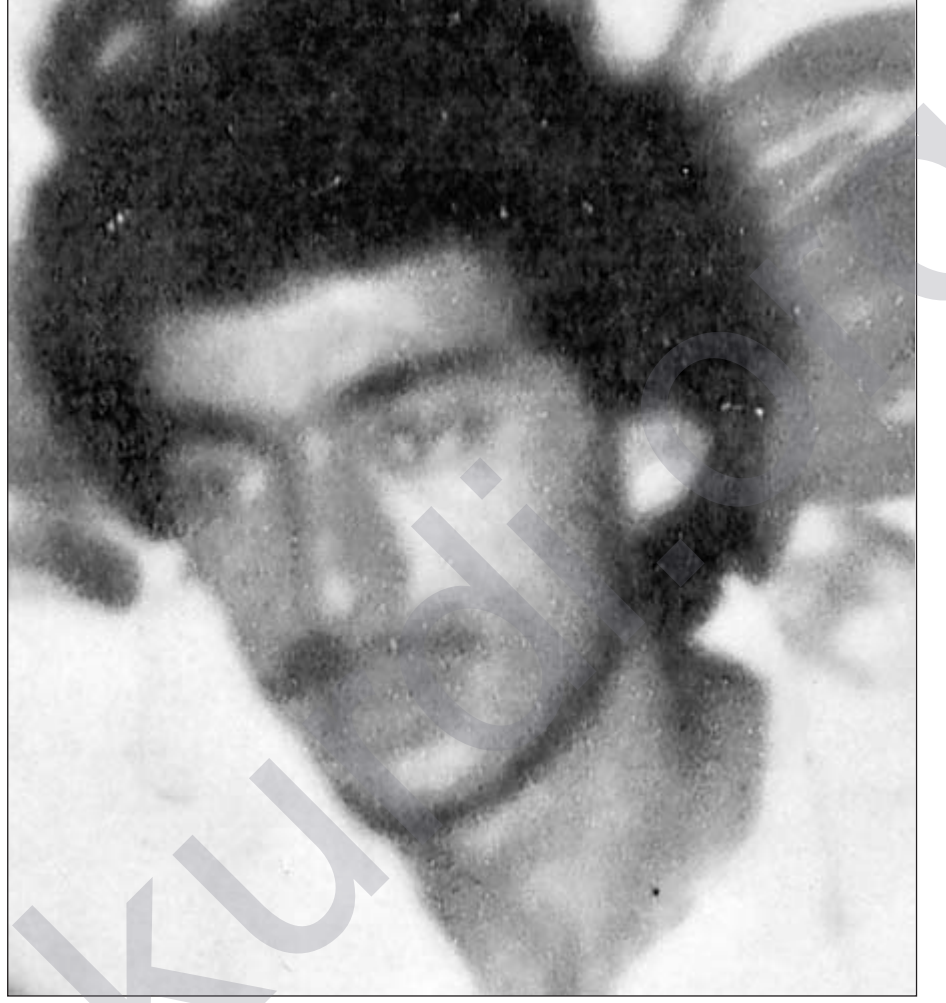
12 Eylül faşist darbesinden sonra bir kız kardeşimle beraber gözaltına alındığını da o zaman anlattı. "İnatçıydı, o da hiçbir şey söylemedi" diyordu kız kardeşi için. Kız kardeşinin gözaltından sonra tahliye edilmesinin kendisini sevindirirliğini anlatmıştı bir de gülererek. Buraya getirilse direnecekti, ama dışarıda yapılması gereken birçok şey vardı, iyi ki bıraktılar diye eklemeyi de ihmal etmiyordu. Sonra, 'bir gün afişleme yaparken devriyeler geldi, kaçmak zorunda kaldık, o işi bitirememek oturdu yüreğime, bir çıkayım daha fazlasını yapacağım' demişti. O işin yarım kalması içinde bir ukdeydi. 'Sonrasını anlatmam gerek yok, işte burada sizinleynin.' Mücadeleye daha aktif katılacaktı, bunun için de kimseye bir şeyler vasiyet etmedi o sohbetler sırasında. Yüreğindeki fırtınayı ancak kendisinin yapacağı işlerle biraz olsun dindirebilecekti. Ve yüzü, her anlattığı anıyla bir hayat boyu izi sürülecek bir düş oluyordu.

Zamanın ölçümüne göre hesaplanamayacak, mevsimlerin döngüsüne göre bilinmeyecek 2,5 yıl boyunca aynı koğuştaki kaldık Rahman arkadaşım. Hem işkencenin tanıklığıydık hepimiz hem de mağdurlar. Hangimizin işkence sırasıydı bilemezdik. Çok da önemli yoktu bunun. Tanık olmaktan çok, mağdur olmayı tercih ederdik hepimiz. Hani değiştirilebilse, arkadaşlarımızın yerine işkence tezgahlarına kendimiz yatarırdık. Arkadaşlarımızın zindan duvarlarına çarpan çığlıkları içimizi acıttı, biz de asıldık onlarla birlikte.

Rahman arkadaşım, cesaretiyle, fedakarlığıyla, arkadaşlarına bağlılığıyla, kolektif yaşamıyla örnek bir kişilikti. Asi yürekli bir delikanlıydı Rahman.

Cezaevindeki vahşet uygulamaları yeni başlamıştı. Sırayla koğuşlar basılıyordu. Hasta, yaşlı ve yaşlı küçük arkadaşlar dışındaki tüm arkadaşlar işkence zoru ile hücrelere dolduruluyordu. İşkenceciler yüreklerini bırakıp da gelmişlerdi sanki. Yoksa nasıl kaldırılabildi bir yürek bunca vahşetle, anlamak zordu, zaten anlamaya da çalışmıyorduk neden bu kadar vicdansız olduklarını.

Sıranın bizim koğuşa geldiği gece, hastaları, yaşlıları küçük olanları ve yaşlıları ayıklayıp, diğer arkadaşları insanlık dışı işkence eşliğinde hücrelere aldılar. Bunun yanında, zaafiyet gösterenler de

koğuşa geri getirildi. Rahman arkadaşım da yaşı küçük olduğu için koğuşa getirilenlerdendi. Tabii bu, O'nun çok zoruna gidiyordu. Koğuşa geldiğinde sınırlardan ağlıyordu. Başucuma gelip gözleri dolu dolu bakıyordu gözlerime. Direnişçiydi çünkü, burada olmaması gerektiğine inanıyordu. Ancak iki üç günde içinde toparlanırdı.

Ertesi gece, Kurtuluş davasından tutuklu olanlar bizim koğuşa getirildi. Bunlar direnmeden toplu teslim olmuşlardı. Hiçbirisi bir fiske yememişti. Bu durum da oldukça etkiledi Rahman arkadaşım. Teslim olanlarla bir arada yaşamamın verdiği ezikliği tahliye olana kadar yaşadı. Ben yatacak olduğum için ayrıca üzülmüyordum. Teslim olup da koğuşa dönen birkaç arkadaş, artık bizden uzak duruyordu. Ancak Rahman arkadaşım buranın Diyarbakır Zindanı olduğunu unutmadık. Düşmanın yapmak istediği de buydu zaten; işkencenin insanların, yoldaşların arasına nefretten duvarlar örmesini istiyordu. Biz buna izin vermedik. İnsanın kendi zaafıyla savaşmasının bir güne şifayacağına zindanda günbegün verdiğimiz direnişle çoktan öğrenmiştik. Bu yüzden teslim olan 7-8 arkadaşım küçük bir komün grubuyla bir arada tutmayı başardık. Bu komün yaşamın sürdürülmesinde en büyük rolü de Rahman arkadaşım oynadı. Bir adım olsun doğru bildiği yoldan şaşmadı, tam tersine, zindanın o koşullarında bile kendisini daha çok yetkinleştirdi.

Babası TPO'da işçi olduğu için maddi durumu iyiydi. Ziyaretçisi her hafta geliyordu. komün işleri gizliden yürütülüyordu. Rahman arkadaşım tüm baskılara rağmen komünün yaşamın bilinciyle, bu örgütlemeyi büyük bir gizlilik içerisinde yürütmeyi başardı. Rahman arkadaşımın bu fedakarca yaklaşımı, 5. Koğuş özgülünde sonraki direnişlere katılıma da firesiz zemin hazırladı. O, insana olan güvenini asla yitirmedi. Tahliye olduktan sonra da koğuştaki hakim kıldığı ruh, 1983 Eylül ile 1984 Ocak direnişlerine firesiz katılımın olmasını sağladı. Umut saçılan, iradeyi güçlendiren bir duruşu vardı Rahman arkadaşımın. Bütün direniş anlarında parlayan gözlerinin ve sıcak gülümsemesinin duvarlardaki izdüşümünü gördüm. Dışarıdaydı. Dışarıdaki dünyanın büyüklüğü ilgi konumuz değildi. Oranın dışarı olması bizi ilgilendiren ve biliyordum ki nerede olursa olsun bizi hissediyordu, şimdi

bizim de O'nu hissettiğimiz gibi.

Zindandaki uygulamalar Rahman arkadaşımın sadece öfkesini bilemedi, O'nu yenemedi, teslim alamadı. Daha zindandayken karar vermişti çıkınca ne yapacağını, gerilla olmak yakıştırdı O'na.

"Arkadaşlar, sizi unutmuyacağım" deyip gitti. Fazla söze gerek yoktu. Ne de olsa yarım bıraktığımız her söz, çalacağı yürek karpısını biliyordu. Cezaevinden çıktıktan sonraki mücadele yaşamını sonradan tanıştığım ablası Perihan'dan dinledim: "Rahman, 1983 baharında zindandan çıktı. Çıkar çıkmaz yine arkadaşlarıyla ilişki kurdu. Batman şehir merkezinde faaliyetlerini daha aktif bir şekilde sürdürdü. Kulüp, Diyarbakır, Silvan vb yerlerde çalışmalarına devam etti. 1987'nin şubat ayında da gerilla saflarına katıldı. Zaten en büyük hayali buydu. O'nu zaptedebilmek mümkün değildi. Aynı yılın Ekim ayında da Genç'in Komax köyüne giderler 35 kişilik bir gerilla grubudurlar. İhbar sonucu etrafları sarılır. Grubup kurtulması için bazı arkadaşların öne atılması gerekmektedir. Rahman üç arkadaşıyla beraber öne çıkar. Kahramanca son mermilerine kadar çatışır. Direnişleriyle diğer arkadaşları kurtarırlar, ama 3 cengaver orada şehitler kervanına katıldı." Ablası derin bir nefes alarak anlatımlarına son verdi. Ne söylenebilirdi ki bu hikayenin üzerine. Ancak O'nun sessizliğinin diliyle cevap verilebilirdi yaşadıklarına. Dağdaki adın Cemal'mış, bunu da öğrendim.

Zindandaki o sohbetlerimiz sırasında, gerillaya gidenin ilk kurşununu benim için sıkmasını istemişim. Zindandan ayrılırken ki "sizi unutmuyacağım" sözü her şeyi açıklıyordu aslında. İsteğimi gerçekleştirdiğini hiç öğrenemeyecektim belki O'nun ağzından ama gerçekleştirdiğini biliyordum.

Şehadeti bir savaş esiri olarak değil, bir gerilla olarak karşılamamın mahpusluğun hele de Diyarbakır Zindanı'nda mahpusluğun ne demek olduğunu bilenler için ne kadar gurur vericidir bilemezsiniz.

Gerisini kavga ile tamamlayacağımızı bildiği için, başka söz söylemeye gerek duymayan yoldaşım; biz de seni unutmayacağız. Gözlerinin ışığı ile aydınlanıyor, anın önünde saygıyla eğiliyorum.

**Mücadele arkadaşları adına
Hikmet**

"Demek ki zulmün pervasızlığının sınırı yokmuş.

Ve direnmenin de sınırı... Onu da burada öğreniyoruz.

Yükseltilmiş tel örgülü duvarların ardından yükselen insan

çığlıkları söz olacaktı dillerde. Hep bir ağızdan haykırılan

türküler bir halkın türküsü olacaktı. Ağıtlarla değil

türkülerle gömülecekti direnenler"

Ve şimdi seni senin özlediğin gibi özlüyoruz

Adı, soyadı: **M. Ali ALGÜNERHAN**

Kod adı: **Dılxwaz**

Doğum yeri ve tarihi: **Sancak/Bingöl, 1966**

Mücadeleye katılım tarihi: **1988**

Şehadet tarihi ve yeri: **13 Temmuz 2006, Merivan/İran**

Yaşamı uğruna ölecek kadar seven yüreklerdik. Bir ömürden uzun patikalarda mevsimleri kıyımıza alarak yürüyenlerdik. Nehirlerin hırçın akışlarıyla iddiaya giren serkeşlerdik.

Ölümün kol gezdiği bir coğrafyada, yaşamı yaratmaya çalışan insanlardık. Yönümüzü ne yana dönsük, zifir karanlıklar ardında bizi bekleyen pusu idi ölüm. Çünkü biz, bir tanıyı buyruğu gibi halkımızın üstüne çöreklenen yaşamı değiştirmeye yemin içmiştik. Çünkü çocuklarımızı zaad ettiğimiz güzel günleri yaratmanın peşindeydik. Çünkü biz, hayallerinin peşinden koşan serüvencilerdik. Çünkü biz, umudumuzu yüklenip dağların doruklarına çıkardık.

Ve her birimiz, ölümün kurduğu pusulardan geçmiş, yaşam ve ölümün kıyısındaki o ince çizgide fedakarlığımızı, cesaretimizi, korkularımızı defalarca sınamıştık.

Bazen yüreğimizin orta yerinden kanardık. Bir ömür boyu onulmaz yaralardı aldıklarımız. Kendi bedenimiz olsa, belki bu kadar kanamazdık. Şimdi nereye baksak, sonbaharın hüznüne sarınıyor bütün anılar, neye dokunsak fırtına oluyor parmaklarımızın ucunda.

Şairin deyişiyle 'ömrümüzün en uzun, ömrümüzün en kısa yolunu' yürüyoruz bir kez daha, anılarımıza kuşanıp. Ve bir kez daha geçiyoruz karanlıklara gizlenmiş pusulardan.

Çoğumuz dolu yemiş tomurcuklar gibi düşmüştük toprağa. Ölüm ansız, amansızdı. Ve hangimizin erken düşeceği zaman-sızdı. Gökte yıldızlar, gözlerimizde pırıltılar taşırdı yitirdik-

lerimizi. Yine de alışmadık ölümün soğuk eliyle üşümeye.

Şairin dediği gibi, 'ben kolay ölmem' diyenler vardı. Yaratmak için yaşamının ve yaşatmanın gerekli olduğunu bilenler. Ama yine de ölümün üstüne üstüne yürüyenler... Kuşatmalarda umudu, pusularda atikliği, günlerce süren yol yürüyüşlerinde direnci ve sabrı, ve ölümler karşısında yine de gülmeyi unutmayanlarımız vardı, gülüşlerini maviye asanlar...

Uzun soluklu bir ömürdü onlarınkisi. Yaşamlarının her saniyesi, tarihe düşülecek bir dipnottu. Serüvenciydiler onlar. Yeni bir yaşamın yaratıcıları ve değer çoğaltan bir yaşamdı onlarınkisi. Bütün dünya vatanlarıydı onların ve hiç tanımadıkları insanlar için acı çekebilecek, gerektiğinde ölebilecek kadar büyük bir yüreğe sahipti onlar.

Dağ başındaki bir devrimci; "Her tarafı sınırlarla çevrilmiş ve her sınırın içinde bin bir iktidar biçiminin kurulu olduğu dünya gerçeği karşısında, yel değirmenlerine karşı mızrağı ve cılız atı rosinantenin sırtında savaşacak kadar deli ve çocuk bir yüreği taşıyorsan, bin bir maskeyle kendini gizleyen iktidarın çekiciliğine kendine kaptırma da n devrimciliğinizi sürdürme n iz

mümkün değil. İnsanlık, Che'nin hiçbir korkuyu ve ayartıcılığı tanımayan çocuk yüreğiyle devrimci olunabileceğini gördü ve tebessüm eden bu çocuğunu sevgiyle yüreğine naksetti" demişti Che'yi anlattığı bir yazısında. Bu, tüm devrimcilerin hikayesi oluyordu aslında.

Onlar tarihin tanıkları değil, yazıcılarıydılar ve en yalın anlatıcıları. Ayak izlerini taşıyan patikalar; bu patikalarda asılı kalan gülüşleri, kayalıklarda yankılanan sözcükleri, mırıldandıkları şarkıları, güneş yanıği yüzleri, ışı ışıl parlayan gözleri kadar yalın bir tarih anlatımıydı bu.

Bu, yaşamı uğruna ölecek kadar sevenlerin tarihiydi.

Ve onlar her seferinde ölümün kurduğu tüm tuzaklardan, pusulardan başı dik çıkmayı başarmışlardı. Bazen vurulduk, ama ağaçlar gibiydi vurulanlarımız; 'ağaçlar ayakta ölür.'

Onlarla biz vurulduk, biz kanadık. Kaç kez vurulduk, bilinmez. Çağlardır canıyorduz sanki. Çağların ütopyalarını yüklenip düştük yollara. Şimdi vurulanlarımızın özlülerini, hayallerini yüklenip düşünüyoruz yollara. Ne çok hayal, ne çok selam taşıdık Kandil'den Dersim'e, Botan'dan Garzan'a, Mardin'den Serhat'a, Zagros'tan Erzurum'a. Ve ne çok kez yarımrlarla bölündü hayallerimiz.

Bilinen, ama alışılmayan, isyan edilen tek şeydir ayrılıklarımız. Yüreklere duvarları isyanın çığlıklarıyla vurulur, çeperi parçalanır. Baştan başa onlar oluruz.

Şimdi Dılxwazız. Dılxwazca nefes alıyor, Dılxwazca dağlara bakıyor, suların içindeki yosunlu kayalardan Dılxwazca atılıyor. Dılxwazca görevlerimizi sahipleniyor, mücadeleye sarılıyoruz. Mekan gözetmeden mücadelenin gerekleri neyse ona odaklanıyor, ona sarılıyor.

Sen yeter ki gel

Ve şimdi O'nu, O'nun özlediği gibi özlüyoruz.

1988 yılında katılmıştı mücadele saflarına. Her yer mücadele alanıydı, her yerde

"Bazen yüreğimizin orta yerinden kanardık. Bir ömür boyu onulmaz yaralardı aldıklarımız. Kendi bedenimiz olsa, belki bu kadar kanamazdık. Şimdi nereye baksak, sonbaharın hüznüne sarınıyor bütün anılar, neye dokunsak fırtına oluyor parmaklarımızın ucunda. Şairin deyişiyle, 'ömrümüzün en uzun, ömrümüzün en kısa yolunu' yürüyoruz bir kez daha, anılarımıza kuşanıp.

Ve bir kez daha geçiyoruz karanlıklara gizlenmiş pusulardan"

yapabileceği işler vardı, her yeri mücadelenin güçlü mevzilerini haline getirmeyi bildi.

1991 yılında da el değmemiş yaşamın, anlamlara anlam katan yaşamın savaşçılarından, arayışçılarından biri olmak üzere dağların yüreği doğru yola çıktı. Dağların kalbi Botan'da katıldı gerillaya. Gerillacılığı burada öğrendi, ilk n ö b e t i burada tuttu,

ilk göreve burada gitti, ilk uykusuz gecelerini burada yaşadı. İlk burada ıslandı yağmurda, gerilla ateşini yakmayı burada öğrendi. Silahı burada eline aldı. İlk burada savaştı. İlk başarılarına burada imza attı. Burası O'nun ilk göz ağrısıydı. İlkleri sonraları tecrübe olarak yazılacaktı hanesine. İlklerden uzan zamanlara geldi. Öğrendiklerini katlayarak öğretti.

Biz dağların anlatımlarından tanıdık O'nu önce.

Sonra yıllarca sürececek bir yoldaşlığa, beraberliğe imza attık hep beraber. Çatışmalarda, uzun yol yürüyüşlerinde, pusularda, kavurucu sıcaklarda, dondurucu soğuklarda sınamış bir yoldaşlığı bizimkisi. Nereye gidersek gidelim, kısa bir not, bir selamla mesafeleri ortadan kaldıracak kadar bağlıydık. Dağ yaşamından öğrenmiş-tik yürekte bağlılıklarını. Bir selamla coşardı yüreklerimiz. Bir selam da biz gönderirdik ne zaman yerine ulaşacağını hesaplamadan. Belki aylar, belki yıllar sonra ulaşacaktı. Orada selamlar geç ulaşırdı bilirdik, ama ulaşırdı.

Dağların tarihi kadar derin, her günün sabahı doğan güneş gibi de yeniden ve yeniden keşfediyordu yaşamı. Yaşam öğretendi, her şeyden öğrenilecek bir şeyler vardı. Ve O, her an yeni şeyler öğrendi. Öğrendiklerini büyük bir sabırla yoldaşlarına en ince ayrıntısına kadar anlatırdı bıkmadan.

Biz O'nu sabırla tanıdık.

O, yıllarca Türk ordu güçlerinin, korucu güçlerinin, ihanetçi işbirlikçi güçlerin saldırılarına karşı kendisini ve birliğini amansız savunmasını bilen, muazzam bir duyarlılığa sahip kişiliğiyle nice badireler atlatan, savaşın en şiddetli anlarında bile yüreğindeki hümanistliğe sarılan bir yoldaştı.

Biz O'nu, girilen çatışmalarda yanındaki yoldaşları korumak için memilerin önüne atılırken tanıdık.

Savaşın en amansız koşullarında bile hep başarmasını bildi. En ince ayrıntısına kadar hesaplar, hedefine yöneldi mi kesin sonuç alırdı.

Biz O'nu başarılarıyla tanıdık.

Yine gel. Ateş yakıp demli sohbetlere dalalım gecenin en koyu demlerine kadar.

Kendi topraklarında mülteci olan insanların coğrafyasında yaşıyorduk. En çok ölümleri yaşayan, ölümlerine sarılan, anaların göz yaşlarıyla yıkanan, nice yığıldın yaşamını bedel olarak ödediği bir coğrafyaydı. Çatlayan toprakların yağmura hasretliği gibi barışa hasret bir coğrafya. Her şey gibi bunun da bedelleri vardı, öğrenmiştik. Anamlı bir yaşam uğruna vurulmak anlamlı duruşun en üst ifadesidir bunu da biliriz. Bilmek acılarımızı hafifletmeye yetmiyor. Şimdi Dılxwaz'la kanıyoruz.

Kabullenmek çok zor vurulduğunu

Senin nasıl vurulduğunu yazıyor olsam da beklemekten vazgeçmeyeceğim. Anılarımızın bütün izdüşümlerinde seni bekleyeceğiz.

Şehitlerimizin kutsal çizgisinde yaşamı gerçekleştirmen önünde saygıyla eğilmesi gereken anlamlı bir duruştur. Yiğitler, ağaçlar gibi ayakta öldü. Ve vurulurken, düşman gücünü katbekat yere serebilecek gücü gösterme, Kürdistan gerillasının en temel özelliği idi. Dılxwaz arkadaş da bunu o kadar çok başarmıştı ki, O'nun ölümle girdiği her kıran kırana savaşta kazanacağını adımız gibi bildirdik. Hiç yanılmadık O'nun hakkında.

Biz O'nu başı dik duruşuyla döndüğü eylem sonrasında arkadaşlarımızın fedakarlığını, cesaretini anlatırken tanıdık. Müttevazıydı.

Ama bu sefer gecenin koynunda kurulan namert bir pusu idi. Ve belki de bu namertlikti ölüme söz hakkı veren... Yoksa O, kolay vurulmazdı, yemini buydu: Yaşayarak ve yaşatarak yaratacaktı.

Dılxwaz yoldaş kendisiyle ulusallaşmayı, demokratikleşmeyi, evrenselleşmeyi Kürdistan coğrafyasının en sert koşullarında pratikte yaşamsal kıldı. Kişiliği ile, katılımıyla, görev ve sorumluluklara yaklaşımıyla, yoldaşlığıyla, inisiyatif ve cesaretiyle PKK'ileşmeyi kendisinde gerçekleştirmişti.

Biz O'nu PKK militan ölçülerinin amansız takipçisi olarak tanıdık.

Bütün mücadele yılları boyunca kendi katılımında Kürdistan'ın en temel mücadele alanlarında özgürleşmenin öncü militanlığını; yaşamının son anına kadar Önderliğe bağlılığın ve Önderliği uygulamanın kararlı duruşunu sergiledi.

Biz O'nu Önderliğin yeterli bir yoldaş olmadaki ısrarı, çabasıyla tanıdık.

Kürdistan'ın birçok bölgesindeki kuzmopolit yapılara rağmen hiç çekinmeden örgütün öngördüğü görev ve sorumlulukları her zaman layıkıyla yerine getirmenin militanlığını gösterdi.

Biz O'nu Kemal Pir devrimciliğinin takipçisi olarak tanıdık.

Çok çetin savaşların yaşandığı Botan coğrafyasında hep ilk günün heyecanı ile katıldı yaşama. Bu çok sevdiği coğrafyada savaşçılık ve komutanlık yaptı. Hem dağların hem de yoldaşlarının yüreğinde yer etti. Duruşuyla, üslubuyla, eğitimiyle gerçek bir PKK komutanıydı.

Biz O'nu duruşundaki sadelikle tanıdık.

1999'da Önderliğin geri çekilme talimatıyla birlikte, yoğun operasyonları, çatışmaları, gecenin içine gizlenmiş pusuları, bombardımanları, sınırları, tank atışlarını geçerek, vurulanların hayallerini yüklenerek ulaştılar Güney Kürdistan'a.

Burada da hiçbir çalışmadan, görevden geri durmadı. Nerede ihtiyaç varsa oraya

Ölümün sınırında üç gün üç gece

14 Temmuz akşamı...

Denizden yüksekliğini hiç merak etmedik bulunduğumuz dağların. Gökyüzüne yakınlığıydı bizi en çok ilgilendiren. Sanki elimizi uzatsak yıldızları avuçlayacaktık. Ne de çok parlıyordu yıldızlar bu gece gri gökyüzünde. Dağlar dışında dünyanın başka hiçbir yerinde yıldızlar böyle göz kamaştırmazdı. Samanyolu da sessizce uzayıp gidiyordu bütün ayrıntılarıyla. İrili ufaklı bütün yıldızlar oradaydı bu gece. Bir de yıldızlar kayıyordu durmadan, ardlarından uzun bir ışık seli bırakarak.

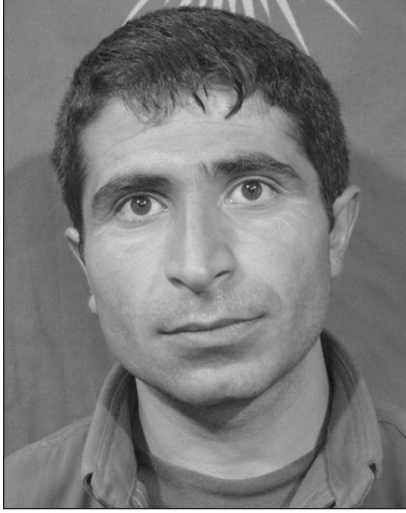
Hakkari'nin uçsuz bucaksız zozanlarında konulmuştu. Birbirine var olduğunu bilen, birbirinin varlığından güç alan, tarifi imkansız bir sevinçle yaşamı paylaşan 13 arkadaşlık. Bir hareketlilik başlamıştı noktamızda bugün de. Herkes bir taraftan hazırlanıyor. İki grup göreve gidiyoruz. Ben, Ronahi ve Raperin arkadaşlarla ... köyüne erzak getirmeye gittik. Erzak hazır olmadığı için bir süre köyde beklemek zorunda kaldık. Gelmeyince, bu kez noktamızın yolunu tuttuk. Geç kalmıştık, arkadaşlar merak edecekti biliyorduk. Noktaya vardığımızda saatler gecenin 02:30'unu gösteriyordu. Nöbetçi arkadaşlara tekmilimizi verip, uymaya gittik. Diğer grup da gecenin 03:00'ünde ulaştı noktaya; zomlara gidip koyun getirmişti.

Sabahın serinliğinde bedenlerimiz üşüyordu. Saatler sabahın 05:00'i. Berces arkadaşın nöbet saati.

Ve Devrim arkadaş bizi uyandırarak, düşmanın araziye çıktığını söylüyor.

Sabah keşfini yaparken görmüşü düşmanı ve hemen gelip arkadaşları uyandırmıştı. Medya arkadaş BKC'ydi. Devrim arkadaş O'na "heval BKC'yi alıp nöbet yerine git. Tüm arkadaşlar oraya gelene kadar savunmada kal" dedi. Hepimiz toparlandık. Devrim arkadaş tüm eşyaları, fazla erzakları, cephaneyi saklamamızı söyledi. Bütün fazla malzemeleri sakladık. Sonra hep birlikte nöbet yerine gittik. Devrim arkadaş arkadaşları çatışma durumuna göre düzenledi. Üç gruba bölündük. Birinci grupta Hasan ve Hüseyin arkadaşlar; ikinci grupta Berces, Haki, Ronahi ve Berivan; üçüncü grupta Raperin, Eriş, Devrim, Medya, Baver, Kadir ve Zinar arkadaşlar yer alıyordu.

Bulduğumuz yerin solunda masmavi bir göl. Sabahın serinliğiyle titriyor. Gölün alt kısmı uçurum. Sağ tarafımız açık, düşmanın hareketine, yönelimine elverişli. Diğer taraftaki düşmanın yönelimine elverişli olmazsa da tedbiri elden bırakmı-

Adı, soyadı: **Ekrem TEMEL**
Kod adı: **Devrim**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşşebap, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993, Beytüşşebap**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

ruz. Hasan ve Hüseyin arkadaşlar orada savunma grubu olarak yerlerini alıyorlar. Sağ tarafı Berces arkadaşın grubu tutuyor. Diğer altı arkadaş da uçurum tarafında mevzileniyoruz.

Diğer iki grup oldukça gizli hareket ediyor. Bizim grup düşmanın hareket tarzını keşfediyor. Düşmanı adım adım takip ediyoruz.

Arkadaşların dünden yağda kızarttığı 10 ekmeği bölüşmüştük ayrılmadan önce diğer gruplarla. Onun dışında da herhangi bir erzağımız ve suyumuz yoktu. Payımıza düşen ekmeği bölüşüp yedik. Uzun bir yol yürümüşüktük göreve gidişte, yorgun ve uykusuzduk. Yönetimdeki arkadaşlar durmadan keşif yapıyorlardı. Biz diğer arkadaşlar da uyuduk.

Saatler ilerlemek nedir bilmiyordu sanki. Saatler öğlenin 12:00'sini gösteriyor. Mevzilerimizde bekliyoruz. Bütün gruplar C harfi biçiminde mevzilenmiş. Düşman her üç grubun ortasına gelmeden vurulmayacaktı. Bu tarz bizi kobraların atışından koruyacaktı. Kobralar bizi vurmaya çalışsa, kendi askerini de vurmuş olacaktı.

Hepimiz için geçmek bitmeyen saatler sonunda gelip çatmıştı. Saat 14:00'e doğru geliyordu ki düşman üç grubumuzun ortasına girdi. Bundan sonra ne olacak diye düşünecek zaman yoktu. O anda kilitlendi-

Adı, soyadı: **Hacer BENEK**
Kod adı: **Raperin BOTAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilal köyü, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996, Etruş Kampı**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

ğimiz tek şey; silahlarımızın tetiği idi.

Düşmana en yakın olan grup Berces arkadaşın grubuydu. Gruplar peş peşe düşmanı vurdular. Aramızda 10 metre vardı askerlerle. Çatışma gittikçe şiddetleniyordu. Yarım saat kırk dakikadan sonra iki kobra geldi ve kırk beş dakika boyunca durmadan bizim bulunduğumuz yerleri vurmaya başladı. Kobra atışlarından korunmak için kayaların arasına saklanıyorduk. Kobralar cephaneye almak üzere gittiklerinde biz vurmaya başlıyorduk. Askerler her tarafa dağılmıştı. Sonra yine kobralar geldi ve akşama kadar yine vurmaya başladılar. Gün ağır ağır geçmeye evriliyordu.

Saatler 20:00'ü gösteriyordu. Berces arkadaşın grubu askerlerin üzerinden silah kaldırmaya gitmek istiyordu. Ama düşman strateji yerde konulduğunda için Devrim arkadaş izin vermedi. Tüm arkadaşlar mevzilenerek bekledik. Buradan nasıl çıkabileceğimizi tartışmaya başladık. Çatışma, düşmanın kullandığı yoğun teknik, barut kokusu hepimizi çok yormuştu. Bulduğumuz yer, 200 metre karelik bir alandı. Hasan ve Hüseyin arkadaşlar Berces arkadaşın grubuna ulaşmak için harekete geçmişlerdi. Askerler görmüşü onları ve ellerindeki bütün silahların namlularını oraya yöneltilmişlerdi. Ama onlar sağsalim gruba ulaşmayı başarmışlardı. Düşman da

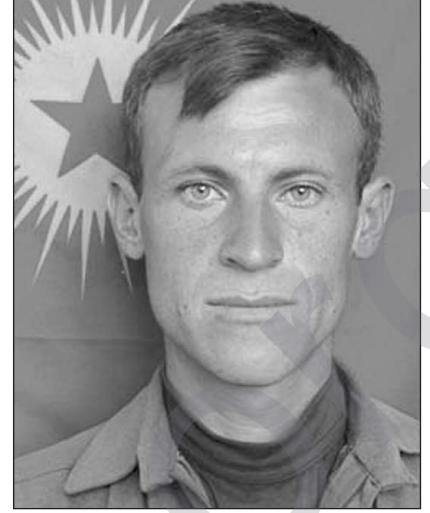

Adı, soyadı: **Hasan ZEKİ**
Kod adı: **Berces**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999, Kandil**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

gittikçe bulunduğumuz yere yaklaşıyordu. Berces arkadaş iki arkadaşı yanımıza gönderip, ne yapacağımızı soruyordu. Devrim arkadaş herkesin yerinde kalmasını söyledi. Ardından tim komutanı Berces arkadaş geldi. Arkadaşlar her gelip gittiğinde düşman yoğun teknik kullanıyordu. Berces arkadaş, "buradan kesinlikle çıkmalıyız. Kalmamız imkansız" dedi. Devrim arkadaş, "şimdi olmaz, etrafımız çevrili. Nereden çıkabileceğimizi iyi hesaplamalıyız" dedi. Bir süre sonra Raperin arkadaş gidip Berces arkadaşları yanımıza gelmeleri için çağırırdı.

Ve işte hepimiz yeniden bir aradayız. Herkes yorgun, ama birbirimize anlatacak anılarımız var ve yorgunluğumuz buna engel olamıyor. Herkes heyecanla düşmanın geldiği yeri, kobraların atışlarını anlatıyordu. Daha birçoğumuz anlatacaklarımızı bitiremeden, sohbetimizi Medya arkadaşın BKC sesi bölüyor. Askerleri görünce taramaya başlamıştı. Raperin arkadaş, "heval Medya mermileri tüketme, belki yarın da çatışırız. Onun için şimdi mermi harcamayın" dedi. Ve sohbetler kaldığı yerden devam etti. Birlikte olmak en büyük mutluluğumuzdu.

Heval Berces "ekmeğiniz kalmış mı" dedi ve devam etti. "Kobraların bombalamasında ekmeğimiz darmadağın oldu."

Adı, soyadı: **M.Emin SİNCAR**
Kod adı: **Bawer ŞENGAL**
Doğum yeri ve tarihi: **Savur, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Mardin**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

yanında ekmeğin olan arkadaşlar çıkarıp verdiler O'na.

Grubumuzun en yenisi ve genç olanı Berivan arkadaş. Savaş deneyimi yoktu, tecrübesizdi ve ilk kez çatışmaya giriyordu. O'nun da anlatacakları vardı arkadaşlara ve büyük bir heyecanla çatışma anında başımdan geçenleri anlatmaya başlıyor, gülüyor. Biz tecrübeli arkadaşlar O'nun heyecanının anlıyor ve ilgiyle dinliyoruz. Hepimizi ilk sırayı O'na veriyoruz.

Akşamın karanlığında gördüğüm iki askere ateş ettim. Bir asker kaçtı, biri yere düştü. "Heval bir asker vurdum" diye seslendim. Raperin arkadaş, "hayır vurmadin" dedi. "Öyleyse dürbün getirin bakalım" dedim. Dürbünü getirdi. Doğru söyledi vurmamıştım, ateş edince asker kendini yere atmıştı. Sonra kalkıp gitti. Raperin arkadaş, "gördün mü işte, vurmamışsın" dedi.

Bazı arkadaşlar oturdukları yerde uyuyor. Düşman, termal ve gece dürbünleriyle bulunduğumuz yeri izliyor. En küçük harekette tanıyor.

Kara kara düşünüyoruz ne yapabileceğimizi, buradan gitmek neredeyse imkansız gibi görünüyor. Saatler ilerliyor. Gecenin 01:30'u. Raperin arkadaşın fısıltısıyla, "heval buradan çıkmayalım mı?" demesi aldı bizi. Devrim arkadaş, "hayır burada saklanacağız. Arazi elverişli, kayalık çok, derin oyuklar var. Saklanırsak bizi bulamazlar. Diğer tarafa gitmeye çalışsak düşman mevzilerinin karşısına düşeriz, anında fark edilir. Hem diğer tarafın araziye çatışma için de uygun değil" dedi. Her şey aleyhimizeydi sanki. Yıldızlar her zamanki gibi sel gibi akıyor. Ayrılma anı geliyor birbirimizden, saklanacağız. Dillendirilmeyen bir hüznün boğuyor ayrılık bizleri.

Ve iki gruba ayrılıyor, serkeftin dilekleri eşliğinde.

Devrim Raperin, Berivan, Zinar ve Hasan arkadaşlar bir grup; Kadir, Haki, Eriş, Ronahi, Medya ve Berces arkadaşlar bir grup olduk. Baver ve Hüseyin arkadaşlar da bir yere saklanacak ve düşman çok yoğun yönelirse, savunmamızı yaparak savaşacaklardı.

Arazinin hemen hemen her tarafı saklanmak için uygun. Kayaların çatlaklıkları yer altında koca mağaralara açıyordu pek çok yerde. Saklanacağımız yere geliyor grubumuz. Önce Berces arkadaş bıraktı kendisini, biz de arkasından indik. Çok dar bir yerdik. Berces arkadaş gökyüzünde parlayan yıldızları gördü ve "heval Kadir yıldızlar görünüyör" dedi. Bir de baktık ki dışarıdayız, şaşırmıştık. Dışarı çıktığımızı fark etmemiştik.

Adı, soyadı: **Vahit BİLİR**
Kod adı: **Hüseyin**
Doğum yeri ve tarihi: **Gürpınar, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **1 Ağustos 2002, Van**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Adı, soyadı: **Leyla NAĞMET**
Kod adı: **Berivan ZİLAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Serikani, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **2002, Serikani**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Adı, soyadı: **Kazıklı HEVİDİ**
Kod adı: **Hasan**
Doğum yeri ve tarihi: **Mervaniye/Afrin, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Afrin**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Adı, soyadı: **Rifat BAYSAL**
Kod adı: **Zinar**
Doğum yeri ve tarihi: **Çatak, 1984**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Van**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Komploya karşı mücadele halkların onur savaşıdır

9 Ekim uluslararası komplosunun Önderliği-mize yönelik saldırıyı başlattığı günün 8. yıldönümünü geride bıraktık. Öncelikle komploya karşı Önderliği ve bütün devrim değerlerimizi savunmak üzere **'Güneşimizi Karartamazsınız'** şiarı çerçevesinde direnen şehit düşen tüm yoldaşlarımızı saygıyla anıyoruz.

Bu sekiz yıl boyunca, uluslararası komplo çerçevesinde yöneltilen saldırılar karşısında Önderlik, hareket ve halk olarak Kürt tarihinin en büyük direnişlerinden birini, belki de en büyüğünü yaşadık. Böyle bir direnişin geliştirilmesi, başarıyla yürütülmesi için her şeyden önce komplo gerçeğini doğru ve yeterli anlamamız gerekiyordu. Bu temelde de uluslararası komployu anlamak, ona karşı mücadele görevlerini, onları başarma yol ve yöntemlerini bulmak için yoğun bir tartışma, inceleme içinde olduk. Komploya katılan, komployu yürüten, komployla şu veya bu düzeyde ilişkili olan herkes de uluslararası komplosunun amacının ne olduğunu, böyle bir süreçten kendileri açısından nasıl yararlanacaklarını tespit etmek için incelediler, tartıştılar. Sekiz yıl içerisinde bölgede ve dünyada en çok tartışılan konulardan birisi de Önder Apo'ya, onun şahsında Kürt özgürlük hareketine ve Kürt halkına yöneltilen uluslararası komplo.

Önder Apo da bulabildiği kıt imkanlarla komployu değerlendirmeye çalıştı. Kuşkusuz söyleyeceklerinin hepsini söyleyemedi. Fırsatı olsa, komploya dair söyleyeceği çok şeyin olduğu kesin. Daha fazla değerlendirme yapacaktı.

Önderlik, uluslararası komplo gerçeğini 15 Şubat saldırısı gerçekleşmeden önce değerlendirdi. Özellikle 9 Ekim komplosunun iç yüzünü, komploya karşı yürüttüğü mücadele içerisinde değerlendirdi, çözümlendi. Daha sonra da İmralı gerçeği altında yakaladığı kıt imkanlarla uluslararası komplosunun tanımını yaptı, amaçlarını ortaya koydu. Komploya yer alan değişik güçlerin amaçlarını ve komploya oynadıkları rolleri ortaya çıkardı, deşifre etti. Böylece aslında komplosunun çözümlenmesi gerçekleştirildi. Bu değerlendirmeler bize bu sekiz yıllık süreç içerisinde büyük güç verdi, yol gösterdi, ufukumuzu açtı ve bilincimizi geliştirdi. Biz de gerçekleri bu temelde anlamaya, değerlendirmeye çalıştık. Pratik duruşumuzu, örgüt çalışmalarımızı, mücadelemizi buna dayanarak geliştirdik.

Uluslararası komplo gerçeğini Önderlik çözümlenmeleri temelinde anladıkça, onun bilincine ve derinliğine ulaştıkça doğruları gördük. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin doğru yol ve yöntemlerini anladık. Sağlam durduk, örgütlü durduk. Mücadele ettik, gelişme sağladık. Uluslararası komplo gerçeğini anlayamadıkça ve bilincimizde zayıflık oldukça da yanılgılara düştük. Komplosunun şu veya bu biçimde etkisi altında kaldık. Hatalar, yanlışlar, eksiklikler, sonuçta da tabii başarısızlıklar ortaya çıktı.

Şu kesin bir gerçek: Bu sekiz yılda, özgürlük ve demokrasi çizgisinde sağlam durup doğru bir yürüyüşü sergilemenin anahtarı; uluslararası komplo gerçeğini doğru anlamak, özümsemek ve ona karşı sağlam, başı dik durma gücünü gösterip gösterememekle bağlantılı oldu. Bunu sağlayanlar doğru yolu gördüler ve özgürlük mücadelesinin sağlam yürüyüşçüleri oldular. Bunu yapamayanlar, komplo gerçeğini doğru algılayamayan ya da komplo karşısında sağlam durma gücünü, cesaretini gösteremeyenler, yüreği buna yetmeyenler ise sağa sola saptılar. Yanlış yaptılar, özgürlük çizgisinden koptular, savruldu. Geçen sekiz yılda yaşadığımız bir gerçek de bu oldu.

9 Ekim komplosu

Önderlik tarafından boşa çıkartılmıştır

Uluslararası komplo ve ona karşı mücadelenin 9. yılına girerken, dönüp geriye baktığımızda, komploya ilişkin neler söyleyebiliriz.

Bir kere komplosunun amacının Önderlik şahsında Kürt özgürlük hareketinin ezilmesi, tasfiye ve imha edilmesi olduğu tartışma götürmez bir gerçek. Komployu örgütleyen, yürüten güçler, Kürt özgürlüğünü, demokrasisini, Kürt halkının özgür iradeli ve örgütlü

bir güç olarak bu dünyada yaşamasını istemeyen güçlerdi. Özellikle 9 Ekim saldırısının amacının Önderliğin imhası olduğu hiçbir tartışmaya yer vermeyecek bir gerçektir. Zaten Önderliğimiz, 15 Şubat öncesinde komploya dair yaptığı çözümlerle bu gerçeği çok somut ifade etmişti. 9 Ekim, iyi planlanmış imha amaçlı bir komplo idi. Önderlik şöyle tanımladı: *"Hem bulunulan alan olarak Ortadoğu'dan, Suriye'den çıkartılacak hem de gitmesi için öngörülen alanlarda yollar kapatılacaktı."* Gerçekten de öyle oldu. Suriye'den çeşitli vaatlerle, yönlendirmelerle çıkartıldı. Ardından, davet edilip götürülen yer olarak, Yunanistan'da giriş kapıları kapatıldı. Önder Apo bunu şöyle tanımlamıştı: *"Bir yerden çıkıp, kendi yerini terk edip daha sonra girecek yer bulunmayınca, uluslararası sistemde doğal olarak geri döndürüyorlar. Gittiği bir yere kabul edilmeyen, yasa dışı görülen bir güç, tekrar geldiği yere çevriliyor."* Dolayısıyla Yunanistan'a alınmaması, Önderliğin tekrar aynı yoldan Suriye'ye döndürülmesi anlamına geliyordu. Önderlik buna, *"Türkiye'yle anlaşma içinde yapıldı"* dedi. Dolayısıyla geri dönüş, giderken haberi olmayanların bilgileri dahilinde olacak ve hiç kimsenin üzerine kalmayacak şekilde imha saldırısı Önderliğe yöneltililecekti.

9 Ekim ile başlayan uluslararası komplo saldırısı böyle planlanmıştı. Önderlik daha ilk andan itibaren bu amacı görerek, komploya boşa çıkartacak çaba içerisine girdi. Arayışı bu temelde oldu. Geri dönmeyi reddederek ve başka alanlara gitme imkanı, fırsatı yakalayarak, aslında 9 Ekim ile planlanan imhaya boşa çıkartmış oldu. 9 Ekim komplosu, Önderlik tarafından bir yönüyle boşa çıkartılmış, başarısız kılınmış bir saldırdır.

Fakat komplocular saldırılarını devam ettirdiler. Planları bozuldukları da daha farklı saldırı planları geliştirdiler ve uluslararası komplo gerçeğini bir süre avına dönüştürdüler. Bu süre avı, Rusya'da devam etti. Ekonomik, siyasi birçok pazarlığa konu oldu. Hala bu pazarlıkların ayrıntıları tam ortaya çıkmış değil. Henüz genel şeyler tartışıldı. İnsanlık, dünya kamuoyu bu süreçteki bütün ayrıntıları bilmiyor. Biz de bilemiyoruz. Fakat genel planda, büyük ekonomik pazarlıklar yapıldığı bilinen bir gerçek. Türkiye'de de yargılamalara konu oldu. Bu pazarlıklar adeta hükümetleri yargılamaya, başbakanları yargılamaya kadar götürdü. Rusya'da da tartışmalara konu oldu.

Bu saldırı daha sonra Avrupa'da, Roma'da da devam etti. Komplocu güçler, her fırsatta yeniden durum değerlendirmesi yapıp kendilerini planlayarak, komploya boşa çıkartan her gelişme adımı karşısında ortaya çıkan koşulları değerlendirerek, yeni güçleri katıp, yeni imkanlar bularak, bu saldırıyı 15 Şubat komplosuna kadar götürdüler.

Roma'da da birçok pazarlık oldu. Hala onun da ayrıntıları tam netleşmiş değil. Daha sonraki süreçte de -Yunanistan üzerinden Kenya'ya gidilen süreçte- çeşitli ekonomik, siyasi ve askeri pazar-

lıkların olduğu biliniyor. Bunun en önemlisinin, ABD'nin Irak politikası çerçevesinde geliştirdiği pazarlık olduğu, daha sonraki gelişmelerle ve kamuoyuna yansıyan belgelerle de ortaya çıktı.

Uluslararası komplo tarihin en kirlili olaylarından birisidir

Şu görüldü: ABD, Irak savaşına 11 Eylül olaylarında sonra karar vermedi. Tam tersine, aslında çok daha öncesinden böyle bir stratejik süreç başlatılmıştı. Körfez Savaşı'ndan beri gelen siyasi, stratejik bir durumdu. ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politikaları, giderek Irak üzerinden askeri müdahaleyi öngören bir noktaya doğru geliyordu. Bunu gerçekleştirebilmek için, Sovyet blokunun çözüldüğü ardından dünyanın tek süper gücü konumunda kalan ve yeni dünya düzeni stratejisi adı altında dünya egemenliğini geliştirmeye yönelerek, dünya imparatorluğunu yaratmak istemeye hareket eden ABD, Ortadoğu'ya müdahale hazırlıklarını yapıyordu. Önder Apo ve Kürt özgürlük hareketine yöneltilen uluslararası komplo saldırısı, bu stratejik çabanın, bu politik sürecinin en kapsamlı planlarından birisi oldu.

Temel amacı; Türkiye'yi ABD'nin Ortadoğu politikası içerisine çekebilmek, BOP'a katabilmek, ABD stratejisinin içine alabilmektir. Dolayısıyla Irak üzerinden başlatılıp geliştirilmesi hedeflenen; Türkiye'yi, ABD'nin Körfez Savaşı'yla başlatılmış olan Ortadoğu müdahalesi içerisine çekebilmektir. Türkiye'nin buna söz vermesi temelinde 15 Şubat komplosu planlanıp gerçekleştirildi. Büyük pazarlık kendini burada gösterdi. Çok yazılı anlaşmaları olmasa bile, esas olarak istihbarat düzeyinde yürütülse de 15 Şubat komplosunun Türkiye ile ABD arasında böyle bir pazarlığa dayandığı bir gerçektir.

8 yıldır ve günümüzde de ABD ile Türkiye arasındaki ilişkiler bu çerçevede yürüyor.

Türkiye hükümetinin, hükümet adına Başbakan Bülent Ecevit'in ABD'ye Irak politikasını destekle-

me sözü verdiği, 15 Şubat komplosunun da bunun karşılığı olarak gerçekleştirildiği kamuoyuna yansıdı. Demek ki günümüzdeki gelişmeler, Ortadoğu'da yaşanan çatışmalar ve adına III. Dünya Savaşı denen durum, daha o zamandan vardı. Uluslararası komplo, III. Dünya Savaşı adıyla geliştirilen saldırının temel ve öncelikli adımlarından biriydi. Önder Apo öyle de tanımladı. III. Dünya Savaşı kapsamında, ABD saldırılarının birincil hedefi olduğunu birçok kez ifade etti.

Ayrıca bunun arkasında birçok ekonomik, siyasi pazarlık da var. Şunu anlamamız lazım: Çok kirlili bir işti tabii. Tarihin, uluslararası komplo kadar az kirlili siyasi işi vardır. Bu kadar kapsamlı, gizli pazarlıklar tarih boyunca çok az yapılmıştır. Uluslararası komplo olarak tanımladığımız saldırı planlaması ve pratiği, tarihin en kirlili, en karmaşık, en kapsamlı ekonomik, siyasi ve askeri pazarlıklarından birini oluşturuyor.

Bunu bilmek gerekiyor. Kürdistan üzerindeki egemenliğin, Kürdistan'ı bölen, parçalayan, yok etmeyi öngören inkar ve imha sisteminin ne kadar karmaşık kirlili ilişkilere, çıkar ittifaklarına dayandığını ve bir uluslararası sistem olduğunu anlamak açısından uluslararası komplosunun bu yönünü görmek önem arz ediyor. Diğer taraftan, günümüzde yaşanan siyasi gelişmeleri, çatışmaları daha doğru, daha gerçekçi anlayabilmek, çözümlenebilmek, gericiliğe karşı bilincini ve gücünü ortaya çıkartabilmek için de uluslararası komplosunun içerdiği kirlili ve kapsamlı pazarlık ilişkilerini bilmek önem arz ediyor. Günümüzdeki gelişme ve çatışma karmaşası, uluslararası komplosunun o çok yönlü kirlili pazarlık sisteminin bir biçimde günümüzde mücadeleye dönüşmesini; siyasi askeri mücadele biçiminde devam etmesini içeriyor. Bunları görmemiz, bilmemiz önemlidir.

Komplo imha sisteminin 20. yüzyılın sonunda ulaştığı saldırı düzeyidir

Komplosunun amaçları, komploya gerçekleştiren güçler, komplosunun nedenleri konusunda önemli bir aydınlanmaya, bilinç yoğunlaşmasına sahibiz.

Uluslararası komplo, Kürdistan üzerinde uygulanan inkar ve imha sisteminin 20. yüzyılın sonunda ulaştığı saldırı düzeyini ifade ediyor. Bu, kesinlikle sistemle bağlantılıdır. Bunun tarih boyunca gelişen hiyerarşik devletçi sistem gerçeğiyle, onun 20. yüzyılda ulaşılan kapitalist devletçi toplum sisteminin küresel egemenlik gerçeğiyle, küresel hegemonya gerçeğiyle bağı vardır. Bu çerçevede bölgesel ve küresel boyutları var.